

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. gruodžio 16 d.
(OR. en)

15096/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0424 (COD)

ENER 561
ENV 1013
CLIMA 456
IND 388
RECH 568
COMPET 915
ECOFIN 1257
CODEC 1662
IA 209

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. gruodžio 15 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENSUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 804 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir gamtinių dujų vidaus rinkos ir vandenilio vidaus rinkos (nauja redakcija)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 804 final.

Pridedama: COM(2021) 804 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 12 15
COM(2021) 804 final

2021/0424 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir gamtinių dujų vidaus rinkos ir
vandenilio vidaus rinkos
(nauja redakcija)**

{SEC(2021) 431 final} - {SWD(2021) 455 final} - {SWD(2021) 456 final} -
{SWD(2021) 457 final} - {SWD(2021) 458 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

1.1. Įvadas

Europos Sąjunga užsibrėžė plataus užmojo tikslą – iki 2050 m. tapti pirmu neutralaus poveikio klimatui žemynu. Siekdamos šio tikslo, valstybės narės ir Europos Parlamentas Europos klimato teisės aktu susitarė iki 2030 m. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį bent 55 proc. Norint šiuos tikslus pasiekti ir kartu prisidėti prie konkurencingumo didinimo, ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, energetikos sistemai reikalingi sistemiški pokyčiai, t. y. turime mažinti iškastinio kuro, įskaitant iškastines dujas, naudojimą ir didinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą. Todėl šiandien turime parengti plataus užmojo dujų sektoriaus perėjimo prie mažai anglies dioksido pėdsako dujų ir atsinaujinančiųjų išteklių dujų planą.

Iškastinės dujos sudaro apie 95 proc. šiandien ES suvartojamo dujinio kuro. Dujinis kuras šiuo metu sudaro apie 22 proc. visos ES suvartojamos energijos (įskaitant apie 20 proc. ES elektros energijos gamybos ir 39 proc. šilumos gamybos). Remiantis atitinkamais scenarijais, naudojamais atliekant klimato politikos tikslo poveikio vertinimą, visos ES suvartojamos energijos dujinio kuro dalis 2050 m. sudarys apie 20 proc. 2050 m. dujinis kuras užims svarbią vietą energijos rūšių derinyje, todėl reikės mažinti dujų sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro kuriant perspektyvias, konkurencingas mažiau nuo iškastinio kuro priklausančias dujų rinkas. Nepaisant to, kad biodujos, biometanas, vandenilis iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilis, taip pat sintetinis metanas (visos kartu – dujos iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujos) sudaro nedidelę dabartinio energijos rūšių derinio dalį, 2050 m. energijos rūšių derinyje jos sudarys apie 2/3 dujinio kuro, o likusią dalį – iškastinės dujos, kurioms taikomas anglies dioksido surinkimas, laikymas ir naudojimas (CCS/U). Ši iniciatyva taip pat yra pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio dalis. Joje aptariamas dujų, įskaitant vandenilį, rinkos modelis. Ja bus pašalintos esamos reguliavimo kliūtys ir sudarytos sąlygos tai pasiekti ekonomiškai efektyviu būdu. Tai yra svarbi perėjimo prie integruotos energetikos sistemos, kurioje sumažinamos perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui sąnaudos, visų pirma vartotojams, dalis, ir atveriamos naujos galimybės mažinti sąskaitas už energiją bei aktyviai dalyvauti rinkoje.

Tikimasi, kad vandenilis bus naudojamas daugiausia tose srityse, kuriose elektrifikavimas negalimas, įskaitant dabartinį daug energijos vartojantį pramonės sektorių (pvz., naftos perdirbimo gamyklas, trąšų, plieno gamybą) ir tam tikrus sunkiųjų transporto priemonių sektorius (jūrų transportą, aviaciją, tolimųjų reisų sunkiąsias transporto priemones). Norint išnaudoti visą šio energijos nešiklio potencialą konkrečiose galutinio vartojimo srityse, būtina sukurti specialią vandenilio infrastruktūrą. Skatinant dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų išteklių naudojimą, siekiama mažinti šių sektorių priklausomybę nuo iškastinio kuro, didinti elektros energijos sistemos lankstumą pasitelkiant vienos rūšies energijos konvertavimo į kitos rūšies energiją technologijas, sustiprinti tiekimo saugumą mažinant priklausomybę nuo gamtinių dujų importo ir sudaryti sąlygas kaupti (ir gaminti) elektros energiją. Tai leidžia susieti įvairius ekonomikos sektorius, kartu taikant kitas laikymo ir lankstumo formas, pavyzdžiui, akumulatorius ir paklausos pokyčius. Be to, ji

padės savarankiškai gaminti ir pažangiai naudoti paskirstytosios energijos šaltinius, prisidės prie didesnės galios vartotojams suteikimo. Vartotojams taip pat reikia aiškios ir lengvai prieinamos informacijos, kuri padėtų pakeisti energijos vartojimo įpročius ir pereiti prie atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų, panašiai kaip jie tai gali padaryti elektros rinkoje.

Nors siekiama, kad nuo 2030 m. būtų gaunama kuo daugiau vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu tam tikrą vaidmenį gali atlikti kitos mažo anglies dioksido pėdsako dujų formos, visų pirma mažo anglies dioksido pėdsako vandenilis, pirmiausia siekiant greitai sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, šiuo metu išmetamą gaminant vandenilį, ir remti lygiagretų ir būsimą vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių integravimą. Pagal ES vandenilio strategiją iki 2024 m. ES turėtų būti pagaminta 1 mln. tonų vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, o iki 2030 m. – iki 10 mln. tonų. Nuo 2030 m. vandenilis iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių turėtų būti išgaunamas plačiu mastu ir pakeisti mažo anglies dioksido pėdsako vandenilį.

Norint veiksmingai ir tvariai plėtoti atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų sektorių, taip pat vandenilio rinką, reikia pritaikyti rinkos sistemą. Taip yra todėl, kad dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų rinkos dabar susiduria su reguliavimo kliūtimis, trukdančiomis patekti į rinką ir tinklą, kurios lemia sąlyginę nepalankią padėtį, palyginti su gamtinėmis dujomis. Be to, norint sukurti mažiau nuo iškastinio kuro priklausančią dujų rinką ir prisidėti prie energetikos pertvarkos, reikia, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis integruotos energetikos sistemoje, kurioje vartotojai aktyviai dalyvautų konkurencingose rinkose, būtų gerokai didesnė. Tai turėtų būti palanku vartotojams dėl prieinamų kainų, gerų aptarnavimo standartų ir veiksmingo pasiūlymų pasirinkimo, atspindinčio technologinę plėtrą.

Tikėtina, kad įvairios iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų rūšys bus diegiamos tuo pačiu metu ir visoje ES vystysis skirtingu tempu:

- vandeniliu grindžiama infrastruktūra palaipsniui papildys gamtinių dujų tinklą;
- dujų infrastruktūra, kurioje iškastines dujas palaipsniui pakeis kiti metano šaltiniai.

Be to, įvykiai, susiję su didėjančiomis energijos kainomis, mums priminė, kad Europos energetikos sistemos atsparumas tampa vis svarbesnis, nes į ES energetikos sistemą integruojama daugiau decentralizuotos atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir palaipsniui atsisakoma iškastinio kuro. Dujų sektoriaus tiekimo saugumo ir pasirengimo valdyti riziką priemonės turi būti tinkamos perėjimui prie švarios energijos. Komisijos komunikate dėl augančių energijos kainų problemos sprendimo (veiksmų ir paramos priemonių rinkinyje)¹ pabrėžiama tiekimo saugumo, optimalaus dujų laikymo pajėgumų panaudojimo ir energijos kainų svyravimo sąveika.

1.2. Pasiūlymo tikslai

Šia iniciatyva siekiama sudaryti palankesnes sąlygas energetikos sistemose naudoti daugiau dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų, kad būtų galima atsisakyti gamtinių dujų ir kad šios naujos dujos atliktų reikiamą vaidmenį siekiant 2050 m. ES poveikio klimatui neutralumo tikslo.

¹ COM(2021) 660 *final*.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pasiūlyme aptariamos šios sritys:

Žemas vartotojų dalyvavimo ir apsaugos lygis ekologiškų dujų mažmeninėje rinkoje. Kad naujos dujų rūšys galėtų visapusiškai prisidėti prie energetikos pertvarkos, mažmeninės rinkos taisyklės turėtų suteikti vartotojams galimybę rinktis dujas iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujas. Šiuo metu taip nėra. Be to, nėra mažo anglies dioksido pėdsako kuro ir dujų bendros ES terminologijos ir sertifikavimo sistemos. Taip pat mažmeninėms dujų rinkoms būdinga rinkos koncentracija ir mažas naujų rinkos dalyvių patekimo į rinką ir inovacijų lygis. Todėl vartotojai negali pasinaudoti konkurencijos teikiama nauda ir rinktis mažo anglies dioksido pėdsako dujas.

Kad vartotojai galėtų rinktis tvaresnės energijos išteklius, jiems reikia pakankamai informacijos apie suvartojamos energijos kiekį ir kilmę, taip pat veiksmingų priemonių dalyvauti rinkoje. Be to, valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių, kad apsaugotų pažeidžiamus ir energijos nepriteklių patiriančius vartotojus. Mažiau nuo iškastinio kuro priklausanti dujų rinka turėtų būti plėtojama taip, kad būtų užtikrinama visapusiška nauda tokiems vartotojams ir tenkinami visų kartų – nuo jaunų iki vyresnio amžiaus asmenų – poreikiai.

Vandenilio infrastruktūra ir vandenilio rinkos. Dabartinėje dujinių energijos nešiklių reguliavimo sistemoje nenumatytas vandenilio, kaip nepriklausomo energijos nešiklio, diegimas pasitelkiant specialius vandenilio tinklus. ES lygmeniu nėra taisyklių dėl tarifais grindžiamų investicijų į tinklus, taip pat dėl specialių vandenilio tinklų nuosavybės ir eksploataavimo. Be to, nėra suderintų (grynojo) vandenilio kokybės taisyklių. Todėl esama kliūčių sukurti ekonomiškai efektyvią tarpvalstybinę vandenilio infrastruktūrą ir konkurencingą vandenilio rinką, o tai yra būtina vandenilio gamybos ir vartojimo didinimo sąlyga. Šiuo pasiūlymu siekiama šiuos trūkumus pašalinti. Jame pateikiamas pasiūlymas dėl mažo anglies dioksido pėdsako vandenilio ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro terminologijos ir sertifikavimo sistemos.

Dujos iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujos dabartinėje dujų infrastruktūroje ir rinkose bei energetinis saugumas. Šiuo metu dujos iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujos sudaro nedidelę ES energijos rūšių derinio dalį. Norint išnaudoti jų potencialą, būtinas pateikimas į didmeninę dujų rinką, t. y. virtualieji prekybos taškai. Panaikinus tarpvalstybinės prekybos šiomis dujomis išlaidas ir sudarius sąlygas sujungti gamybos įrenginius, taip pat pagerės verslo pelningumas. Dujų kokybės parametrų ir gamtinių dujų sistemoje įmaišyto vandenilio kiekio skirtumai gali turėti įtakos dujų infrastruktūros projektavimui, galutinio naudojimo sritims ir tarpvalstybinei sistemų sąveikai, todėl kyla vidaus rinkos susiskaidymo pavojus. Tačiau dabartinės dujų kokybės taisyklės nėra pritaikytos būsimiems pokyčiams. Kalbant apie SGD, pašalinus likusias kliūtis, susijusias su galimybe naudotis SGD terminalais, būtų galima sudaryti sąlygas importuoti dujas iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujas iš užsienio ir taip prisidėti prie ES dujų rinkos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo. Galiausiai, norint išsaugoti ir padidinti atsparumą pereinamuoju laikotarpiu, reikia tinkamai pasirūpinti tiekimo saugumu.

Tinklo planavimas. Kaip išdėstyta Komisijos energetikos sistemos integravimo strategijoje, norint pasiekti 2050 m. klimato srities tikslus, būtina koordinuotai planuoti ir eksploatuoti visą ES energetikos sistemą, apimančią įvairius energijos nešiklius, infrastruktūrą ir vartojimo sektorius. Dabartinės tinklo planavimo schemos ir praktika turi trūkumų, nes yra neatitikimų tarp visos ES dešimties metų tinklo plėtros plano ir nacionalinių tinklo plėtros planų. Geresnis

dešimties metų tinklo plėtros plano ir nacionalinių tinklo plėtros planų susiejimas leistų tarpvalstybiniu mastu keistis informacija apie perdavimo sistemų naudojimą.

Tiekimo ir laikymo saugumas. Reaguodama į 2021 m. rudenį visoje ES smarkiai padidėjusias energijos kainas, Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją skubiai apsvarstyti vidutinės trukmės ir ilgalaikes priemones, kuriomis būtų didinamas ES energetikos sistemos atsparumas, įskaitant priemones, kuriomis didinamas tiekimo saugumas. Siekiant padėti laiku reaguoti į šią krizę ir galimą naują krizę Sąjungos lygmeniu, į šį pasiūlymą įtrauktos konkrečios priemonės bendradarbiavimui ir atsparumui gerinti, visų pirma siekiant užtikrinti veiksmingesnį ir labiau koordinuotą laikymo ir veiklos solidarumo priemonių naudojimą. Šiomis priemonėmis siekiama laiku sustiprinti ES energetikos sistemos atsparumą būsimiems sukrėtimams. Jos apima priemones, nurodytas šiame reglamente ir Reglamente (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo. Siekiant užtikrinti nuoseklų atsaką, tiekimo saugumo priemonės yra šio teisės akto pasiūlymo dalis, o ne atskiras teisės akto pasiūlymas. Kaip nurodyta 2021 m. spalio 13 d. Komunikate „Augančių energijos kainų problemos sprendimas: veiksmų ir paramos priemonių rinkinys“, tiekimo saugumo koordinavimas tarpvalstybiniu mastu yra labai svarbus siekiant užtikrinti atsparumą būsimiems sukrėtimams.

Siūlomomis priemonėmis reikalaujama, kad valstybės narės aiškiai įtrauktų saugyklas į regioninio lygmens tiekimo saugumo rizikos vertinimus, įskaitant riziką, susijusią su trečiųjų šalių subjektų vykdoma saugyklų kontrole. Valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę imtis laikymo priemonių pasitelkiant regioninį bendradarbiavimą, jei su rizika susijusios problemos nebūtų išspręstos. Pasiūlyme apibrėžiamos sąlygos, leidžiančios savanoriškai vykdyti bendrus strateginių dujų atsargų, kurios būtų naudojamos ekstremaliosios situacijos atveju, viešuosius pirkimus. Taip pat nustatomos priemonės, kuriomis siekiama didinti skaidrumą ir gerinti galimybes naudotis saugyklomis, mažinti su dujų kibernetiniu saugumu susijusią riziką ir palengvinti dvišalius valstybių narių solidarumo susitarimus krizės atveju. Komisija ragina valstybes nares nedelsiant imtis solidarumo priemonių, kad net ir sunkios krizės atveju namų ūkiai gautų jiems reikalingų dujų.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Siūloma iniciatyva yra glaudžiai susijusi su teisės aktų pasiūlymais, pateiktais pagal pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį, skirtą Europos žaliajam kursui įgyvendinti, ir juos papildo, įskaitant:

Peržiūrėtą Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą (angl. RED II), kuri yra pagrindinė ES priemonė, susijusi su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Ja siekiama paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos, įskaitant atsinaujinančiąsias dujas, skverbimąsi į energetikos sistemą. Siūlomu jos pakeitimu atsinaujinančiųjų išteklių naudojimo ES energijos rūšių derinyje dalies tikslas padidinamas iki 40 proc. ir skatinamas atsinaujinančiųjų išteklių kuro, pavyzdžiui, vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, naudojimas pramonėje ir transporto sektoriuje, nustatant papildomus tikslus. Atsižvelgiant į šią iniciatyvą, peržiūrėtoje Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje vandenilis iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių apibrėžiamas kaip „iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras“ ir „biomasės kuras“, kurio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, palyginti su iškastiniu kuru, sumažinamas 70 proc., nustatant konkrečius papildomus vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių rodiklius (iki 2030 m. – 50 proc. viso pramonėje suvartojamo vandenilio energijos ir žaliavų tikslais ir 2,6 proc. transporto sektoriui tiekiamos energijos).

Energijos vartojimo efektyvumo direktyva ir susijusi Pastatų energinio naudingumo direktyva, įskaitant pasiūlymus dėl jų pakeitimų, sąveikauja su šia iniciatyva, nes turi įtakos dujų paklausos lygiui ir struktūrai. Energijos vartojimo efektyvumo priemonės gali sumažinti energijos nepriteklių ir vartotojų pažeidžiamumą. Kadangi dujinis kuras šiuo metu dominuoja Europos šildymo ir vėsinimo tiekimo bei kogeneracinėse jėgainėse, efektyvus jo naudojimas išlieka energijos vartojimo efektyvumo priemonių pagrindu. Dujų direktyva ir Dujų reglamentas atitinka pirmą energijos vartojimo efektyvumo principą: atvira ir konkurencinga ES rinka, kurioje kainos atspindi energijos nešiklių gamybos sąnaudas, išlaidas dėl išmetamo anglies dioksido ir išorės sąnaudas ir naudą, padėtų efektyviai tiekti švarų ir saugų vandenilį galutiniams naudotojams, kurie jį vertina labiausiai.

2020 m. gruodžio mėn. Komisijos pasiūlytu **TEN-E reglamentu** siekiama geriau remti Europos tarpvalstybinės energetikos infrastruktūros modernizavimą įgyvendinant Europos žaliąjį kursą. Jame nustatoma vandenilio infrastruktūra kaip nauja Europos tinklo plėtros infrastruktūros kategorija. Ši iniciatyva papildo siūlomą TEN-E reglamentą, nes joje daugiausia dėmesio skiriama nacionalinių planų suderinimui su visos Europos dešimties metų tinklo plėtros plano reikalavimais.

Kaip paskelbta ES išmetamo metano kiekio mažinimo strategijoje, Komisija pasiūlys **teisės aktus, kuriais siekiama sumažinti išmetamą metano kiekį energetikos sektoriuje**. Iniciatyva bus siekiama pagerinti informavimą apie visą energetikos sektoriuje išmetamą metano kiekį. Ši iniciatyva yra papildoma, nes ja siekiama sudaryti palankesnes sąlygas naudoti daugiau dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų, kad būtų galima atsisakyti gamtinių dujų.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS) didina iškastinio kuro naudojimo kainą, palyginti su dujomis iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujomis, todėl skatina tokių dujų paklausą bei investicijas į susijusias gamybos technologijas. Komisija pasiūlė sustiprinti ir išplėsti jų taikymo sritį, įtraukiant aviacijos, jūrų ir kelių transporto bei pastatų sektorius. Į šią schemą įtraukti visi vandenilio gamybos įrenginiai, taip pat elektrolizeriai, kurių gamybos pajėgumas viršija 25 tonas per dieną. 2021–2030 m. laikotarpiui ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ES ATLPS) direktyva įsteigtas inovacijų fondas yra viena iš finansavimo priemonių, kuriomis remiamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui Europos iki 2050 m. 2021–2030 m. laikotarpiui ES ATLPS direktyva įsteigtas inovacijų fondas yra viena iš finansavimo priemonių, kuriomis remiamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui Europos iki 2050 m.

Peržiūrint Energijos mokesčių direktyvą siūloma energinių produktų apmokestinimą suderinti su ES energetikos ir klimato politika, kad būtų propaguojamos švarios technologijos ir panaikintos pasenusios išimtys ir lengvatiniai tarifai, kurie tebėra paskata naudoti iškastinį kurą. Pagal peržiūrėtą direktyvą gaminiai, kuriems taikoma direktyva, sugrupuoti ir suskirstyti pagal jų aplinkosauginį veiksmingumą. Remiantis tuo, peržiūrėtoje direktyvoje nustatomas lengvatinis minimalus apmokestinimo tarifas – 0,15 EUR už GJ (palyginti su 10,75 EUR už GJ iškastinio kuro) atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilio kurui, naudojamam kaip degalai. Atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilio kurui, naudojamam kaip šildymui skirtas kuras, nustatytas lengvatinis minimalus apmokestinimo tarifas – 0,15 EUR už GJ (palyginti su 0,6 EUR už GJ gamtinėms dujoms).

Peržiūrėtu Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamentu (ADIR), kuriuo bus panaikinta Direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kaip 2021 m. liepos mėn. pasiūlė Komisija, siekiama spręsti didėjančio kelių transporto išmetamųjų teršalų kiekio problemą, kad iki 2050 m. būtų galima pereiti prie beveik nulinės taršos automobilių parko. Reglamente reikalaujama, kad valstybės narės, atsižvelgdamos į parduotų nulinės taršos automobilių skaičių, plėstų baterijų įkrovimo ir degalų pildymo tinklą ir reguliariai įrengtų įkrovimo prieigas ir degalų pildymo punktus pagrindiniuose greitkeluose. Peržiūrėjus Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamentą, iki 2030 m. kas 150 km pagrindiniame tinkle ir kiekviename miestų transporto mazge turės būti įrengta po vieną degalų pildymo stotelę (ne mažiau kaip 2 t per dieną, 700 barų). Dėl to transporto mazguose būtų apie 700 vandenilio dujų pildymo punktų, o miestų mazguose – 88 vandenilio dujų pildymo punktų.

Reglamento, kuriuo nustatomos lengvųjų automobilių ir furgonų išmetamo CO₂ normos, pakeitimu siekiama užtikrinti, kad nuo 2025 m. būtų užtikrinta aiški nulinės taršos transporto kryptis. Reglamente nulinės taršos transporto priemonės apibrėžiamos kaip baterijas naudojančios elektra varomos transporto priemonės, transporto priemonės su kuro elementais ir kitos vandenilinės motorinės transporto priemonės ir nustatomas tikslas iki 2030 m. pasiekti, kad naujų transporto priemonių parko vidutinė tarša būtų lygi nuliui.

Pasiūlymu „FuelEU Maritime“ siekiama, kad tarptautinio jūrų transporto kuro rūšių derinyje būtų padidinta alternatyvaus mažo ir nulinio anglies dioksido pėdsako kuro dalis, įskaitant: skystąjį biokurą, elektrosintetinį skystąjį kurą, dujas, išgautas neišskiriant anglies dioksido (įskaitant suskystintas gamtines biodujas ir sintetines dujas), vandenilį, išgautą neišskiriant anglies dioksido, ir iš vandenilio, išgauto neišskiriant anglies dioksido, gaunamą kurą (įskaitant metaną ir amoniaką). Daugiausia dėmesio skiriant kuro ir energijos technologijoms, turėtų būti sudarytos sąlygos gerokai ir greitai sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, visapusiškai panaudojant esamas technologijas ir infrastruktūrą, taip pat taikant paskatas, numatytas pagal kitas priemones, kurias ketinama pasiūlyti. Taip pat bus lengviau apibrėžti viso jūrų klasterio priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo scenarijus.

ES „ReFuelEU Aviation“ pasiūlymas, kuriuo siekiama padidinti tvariųjų aviacinių degalų potencialą mažinant aviacijos ŠESD pėdsaką, dar beveik neišnaudotas. Kad išmetamas teršalų kiekis labai sumažėtų, aviacijos sektorius turi sumažinti savo dabartinę priklausomybę nuo reaktyvinių degalų iš iškastinių energijos šaltinių ir ateinančiais metais vis daugiau naudoti tvarius aviacinius degalus. Pasiūlyme nustatyta, kad būtinoji orlaivių naudotojams tiekiamų aviacinių degalų „sintetinių aviacinių degalų“ dalis yra 0,7 proc., kai „sintetiniai aviaciniai degalai“ apibrėžiami kaip iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras, kaip apibrėžta Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šios iniciatyvos tikslų neįmanoma pasiekti nacionaliniu lygmeniu. Planuojamomis šios iniciatyvos priemonėmis siekiama įgyvendinti keturis Europos Sąjungos sutarties (SESV) 194 straipsnyje nustatytus tikslus ir kartu prisidėti prie ES ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo. Planuojamos priemonės turi būti patvirtintos remiantis SESV 194

straipsnio 2 dalimi ir SESV 114 straipsnio 1 dalimi. Energetikos srityje ES turi pasidalijamąją kompetenciją pagal SESV 4 straipsnio 2 dalies i punktą.

Dabartinė iniciatyva taip pat remiasi išsamiu teisės aktų, kurie buvo priimti ir atnaujinti per pastaruosius du dešimtmečius, rinkiniu. Siekdama sukurti energijos vidaus rinką, ES nuo 1996 iki 2019 m. vieną po kito priėmė keturis teisės aktų rinkinius, kurių svarbiausias tikslas – integruoti rinkas ir liberalizuoti nacionalines elektros energijos ir dujų rinkas. Šios nuostatos apima daugybę aspektų – nuo patekimo į rinką iki skaidrumo, vartotojų teisių, dujų rinkų likvidumo didinimo ir reguliavimo institucijų nepriklausomumo.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Šiuo metu ES lygmeniu nėra taisyklių, kuriomis būtų reglamentuojami specialūs vandenilio tinklai ar rinkos ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilis bei mažo anglies dioksido pėdsako kuras. Atsižvelgiant į dabartinės ES ir nacionalinio lygmens pastangas skatinti naudoti vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių vietoje iškastinio kuro, valstybės narės būtų skatinamos nacionaliniu lygmeniu priimti specialias taisykles dėl vandeniliui transportuoti skirtos infrastruktūros. Dėl to kyla pavojus, kad visoje ES reguliavimo sistema bus fragmentiška, o tai gali trukdyti integruoti nacionalinius vandenilio tinklus ir rinkas, taip kliudant ar užkertant kelią tarpvalstybinei prekybai vandeniliu.

Vandenilio infrastruktūros taisyklių suderinimas vėlesniame etape (t. y. po to, kai bus priimti nacionaliniai teisės aktai) padidintų administracinę naštą valstybėms narėms ir reguliavimo išlaidas bei neapibrėžtumą bendrovėms, visų pirma kai tai susiję su ilgalaikėmis investicijomis į vandenilio gamybos ir transportavimo infrastruktūrą.

Sukūrus specialių vandenilio tinklų ir rinkų reguliavimo sistemą ES lygmeniu, būtų skatinama nacionalinių vandenilio rinkų ir tinklų integracija ir sujungimas. ES lygmens taisyklės dėl tokių specialių vandenilio tinklų planavimo, finansavimo ir eksploatavimo užtikrintų ilgalaikį šios rūšies ilgalaikės infrastruktūros numatomumą potencialiems investuotojams, visų pirma tarpvalstybinių jungčių (kurioms priešingu atveju gali būti taikomi skirtingi ir galimai nevienodi nacionaliniai įstatymai) atveju.

Kalbant apie biometaną, tikėtina, kad be ES lygmens iniciatyvos iki 2030 m. vis dar egzistuos reguliavimo nenuoseklumas, susijęs su galimybe patekti į didmenines rinkas, sujungimo įpareigojimais ir perdavimo sistemos operatorių ir skirstymo sistemos operatorių koordinavimo priemonėmis. Be to, jei nebus tam tikro suderinimo ES lygmeniu, dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamintojai visoje ES patirs labai skirtingas sujungimo ir įleidimo sąnaudas, todėl jiems bus sudarytos nevienodos sąlygos.

Jei ES lygmeniu nebus priimti papildomi teisės aktai, valstybės narės ir toliau taikys skirtingus dujų kokybės standartus ir taisykles dėl vandenilio įmaišymo lygių, todėl gali kilti tarpvalstybinių srautų apribojimų ir rinkos segmentacijos pavojus. Dujų kokybės standartai ir toliau būtų daugiausia nustatomi pagal gamtinių dujų kokybės parametrus, todėl būtų ribojamas atsinaujinančiųjų dujų integravimas į tinklą.

Dėl visų šių aspektų gali sumažėti tarpvalstybinė prekyba dujomis iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujomis, kurią gali kompensuoti didesnis gamtinių dujų importas. SGD terminalų naudojimas ir importas galėtų ir toliau apsiriboti tik gamtinėmis dujomis, nepaisant to, kad jei būtų galima gauti konkurencingo biometano arba sintetinio metano iš ne ES šaltinių, SGD terminalų pritaikyti nereikėtų.

Nacionalinio tinklo planavimą reikės plėtoti tik tose valstybėse narėse, kuriose veikia sertifikuoti nepriklausomi perdavimo sistemos operatoriai ir nepriklausomi sistemos operatoriai. Nors dauguma valstybių narių turi bendrą nacionalinį dujų sektoriaus plėtros planą, pagal kurį bendradarbiauja dujų sistemos operatoriai, tarpsektorinis bendradarbiavimas vis dar yra ribotas.

Įrodyta, kad ES koordinuojamas pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms dabartiniame dujų sektoriuje yra veiksmingesnis nei veiksmai tik nacionaliniu lygmeniu.

- **Proporcingumo principas**

Iniciatyva atitinka proporcingumo principą. Ji patenka į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 194 straipsnio taikymo sritį. Politikos priemonės yra proporcingos nustatytų problemų mastui ir pobūdžiui ir yra proporcingos siekiant nustatytų tikslų.

Pasiūlymu neviršijama to, kas būtina bendrajam tikslui pasiekti, t. y. sudaryti palankesnes sąlygas konkurencingai ir mažiausiomis ekonominėmis sąnaudomis mažinti dujinio kuro priklausomybę nuo iškastinio kuro, kartu užtikrinant energetinį saugumą ir energijos rinkose daugiausia dėmesio skiriant vartotojams. Tinkamiausias galimybių rinkinys laikomas proporcingu ir, kiek įmanoma, grindžiamas dabartine politikos struktūra. Atsižvelgiant į būtinybę iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, manoma, kad pusiausvyra tarp įpareigojimų ir atsižvelgimo į skirtingus valstybių narių ir privačių subjektų gebėjimus veikti yra tinkama.

- **Priemonės pasirinkimas**

Remiantis bendru dabartinės dujų rinkos reguliavimo sistemos vertinimu, pasirinktos šios priemonės: direktyva, kuria nauja redakcija išdėstoma Direktyva 2009/73/EB, ir reglamentas, kuriuo nauja redakcija išdėstomas Reglamentas (EB) Nr. 715/2009. Pasirinkus naują šių galiojančių teisės aktų redakciją, bus padidintas teisinis aiškumas. Dėl daugybės naujų nuostatų būtų nepakankama parengti teisės aktą, kuriuo teisės aktai būtų iš dalies pakeisti. Todėl, atsižvelgiant į šiuos pokyčius, reikia peržiūrėti jau priimtas ir įgyvendintas taisykles, kurios yra natūrali galiojančių teisės aktų raida. Dujų reglamentu reikės iš dalies pakeisti kitus teisės aktus, pavyzdžiui: Dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių reglamentą (ES) 2017/1938, ACER reglamentą (ES) 2019/942 ir Reglamentą dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (ES) Nr. 1227/2011.

3. ***EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Trečiojo energetikos dokumentų rinkinio įsigaliojimas turėjo teigiamą poveikį konkurencijai ir energijos vidaus rinkų veiklos rodikliams. Vis dėlto dabartinėje dujų reguliavimo sistemoje daugiausia dėmesio skiriama iškastinėms gamtinėms dujoms ir visiškai nenumatoma, kad atsirastų metano dujų alternatyvų (įskaitant gamtines dujas ir biometaną), pavyzdžiui, vandenilis.

Būtina iš naujo atlikti dabartinės dujų rinkos reguliavimo sistemos analizę, apie kurią jau paskelbta Europos Komisijos komunikate dėl neutralaus poveikio klimatui Europos vandenilio strategijos. Atsižvelgiant į tai, kad ES valstybėse narėse iš atsinaujinančiųjų

išteklių gaunamo ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilio gamybos potencialas skiriasi, tinkama rinkos sistema galėtų sudaryti palankias sąlygas vandeniliui atlikti energijos nešiklio funkciją ir prisidėti prie energetikos sistemos integravimo.

Remiantis tuo, poveikio vertinimo I probleminėje srityje buvo nustatyti keturi pagrindiniai veiksniai: i) dėl priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo susikurs Europos vandenilio vertės grandinė, priklausoma nuo tarpvalstybinės vandenilio rinkos; ii) rinkos plėtrą stabdo investicijų į vandenilio infrastruktūrą trūkumas; iii) tikėtina, kad vandenilio infrastruktūra bus natūrali monopolija, todėl rinkos struktūros bus nekonkurencingos; iv) skirtingos vandenilio kokybės taisyklės gali trukdyti tarpvalstybiniams srautams ir dėl jų gali susidaryti papildomų išlaidų.

Galiojančiose dujų taisyklėse, kuriose daugiausia dėmesio skiriama iškastinėms gamtinėms dujoms, daugiausia importuojamoms iš ES nepriklausančių šalių, neatsižvelgiama į decentralizuotos dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamybos ES sąlygas. Be to, didėjantis biometano, vandenilio ir SGD kiekis turi įtakos dujų kokybei, o kartu ir dujų infrastruktūros bei galutinių naudotojų prietaisų konstrukcijai. Poveikio vertinime visų pirma pripažįstami penki pagrindiniai su šia problemine sritimi susiję veiksniai: i) ribotas pateikimas į rinką ir tinklą vietos biometano gamintojams, prijungtiems prie skirstymo tinklų, skirtingos taisyklės, susijusios su pareiga prijungti prie tinklo, ir dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų prijungimo prie tinklo išlaidos, ir ES vidaus įvežimo ir išvežimo tarifai trukdo sukurti visiškai integruotą, likvidžią ir sąveikią ES dujų vidaus rinką; ii) dujų kokybės ir vandenilio įmaišymo lygių skirtumai gali turėti neigiamą poveikį tarpvalstybiniams srautams ir galutiniams naudotojams, o dabartinės dujų kokybės taisyklės nėra pritaikytos būsimiems pokyčiams; iii) SGD terminalai, įrengti priimti daugiausia gamtines dujas, ribota naujų dujų patekimo į SGD terminalus galimybė; iv) ilgalaikės gamtinių dujų naudojimo be išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo priemonių tiekimo sutartys gali susiaurinti su gamtinių dujų naudojimu ir trukdyti atsinaujinančiųjų dujų tiekimui iki 2050 m; v) dabartinės energetinio saugumo priemonės skirtos tik rizikai, susijusiai su gamtinių dujų tiekimu, o ne su dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų tiekimu, mažinti.

Tinklo planavimo srityje reikia toliau plėtoti perdavimo sistemos operatorių ir reguliavimo institucijų bendradarbiavimą. Dėl didėjančios kintančiųjų atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies reikia geriau integruoti visą energetikos sistemą ir labiau sujungti infrastruktūrą, remiantis visapusiškesniu ir įtraukesniu požiūriu. Poveikio vertinime išdėstyti trys pagrindiniai su šia problemine sritimi susiję veiksniai: i) tinklo planavimas valstybėse narėse ir tarp perdavimo sistemos operatorių skiriasi, atskirai planuojamas elektros energijos ir dujų tinklas; ii) nėra skaidrumo dėl esamos infrastruktūros galimybių pakeisti paskirtį arba nutraukti eksploataciją; iii) STO nėra aiškiai įtraukti į perdavimo sistemos operatorių planavimą. Be to, labiau suderinta sistemos plėtros strategija dar labiau padidintų elektros energijos ir dujų, įskaitant vandenilio, sistemų tarpusavio sąsajas.

Vertinimas parodė, kad konkurencija turi būti sustiprinta, siekiant užtikrinti, kad visa rinkos integracijos nauda būtų perduota ES vartotojams. Be to, vartotojai vis dar neturi reikiamų priemonių, kad galėtų aktyviai dalyvauti rinkoje. Paaiškėjo, kad analizuotuose teisės aktuose įtvirtintos vartotojų apsaugos nuostatos tik iš dalies atitinka tikslą. Visų pirma pažeidžiamų vartotojų apsauga valstybėse narėse vis dar nevienoda, o energijos nepriteklius visoje ES tebėra didelis. Atitinkamai IV probleminėje srityje nustatytos trys problemos lemiantys veiksniai: i) neišnaudotas konkurencijos potencialas mažmeninėse rinkose; ii) nepakankamos vartotojų galimybės keisti tiekėją, naudotis kainų palyginimo priemonėmis, informacija apie

sąskaitas, energetikos bendruomenėmis ir prieiga prie duomenų ir iii) nepakankama vartotojų apsauga, visų pirma pažeidžiamų ir energijos nepriteklių patiriančių asmenų.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Vadovaudamasi Geresnio reglamentavimo gairėmis, Komisija surengė išsamias bei įtraukias konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis, pagrįstas konsultacijų strategija, į kurią įtraukti įvairūs metodai ir priemonės. Šia strategija siekta užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į visus susijusius argumentus, įskaitant duomenis apie išlaidas, poveikį visuomenei ir iniciatyvos naudą. Buvo naudojamos kelios konsultacijų priemonės: konsultacijos dėl pradinio poveikio vertinimo (veiksmų gairių), internetinės viešos konsultacijos, pagrįstos klausimynu, Komisijos pristatymas ir suinteresuotųjų subjektų, įskaitant Europos dujų reguliavimo forumą, atsiliepimai, diskusijos su valstybėmis narėmis, Europos Parlamento nariais ir nacionalinėmis reguliavimo institucijomis bei diskusijos su suinteresuotaisiais subjektais dideliame suinteresuotųjų subjektų seminare.

Per atviras viešas konsultacijas Komisija gavo 263 atsakymus. Apskritai respondentai patvirtino, kad, jų nuomone, reikia peržiūrėti Dujų direktyvą ir Dujų reglamentą, kad būtų lengviau pasiekti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslus. Be to, daugiau nei 60 proc. respondentų tikisi, kad technologiniai ir reguliavimo pokyčiai, būtini norint mažinti dujų rinkos priklausomybę nuo iškastinio kuro, gali padėti sukurti naujų darbo vietų iki 2030 m.

Kalbant apie vandenilio infrastruktūros ir rinkų plėtrą, dauguma respondentų pritaria tam, kad ankstyvame etape būtų įvestas reguliavimas, kuris skatintų gerai veikiančios ir konkurencingos vandenilio rinkos ir infrastruktūros sukūrimą. Respondentai pasisakė už ES teisinę sistemą, kurioje būtų apibrėžti pagrindiniai reguliavimo principai ir kurioje būtų laikomasi laipsniško požiūrio. Didžioji dauguma pritaria, pavyzdžiui, galimybės naudotis tinklais suteikimui trečiosioms šalims, galimybės naudotis vandenilio vamzdynais, importo terminalais ir saugyklomis suteikimo taisyklėms ir pasisako už tinklo veiklų atskyrimą. Daugumos respondentų nuomone, svarbu kuo anksčiau apibrėžti privačių šalių vaidmenį kuriant vandenilio infrastruktūrą. Didžioji dauguma respondentų taip pat mano, kad esamiems ir būsimiems privatiems tinklams gali būti (laikina) netaikomi tam tikri reguliavimo reikalavimai, tačiau reikia užtikrinti bendros reguliavimo sistemos konvergenciją. Didžioji dauguma respondentų mano, kad naujai vandenilio infrastruktūrai taikomi teisių ir leidimų išdavimo reikalavimai turėtų būti panašūs į šiuo metu metano dujotiekiams taikomus reikalavimus.

Kalbant apie dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų patekimo į esamą dujų rinką ir infrastruktūrą skatinimą, suinteresuotieji subjektai sutinka, kad reikia peržiūrėti dabartinę reguliavimo sistemą, kad būtų lengviau pasiekti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslus. Dauguma suinteresuotųjų subjektų mano, kad svarbu užtikrinti visas galimybes patekti į rinką ir sudaryti palankesnes sąlygas į dujų tinklą įleisti iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamas ir mažo anglies dioksido pėdsako dujas. Daugelis respondentų pasisako už tai, kad tinklo operatoriai būtų įpareigoti prijungti iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamų ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamintojus ir nustatyti mažesnę įleidimo mokestį. Dauguma respondentų taip pat pritaria tam, kad būtų patobulinta SGD terminalų skaidrumo sistema. Taip pat labai pritariama tam, kad visoje ES būtų taikomi suderinti dujų kokybės standartai, kad būtų sustiprintas tarpvalstybinis koordinavimas ir padidintas skaidrumas. Respondentų nuomonės dėl vandenilio įmaišymo išsiskiria, tačiau dauguma sutinka, kad, nepaisant didelių techninių sąnaudų, tai gali būti

ekonomiškai efektyvus ir greitas pirmas žingsnis siekiant mažinti energetikos sistemos priklausomybę nuo iškastinio kuro. Tik nedaugelis suinteresuotųjų subjektų pritaria tam, kad būtų panaikinti ES vidaus tarpvalstybiniai tarifai. Dauguma respondentų mano, kad su dujomis susijusios grėsmės saugumui ir kibernetinio saugumo priemonės yra svarbios.

Kalbant apie tinklo planavimo integravimą, dauguma suinteresuotųjų subjektų pritaria, kad tinklo plėtros plano rengimo laikas būtų suderintas su dešimties metų tinklo plėtros planu ir kad būtų parengtas bendras dujų planas, nepriklausomai nuo pasirinkto veiklos rūšių atskyrimo modelio. Dauguma respondentų dar labiau pritarė bendram elektros energijos ir dujų scenarijui. Nemažai suinteresuotųjų subjektų prašo įtraukti vandenilio projektus į tinklo plėtros planus. Dauguma suinteresuotųjų subjektų sutinka, kad STO turi teikti informaciją ir ja dalytis, o keli respondentai taip pat pritarė, kad STO turi pateikti savo planą, įskaitant sistemos optimizavimą įvairiuose sektoriuose. Respondentai taip pat teikė pirmenybę bendram dujų ir elektros energijos planui, o ne bendriems scenarijams su atskirais planais. Keletas suinteresuotųjų subjektų nurodė, kad geriausia būtų rengti bendrą metano ir vandenilio planą ir atskirą elektros energijos planą.

Kalbant apie vartotojų dalyvavimą ir apsaugą ekologiškų dujų mažmeninėje rinkoje, dauguma suinteresuotųjų subjektų ragino siekti didesnių su piliečiais ir (arba) vartotojais susijusių nuostatų užmojų, kurie atspindėtų elektros energijos rinkos nuostatas. Be to, nuostatos dėl energijos nepritekliaus turėtų padėti užtikrinti, kad vartotojai nemokėtų už perėjimą prie švarių dujų naudojimo galimybių. Privataus sektoriaus atstovai pritaria planams palaipsniui atsisakyti reguliuojamų kainų, o kai kurios vartotojų organizacijos pasisakytų už jų išsaugojimą, kad būtų apsaugoti energijos nepriteklių patiriantys ir pažeidžiami vartotojai. Beveik pusė visų respondentų pageidauja, kad būtų sugriežtintos nuostatos dėl pasiūlymų palyginamumo ir duomenų prieinamumo, skaidrumo, pažangiųjų matavimo sistemų ir tiekėjų keitimo. Nė vienas respondentas nepritarė nereglamentavimo požiūriui.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Siūlomoje iniciatyvoje ir ją pagrindžiančiame poveikio vertinime remiamasi informacija, gauta iš suinteresuotųjų subjektų, dalyvavusių išsamiose konsultacijose, taip pat literatūros apžvalga ir modeliavimu. Į literatūros apžvalgą įtraukti daugelio aktualių poveikio vertinimo tikslais atliktų arba jį papildžiusių tyrimų, susijusių su pagrindiniais elementais, pavyzdžiui, vandenilio ir mažiau nuo iškastinio kuro priklausančios dujų infrastruktūros, rinkos ir gamybos vaidmeniu, rezultatai, taip pat vertinimai, atlikti įgyvendinant kitas susijusias Komisijos iniciatyvas. Atliekant analizę taip pat atsižvelgta į išvadas, priimtas keliuose suinteresuotųjų subjektų forumuose, visų pirma dujų reguliavimo forume (Madrido forume) ir elektros energijos reguliavimo forume (Florencijos forume). Taip pat buvo atsižvelgta į diskusijas su valstybėmis narėmis, Europos Parlamento nariais, nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, ACER ir diskusijas su kitais suinteresuotaisiais subjektais.

- **Poveikio vertinimas**

Vadovaudamasi Geresnio reglamentavimo gairėmis, Komisija atliko kelių politikos galimybių poveikio vertinimą. Atliekant šį darbą buvo konsultuojamasi su Komisijos tarpžinybine iniciatyvine grupe.

Poveikio vertinimas buvo pristatytas ir aptartas Reglamentavimo patikros valdyboje (RSB). Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę su išlygomis. Į išlygas visų pirma atsižvelgta, kaip nurodyta toliau: i) įtraukiant vertinimo išvadas į problemos aprašymą,

ii) apibrėžiant iniciatyvos vaidmenį, kuris yra pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio įgalinimo sistemos sudedamoji dalis, iii) išsiaiškinant politikos galimybių poveikio scenarijų, iv) labiau atskiriant skirtingus dalyvius, visų pirma gamtinių dujų ir vandenilio gamintojus ir vartotojus, v) įvertinant, koks gali būti skirtingas iniciatyvos poveikis MVI, palyginti su kitomis (didesnėmis) bendrovėmis, vi) geriau atspindint skirtingas ir mažumos nuomones visoje ataskaitoje, įskaitant problemos apibrėžimą, galimybių parengimą, poveikio analizę ir tinkamiausios galimybės pasirinkimą, vii) pagerinant ataskaitos aprašymą ir viii) užpildant tinkamo formato sąnaudų ir naudos lenteles.

Atliekant poveikio vertinimą buvo apsvaistytos įvairios priemonės, skirtos nustatytoms problemoms ir jas lemiantiems veiksniams spręsti keturiose srityse, kad būtų pasiekti iniciatyvos tikslai. Įvertinus jų veiksmingumą, efektyvumą, nuoseklumą ir proporcingumą, nustatyta, kad tinkamiausių galimybių rinkinys yra tinkamiausias siekiant nustatytų tikslų.

I probleminė sritis. Vandenilio infrastruktūra ir vandenilio rinkos

I probleminėje srityje svarstomos šios politikos galimybės: skelbti konkursą dėl vandenilio tinklo eksploataavimo teisių (1 galimybė); nustatyti pagrindinius reguliavimo principus, pagrįstus šiuo metu gamtinių dujų rinkai taikomais principais, tačiau pritaikytus vandenilio rinkų plėtros etapui (2 galimybė), ir sukurti visiškai išvystytą vandenilio reguliavimo tvarką (panašią į šiuo metu taikomą gamtinių dujų sektoriui), nereikalaujant pereiti prie brandesnės vandenilio rinkos (3 galimybė). Pageidautina, kad pagrindiniai reguliavimo principai būtų nustatyti nuo pat pradžių, kartu aiškiai apibrėžiant galutinę (būsimą) reguliavimo tvarką. (2b galimybė „Pagrindiniai reguliavimo principai ir vizija“). Pagrindinis šios galimybės privalumas yra tas, kad ji skatina rinkos integraciją, suteikia aiškumo investuotojams, padeda išvengti nekonkurencingų rinkos struktūrų sukūrimo ir išlaidų, susijusių su *ex post* taisyklių koregavimu, kai rinka jau bus brandi, tačiau palieka galimybę lanksčiai pritaikyti reguliavimą prie laipsniško vandenilio sektoriaus augimo.

II probleminė sritis. Dujos iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujos dabartinėje dujų infrastruktūroje ir rinkose bei energetinis saugumas

II probleminėje srityje pateikiamos galimybės, kuriomis skatinamas dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų prijungimas prie esamos dujų rinkos ir infrastruktūros. Visos galimybės taip pat apima laipsnišką intervenciją sprendžiant energetinio saugumo problemas, visų pirma esamų priemonių, standartų ir procedūrų išplėtimą, kad jos būtų taikomos ir iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamoms ir mažo anglies dioksido pėdsako dujoms, veiksmingą solidarumą ir su kibernetiniu saugumu susijusios rizikos dujų sektoriuje mažinimą. 3 galimybė. „Leisti ir skatinti dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų visapusiškas galimybes patekti į rinką“ yra priimtinausia II probleminės srities galimybė. Į šią galimybę įtrauktos priemonės, kuriomis remiamas dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų patekimas į didmeninę rinką, SGD terminalus ir perdavimo tinklą (neatsižvelgiant į prijungimo vietą), įskaitant tarifų nuolaidas įleidimui į tinklą ir tarpvalstybiniam transportavimui. Dujų kokybė būtų reguliuojama pagal suderintą ES požiūrį, taikomą tarpvalstybiniais sujungimo taškams, paliekant valstybėms narėms lankstumo galimybę. Nustatyta, kad visuose tarpvalstybiniuose taškuose leidžiama vandenilio įmaišymo riba yra 5 proc., t. y. ekonomiškai efektyvus lygis, atsižvelgiant į pritaikymo ir išmetamo dujų kiekio mažinimo sąnaudas.

Visapusiškos dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų rinkos sukūrimas ir skatinimas: Numatytos priemonės atitinka Sąjungos pastangas kovoti su klimato

kaita ir yra būtinos Europos žaliojo kurso tikslams pasiekti. Pagrindinė nauda yra ta, kad priemonės padės sumažinti dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamintojų gamybos sąnaudas, padidinti konkurenciją, likvidumą ir prekybą atsinaujinančiųjų išteklių dujomis ir kartu skatins mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Taip vartotojai ir mokesčių mokėtojai gaus naudos, nes parama gali būti sumažinta. Taip pat bus sumažinta rizika energetiniam saugumui, sutaupyta laiko ir išteklių, sumažintas neapibrėžtumas, padidintas ekstremaliųjų situacijų priemonių veiksmingumas ir sugriežtinti su saugumu susiję reikalavimai dujų bendrovėms.

III probleminė sritis. Tinklo planavimas

III probleminėje srityje svarstomos integruoto tinklo planavimo galimybės. III probleminėje srityje pirmenybė teikiama 2 galimybei „Europos scenarijais pagrįstas nacionalinis planavimas“. Pagal šią galimybę galima planuoti nacionaliniu lygmeniu, tačiau reikalaujama, kad toks planavimas būtų grindžiamas bendrais dujų ir elektros energijos scenarijais, suderintais su dešimties metų tinklo plėtros planu ir susietais su atitinkamu nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu. Jis apima visus atitinkamus dalyvius (STO) ir leidžia nustatyti vamzdynus, kurie gali būti naudojami siekiant pakeisti paskirtį iš metano į H₂, taip išsamiai, kad Europos lygmeniu tai nebūtų lengvai pasiekama.

Nacionalinio planavimo, pagrįsto Europos scenarijais, sukūrimas: Pagrindinė nauda yra ta, kad taip bus pašalinta rizika, jog elektros energijos ir dujų perdavimo sistemų operatoriai savo sistemų plėtrą planuos remdamiesi nesuderinamomis prielaidomis. Tai leidžia integruoti sektorius ir parengti conceptualų sistemos planą, kartu išsaugant išsamesnių konkrečių sektorių tinklo plėtros planų privalumus. Taip užtikrinama bendra įvairių suinteresuotųjų subjektų vizija, o tai reiškia, kad planuojant tinklą atsižvelgiama į nacionalinio ir ES lygmens priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo strategijas, taip sumažinant galimo susaistymo ar neišnaudojamo turto riziką.

IV probleminė sritis. Žemas vartotojų dalyvavimo ir apsaugos lygis ekologiškų dujų mažmeninėje rinkoje

IV probleminėje srityje pateiktos galimybės, pagal kurias sprendžiant konkurencijos ir vartotojų dalyvavimo problemas gali būti taikomas nereguliavimo požiūris arba vietoj to reikalaujama šalinti problemas lemiančius veiksnius priimant naujus teisės aktus, dažniausiai atspindinčius tai, kas jau buvo nustatyta elektros energijos sektoriuje. Atsižvelgiant į atliktą analizę, pirmenybė teikiama 2 galimybei „Lankstūs teisės aktai“, kurioje atspindi elektros energijos rinkos vartotojų apsaugos ir įgaliojimų suteikimo nuostatos. Tikėtina, kad ši galimybė bus veiksmingiausia, efektyviausia ir suderinama su kitomis probleminėmis sritimis.

Pagrindinė nauda yra ta, kad ji teiks dideles taupymo galimybes, padės naujiems tiekėjams ir paslaugų teikėjams patekti į rinką, kurti naujoviškus produktus, todėl padidės konkurencija, vartotojų dalyvavimas ir ekonominė nauda. Be to, taip būtų sudarytos sąlygos piliečiams ir bendruomenėms padidinti visuomenės pritarimą, sutelkti privatų kapitalą ir palengvinti dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų naudojimą. Per didelių investicijų rizikos mažinimas turės teigiamą poveikį aplinkai.

• Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas

Pasiūlymai iš dalies keisti galiojančius teisės aktus parengti atsižvelgiant į ekonomiškai efektyviausias politikos galimybes, išnagrinėtas poveikio vertinime. Prognozuojama, kad dėl kai kurių tinkamiausių galimybių padidės reguliavimo institucijų ir rinkos dalyvių

administracinės, įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo išlaidos. Pavyzdžiui, dėl siūlomų priemonių gali padaugėti administracinių mainų tarp NRI ir gamtinių dujų persiuntėjų, dedamos didesnės skirstymo sistemos operatorių ir perdavimo sistemos operatorių koordinavimo pastangos, o valstybės narės ir nacionalinės valdžios institucijos gali imtis papildomų reguliavimo ir įgyvendinimo priemonių. Tačiau tikimasi, kad dėl iš dalies pakeistos sistemos reguliavimo išlaidos bus mažesnės ir veiksmingesnės.

Be to, iš poveikio vertinimo matyti, kad siūlomos priemonės yra ekonomiškai efektyviausios reguliavimo galimybės siekiant svarbiausio iniciatyvos tikslo, t. y. nustatyti metano ir vandenilio dujų perdavimo, paskirstymo, tiekimo ir laikymo taisykles, kuriomis būtų galima paremti energetikos sistemos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir kartu užtikrinti saugią ir įperkamą energiją.

Trumpalaikes reguliavimo išlaidas, susijusias su kai kuriomis tinkamiausiomis priemonėmis, reikia vertinti atsižvelgiant į išlaidas ir pastangas, kurių ilguoju laikotarpiu prireiktų pavėluotai energetikos sistemos integracijai ir priklausomybei nuo iškastinio kuro mažinti. Tikimasi, kad šių galimybių teikiama nauda, susijusi su parama atsinaujinantiesiems ištekliais, energetikos sistemų integracija, vartotojų apsauga ir energetiniu saugumu, bus daug didesnė už tiesiogines administracines ir įgyvendinimo išlaidas.

Pasiūlymu taip pat prisidedama prie dabartinės reguliavimo sistemos supaprastinimo, suderinant dujų infrastruktūros ir rinkos nuostatas su nauja reguliavimo struktūra, numatyta elektros energijos sektoriui skirname švarios energijos dokumentų rinkinyje. Tikimasi, kad didesnis suderinimas tarp sektorių bus naudingas daugeliui reguliavimo sričių, visų pirma galių vartotojams suteikimui ir apsaugai, valdymui ir reguliavimo priežiūrai. Numatoma, kad panašios naudos taip pat atneš anksti nustatyta vandenilio infrastruktūros ir rinkų reguliavimo sistema. Nors dėl šių taisyklių greičiausiai padidės tiesioginės administracinės išlaidos ir reguliavimo našta nacionalinėms institucijoms ir rinkos dalyviams, tikimasi, kad ankstyvas vandenilio sektoriaus reguliavimo principų suderinimas gerokai sumažins būsimo atitikties užtikrinimo sąnaudas ir padės išvengti didelių reguliavimo skirtumų ir įgyvendinimo išlaidų.

- **Pagrindinės teisės**

Labai svarbu apsaugoti ES vertybes, piliečių pagrindines teises ir saugumą besivystančioje žaliosios ir skaitmeninės energetikos aplinkoje. Atsižvelgiant į tai buvo parengtos siūlomos duomenų valdymo politikos priemonės siekiant užtikrinti visuotinę prieigą prie skaitmeninių technologijų ir duomenimis grindžiamų paslaugų ir jų naudojimą, kartu užtikrinant aukšto lygio teisę į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugą, kaip nustatyta ES pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniuose ir Bendrajame duomenų apsaugos reglamente.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šio rinkinio pasiūlymo poveikis ES biudžetui yra susijęs su Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) ir Europos Komisijos Energetikos generalinio direktorato (GD) žmogiškaisiais ištekliais, kurie aprašyti finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje, pridedamoje prie Komisijos pasiūlymo dėl [Dujų reglamento] naujos redakcijos. Iš esmės dėl naujų užduočių, kurias turi atlikti ACER, visų pirma susijusių su taisyklėmis, padedančiomis plėtoti konkurencingą vandenilio sektorių, taip pat dėl didėjančio dujų rinkų sudėtingumo, nes didėja ne tik gamtinių, bet ir kitų dujų dalis, nuo 2023 m. ACER reikės palaipsniui pridėti 21 papildomą etato ekvivalentą. Siekiant įgyvendinti siūlomas naujas taisykles naujam ir augančiam sektoriui, integruoti naujų rūšių dujas į dujų rinką ir

infrastruktūrą, taip pat įgyvendinti sugriežtintas vartotojų apsaugos nuostatas, Energetikos GD žmogiškuosius išteklius taip pat reikia padidinti 5 papildomais etato ekvivalentais.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Pažangos stebėsenai bus taikomas dviejų pakopų požiūris: ACER teiks metines ataskaitas, o Komisija atliks vertinimą.

ACER įgaliojimai kasmet stebėti rinkos veikimą ir apie jį pranešti metinėje rinkos stebėsenos ataskaitoje (Reglamente (EB) Nr. 715/2009 nustatytas įpareigojimas) bus išlaikyti, o jų taikymo sritis bus išplėsta įtraukiant vandenilį. Per vienus metus nuo šių pasiūlymų priėmimo Komisija paprašys ACER peržiūrėti ir atnaujinti dabartinius stebėsenos rodiklius (dalyvaujant susijusiems suinteresuotiesiems subjektams), kad būtų užtikrinta, kad jie ir toliau bus tinkami pažangai, padarytai siekiant šių pasiūlymų tikslų, stebėti. ACER ir toliau remsis jau nustatytais duomenų šaltiniais, naudojamais rengiant rinkos stebėsenos ataskaitą, papildytais atitinkamais duomenimis apie vandenilį.

ACER metinės ataskaitos pakeis Komisijos pareigas teikti ataskaitas, kurios šiuo metu vis dar galioja pagal Dujų direktyvą. Išsamiais pasiūlymais bus užtikrinta, kad ACER vykdoma stebėseną papildytų kitas stebėsenos priemonės (visų pirma stebėseną pagal energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymą) ir būtų išvengta dubliavimosi.

Komisija per nustatytą laikotarpį po priimtų priemonių įsigaliojimo (preliminariai per penkerius metus) atliks išsamų siūlomų iniciatyvų poveikio, įskaitant pasiūlymų veiksmingumą, efektyvumą, tęstinį nuoseklumą ir aktualumą, vertinimą. Iki 2030 m. gruodžio 31 d. Komisija peržiūri direktyvą ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Europos Sąjungos Teisingumo Teismui priėmus sprendimą byloje Komisija prieš Belgiją (C-543/17), valstybės narės kartu su savo pranešimais apie perkėlimą į nacionalinę teisę priemonės turi pateikti pakankamai aiškią ir tikslią informaciją, nurodydamos, kokiomis nacionalinės teisės aktų nuostatomis perkeliama konkrečios direktyvos nuostatos. Tokia informacija turi būti susijusi su kiekvienu įpareigojimu, o ne pateikta tik straipsnio lygmeniu. Jei valstybės narės laikytųsi šio įpareigojimo, joms iš esmės nereiktų siųsti Komisijai aiškinamųjų dokumentų apie perkėlimą į nacionalinę teisę.

Reglamentas bus tiesiogiai ir vienodai įgyvendinamas valstybėse narėse, todėl aiškinamojo dokumento nereikės pateikti.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Siūlomą **peržiūrėtą direktyvą** sudaro dešimt skyrių, kuriuose išdėstytas 91 straipsnis.

1 skyrius. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

Šiame skyriuje nustatomas dujų perdavimo, skirstymo, tiekimo ir laikymo naudojant gamtinių dujų sistemą, taip pat vandenilio transportavimo, tiekimo ir laikymo naudojant vandenilio

sistemą taisyklių dalykas ir taikymo sritis. Jame taip pat apibrėžiamos pagrindinės siūlomoje direktyvoje vartojamos sąvokos.

2 skyrius. Bendrosios rinkos organizavimo taisyklės

Šiame skyriuje nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti konkurencingas, į vartotojus orientuotas, lanksčias ir nediskriminacines dujų rinkas. Jame pateikiamos nuostatos dėl patekimo į rinką, pavyzdžiui, laisvo tiekėjo pasirinkimo, rinkos principais pagrįstų tiekimo kainų, viešųjų paslaugų įsipareigojimų, tvarumo, dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų sertifikavimo, regioninio bendradarbiavimo skatinimo, techninių ir procedūrinių taisyklių.

3 skyrius. Galių suteikimas vartotojams bei jų apsauga ir mažmeninės rinkos

Šiame skyriuje visų pirma nustatomos vartotojo teisės. Jame nuodugniai išdėstomos pagrindinės sutartinės teisės, teisės keisti tiekėją ir mokesčiai, taip pat taisyklės dėl palyginimo priemonių, aktyviųjų vartotojų ir piliečių energetikos bendruomenių. Jame taip pat pateikiamos nuostatos dėl sąskaitų, pažangiųjų ir įprastų matavimo sistemų ir duomenų valdymo.

Jame taip pat pateikiamos nuostatos dėl bendrų informacijos centrų, teisės į neteisminį ginčų sprendimą, pažeidžiamų vartotojų ir mažmeninių rinkų.

4 skyrius. Trečiųjų šalių teisė naudotis infrastruktūra

Šis skyrius suskirstytas į tris skirsnius, kuriuose aptariama: teisė naudotis gamtinių dujų infrastruktūra, teisė naudotis vandenilio infrastruktūra ir atsisakymas suteikti teisę naudotis infrastruktūra ir prisijungti.

5 skyrius. Gamtinių dujų perdavimo, laikymo ir sistemos operatoriams taikomos taisyklės

Šiame skyriuje nuodugniai nagrinėjamos perdavimo, laikymo ir SGD sistemų operatorių užduotys, konfidencialumas ir sprendimų priėmimo įgaliojimai.

6 skyrius. Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriai

Šiame skyriuje nustatomas skirstymo sistemos operatorių paskyrimas, jų užduotys, įgaliojimai priimti sprendimus dėl naujų dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamybos įrenginių prijungimo prie skirstymo sistemos, skirstymo sistemos operatorių veiklos rūšių atskyrimas, skirstymo sistemos operatorių konfidencialumo įsipareigojimai, taip pat išdėstomos nuostatos dėl uždarų skirstymo sistemų ir jungtinio operatoriaus.

7 skyrius. Specialiems vandenilio tinklams taikomos taisyklės

Šiame skyriuje visų pirma pateikiamos vandenilio tinklo, saugyklų ir terminalų operatorių užduotys, nuostatos dėl esamų vandenilio tinklų, geografiniu požiūriu ribotų vandenilio tinklų, uždarų vandenilio sistemų, jungiamųjų linijų su trečiosiomis šalimis ir operatorių konfidencialumo.

8 skyrius. Integruoto tinklo planavimas

Šiame skyriuje išsamiai aptariama tinklo plėtra ir įgaliojimai priimti investicinius sprendimus, vandenilio tinklo plėtos ataskaitų teikimas ir naujos tarpvalstybinės vandenilio infrastruktūros finansavimas.

9 skyrius. Perdavimo sistemos operatorių veiklos rūšių atskyrimas

Šis skyrius suskirstytas į šešis skirsnius, kuriuose aptariama: nuosavybės atskyrimas, nepriklausomi sistemos operatoriai, nepriklausomi perdavimo operatoriai, specialių vandenilio tinklų operatorių veiklos rūšių atskyrimas ir gamtinių dujų ir vandenilio sistemų operatorių paskyrimas ir sertifikavimas ir finansinių ataskaitų atskyrimas ir skaidrumas.

10 skyrius. Reguliavimo institucijos

Šiame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama reguliavimo institucijų paskyrimui ir nepriklausomumui, bendriesiems reguliavimo institucijos tikslams, jų pareigoms ir įgaliojimams, tarpvalstybinių klausimų reguliavimo tvarkai, tinklo kodeksų gairių laikymuisi ir duomenų saugojimui.

11 skyrius. Baigiamosios nuostatos

Paskutiniame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama baigiamosioms nuostatomis ir pateikiami straipsniai visų pirma apie apsaugos priemones, vienodas sąlygas, techninius susitarimus, nukrypti leidžiančias nuostatas, galių suteikimo procedūrą, įgaliojimų delegavimą, komiteto procedūrą, ataskaitų teikimą, panaikinimą, perkėlimą į nacionalinę teisę, įsigaliojimą, adresatus.

I priede aptariami minimalūs sąskaitų išrašymo ir sąskaitų informacijai taikomi reikalavimai.

II priede aptariama pažangioji gamtinių dujų matavimo sistema.

III priede nurodyta panaikintos direktyvos ir jos pakeitimų taikymo data ir perkėlimo į nacionalinę teisę terminai.

IV priede pateikiama atitikties lentelė.

Siūlomą **peržiūrėtą reglamentą** sudaro aštuoni skyriai, kuriuose išdėstyti 69 straipsniai.

1 skyrius. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

Šiame skyriuje išdėstytas taisyklių, susijusių su energetikos sąjungos tikslais, klimato ir energetikos politikos strategijos sistema bei vartotojais, dalykas ir taikymo sritis. Jame taip pat apibrėžiamos pagrindinės siūlomame reglamente vartojamos sąvokos.

2 skyrius. Bendrosios rinkos organizavimo taisyklės ir teisė naudotis infrastruktūra

Šiame skyriuje nustatyti bendrieji principai, taip pat reguliuojamojo turto bazių atskyrimas, trečiųjų šalių infrastruktūros prieigos paslaugos, dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų rinkos vertinimas, pajėgumo paskirstymo mechanizmų principai ir perkrovos valdymo procedūra, prekyba teisėmis naudotis pajėgumu, balansavimo taisyklės ir mokesčiai už disbalansą, sertifikavimas ir perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimas.

3 skyrius. Tinklo prieiga

Šiame skyriuje išsamiai nagrinėjami tinklų prieigos tarifai ir nuolaidos.

4 skyrius. Perdavimo, laikymo, SGD ir vandenilio terminalų sistemos eksploatavimas

Šiame skyriuje pateikiamos nuostatos dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų garantuojamojo pajėgumo, tarpvalstybinio dujų kokybės koordinavimo, vandenilio įmaišymo, Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo, ACER vykdomos stebėsenos, reguliavimo institucijų, konsultacijų, sąnaudų, regioninio bendradarbiavimo, dešimties metų tinklo plėtros plano, skaidrumo reikalavimų ir duomenų saugojimo.

5 skyrius. Skirstymo sistemų eksploatavimas

Šiame skyriuje nustatytos taisyklės dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų garantuojamojo pajėgumo, skirstomųjų tinklų operatorių ir perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimo, skaidrumo reikalavimo, Europos skirstymo sistemos operatorių subjekto. Jis apima procedūras ir užduotis.

6 skyrius. Specialių vandenilio tinklų prieiga

Šiame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama tarpvalstybiniam vandenilio kokybės koordinavimui, Europos vandenilio tinklo operatorių tinklui, jo užduotims, vandenilio dešimties metų tinklo plėtros planui, sąnaudoms ir konsultacijoms, ACER vykdomai stebėsenai, regioniniam bendradarbiavimui ir skaidrumo reikalavimams.

7 skyrius. Tinklo kodeksai ir gairės

Šiame skyriuje pateikiamos nuostatos dėl tinklo kodeksų ir gairių priėmimo, tinklo kodeksų parengimo, tinklo kodeksų pakeitimų, gairių, valstybių narių teisės nustatyti išsamesnes priemones, informacijos teikimo ir konfidencialumo bei sankcijų. Visos trys taisyklės pritaikytos vandeniliui.

8 skyrius. Baigiamosios nuostatos

Šiame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama baigiamosioms nuostatoms ir pateikiami straipsniai visų pirma dėl naujos gamtinių dujų ir vandenilio infrastruktūros, komiteto procedūros, išimčių, leidžiančių nukrypti nuostatų, įgaliojimų delegavimo, reglamentų dalinių pakeitimų, pakeitimo, kuriuo siekiama išplėsti Reglamento dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo taikymo sritį, įtraukiant į jį atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujas bei kibernetinio saugumo priemones, nuostatas dėl solidarumo ir laikymo, panaikinimo ir įsigaliojimo.

I priede pateikiamos gairės.

II priede pateikiamas įterptas Reglamento 2017/1938 IX priedas.

III priede pateikiama informacija apie panaikintą reglamentą ir vėlesnių pakeitimų sąrašas.

IV priede pateikiama atitikties lentelė.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir gamtinių dujų vidaus rinkos ir
vandenilio vidaus rinkos
(nauja redakcija)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į ~~Europos bendrijos steigimo sutartį~~ ☒ Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ☒, ypač į jos ~~95 straipsnį~~ ☒ 194 straipsnio 2 dalį ☒,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

↓ naujas

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 715/2009⁴ buvo keletą kartų iš esmės keičiamas. Kadangi tą reglamentą reikia keisti dar kartą, dėl aiškumo jis turėtų būti išdėstytas nauja redakcija;

↓ 715/2009 1 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (2) Nuo 1999 m. pradėjus laipsniškai kurti gamtinių dujų vidaus rinką yra siekiama visiems ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ vartotojams – ir piliečiams, ir verslo subjektams – suteikti tikrą pasirinkimo galimybę, sukurti naujų verslo galimybių ir didinti

² OL C 211, 2008 8 19, p. 23.

³ OL C 172, 2008 7 5, p. 55.

⁴ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL L 211, 2009 8 14, p. 36).

↓ naujas

- (3) Europos žaliuoju kursu ir Klimato teisės aktu nustatytas tikslas iki 2050 m. neutralizuoti ES poveikį klimatui taip, kad būtų prisidedama prie Europos konkurencingumo didinimo, ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Tam, kad būtų sukurtos energetikos pertvarką skatinančios nuo iškastinio kuro nepriklausomos dujų rinkos, integruotoje energetikos sistemoje naudojami atsinaujinantieji energijos ištekliai turėtų sudaryti daug didesnę dalį ir konkurencingose rinkose turėtų aktyviai dalyvauti vartotojai;
- (4) šiuo reglamentu siekiama lengvinti dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų skverbimą į energetikos sistemą, atsisakant iškastinių dujų ir užtikrinant, kad šių naujų dujų vaidmuo siekiant ES 2030 m. klimato tikslų ir poveikio klimatui neutralumo 2050 m. galėtų būti svarbus. Reglamentu taip pat siekiama sukurti reguliavimo sistemą, kuri visiems rinkos dalyviams leistų ir juos skatintų planuojant savo veiklą atsižvelgti į iškastinių dujų vaidmenį pereinamuoju laikotarpiu, kad būtų išvengta susaistymo poveikio ir užtikrinta, kad iškastinių dujų būtų atsisakoma laipsniškai ir laiku, visų pirma visuose atitinkamuose pramonės sektoriuose ir šildymui;
- (5) ES vandenilio strategijoje pripažįstama, kad ES valstybių narių vandenilio gavybos iš atsinaujinančiųjų išteklių potencialas skiriasi, todėl konkurencijai, įperkamumui ir tiekimo saugumui labai naudinga atvira ir konkurencinga ES rinka, kurioje vyksta nevaržoma tarpvalstybinė prekyba. Be to, joje pabrėžiama, kad kuriant likvidžią rinką, kurioje vandeniliu prekiaujama remiantis produkto kiekiu, būtų sudarytos sąlygos patekti į ją naujiems gamintojams ir tai būtų naudinga gilesnei integracijai su kitais energijos nešikliais. Ji duotų perspektyvius kainos signalus investavimo ir veiklos sprendimams priimti. Todėl šiame reglamente nustatytos taisyklės turėtų paskatinti vandenilio rinkų, prekybos vandeniliu remiantis produkto kiekiu ir likvidžios prekybos biržų formavimąsi, o valstybės narės turėtų pašalinti bet kokiais nepagrįstas kliūtis šioje srityje. Elektros energijos ir dujų rinkoms parengtos galiojančios taisyklės, sudarančios sąlygas efektyviai komercinei veiklai, galėtų būti apsvarstytos vandenilio rinkai, pripažįstant būdingus skirtumus;

↓ 715/2009 2 konstatuojamoji dalis

~~2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių⁵ ir 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1775/2005 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų⁶ buvo svariai prisidėta prie tokios gamtinių dujų vidaus rinkos kūrimo.~~

5

OL L 176, 2003 7 15, p. 57.

6

OL L 211, 2009 8 14, p. 36.

↓ 715/2009 3 konstatuojamoji dalis

~~Patirtis, įgyta įgyvendinant ir kontroliuojant 2002 m. Europos dujų reguliavimo forumo (toliau – Madrido forumas) patvirtintą pirmąjį Geros praktikos gairių rinkinį, rodo, kad, siekiant užtikrinti visapusišką tose gairėse nustatytų taisyklių įgyvendinimą visose valstybėse narėse ir numatyti minimalias garantijas vienodoms praktinėms patekimo į rinką sąlygoms, būtina numatyti, kad jos taptų teisiškai įgyvendinamos.~~

↓ 715/2019 4 konstatuojamoji dalis

~~Antrasis bendrųjų taisyklių rinkinys „Antrosios geros praktikos gairės“ buvo patvirtintas 2003 m. rugsėjo 24 ir 25 d. Madrido forumo susitikime; remiantis tomis gairėmis, šiuo reglamentu siekiama nustatyti bendruosius principus ir taisykles, reglamentuojančius teisę naudotis tinklu ir trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugas, perkrovos valdymą, skaidrumą, balansavimą ir prekybą pajėgumų teisėmis.~~

↓ 715/2009 5 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (6) ☒ pagal [naujos redakcijos Dujų direktyvą, pasiūlytą COM(2021) xxx] ~~☒ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių⁷~~ leidžiama jungtinė perdavimo ir skirstymo sistemos operatoriaus veikla. Todėl šiame reglamente išdėstytose taisyklėse nereikalaujama keisti nacionalinių perdavimo ir skirstymo sistemų, atitinkančių reikiamas tos direktyvos nuostatas, struktūras;

↓ 715/2019 6 konstatuojamoji dalis

~~Aukšto slėgio vamzdynai, jungiantys vietas skirstytojus prie dujų tinklo, kurie pirmiausia nėra naudojami vietos skirstymui, patenka į šio reglamento taikymo sritį.~~

↓ 715/2009 7 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (7) būtina nurodyti kriterijus, kuriais remiantis būtų nustatomi teisės naudotis tinklu tarifai, siekiant užtikrinti, kad jie visapusiškai atitiktų nediskriminavimo principą ir gerai veikiančios vidaus rinkos reikmes ir kad juose būtų visapusiškai atsižvelgta į sistemos vientisumo būtinybę bei atspindėtos faktinės sąnaudos tiek, kiek tokios sąnaudos atitinka rentabilaus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus sąnaudas ir yra skaidrios, įskaitant atitinkamą grąžą iš investicijų, ⇒ ir sudarytos sąlygos integruoti į tinklą dujas iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujas ⇐ ~~ir prireikus atsižvelgiant į reguliavimo institucijų atliekamą~~

⁷ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 94.

~~lyginamąją tarifų analizę.~~ ⇒ Šiame reglamente nustatytas taisyklės dėl tinklo prieigos tarifų papildo taisyklės dėl tinklo prieigos tarifų, nustatytos visų pirma remiantis šiuo reglamentu priimtuose tinklo kodeksuose ir gairėse [TEN-E reglamente, pasiūlytame COM(2020) 824 *final*], [Metano reglamente, pasiūlytame COM(2021) xxx], Direktyvoje (ES) 2018/2001 ir [Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje, pasiūlytoje COM(2021) 558 *final*,]; ⇐

↓ naujas

- (8) paprastai veiksmingiausia finansuoti infrastruktūrą pajamomis, gautomis iš tos infrastruktūros naudotojų, ir vengti kryžminio subsidijavimo. Be to, toks kryžminis subsidijavimas reguliuojamoje veikloje naudojamo turto atveju būtų nesuderinamas su bendroju sąnaudas atspindinčių tarifų principu. Išskirtiniais atvejais toks kryžminis subsidijavimas galėtų vis dėlto būti naudingas visuomenei, visų pirma ankstesniuose tinklo plėtros etapuose, kai sutartinis pajėgumas yra mažas, palyginti su techniniu pajėgumu, ir yra didelis neaiškumas, kada ateityje atsiras pajėgumo paklausa. Todėl kryžminis subsidijavimas galėtų padėti užtikrinti pagrįstus ir nuspėjamus tarifus pirmiesiems tinklo naudotojams ir sumažinti tinklų operatorių investicijų riziką. Taigi kryžminės subsidijos galėtų prisidėti prie investicijų aplinkos, padedančios siekti Sąjungos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslų. Kryžminės subsidijos neturėtų būti nei tiesiogiai, nei netiesiogiai finansuojamos kitų valstybių narių tinklo naudotojų. Todėl lėšas kryžminėms subsidijoms finansuoti tikslinga rinkti tik iš išleidimo galutiniams vartotojams taškų toje pačioje valstybėje narėje. Be to, kadangi kryžminės subsidijos yra išskirtinės, turėtų būti užtikrinta, kad jos būtų proporcingos, skaidrios, ribotos trukmės ir nustatytos taikant reguliavimo priežiūrą;

↓ 715/2009 8 konstatuojamoji dalis

~~Apskaičiuojant teisės naudotis tinklais tarifus svarbu atsižvelgti į patirtas faktines sąnaudas tiek, kiek jos atitinka rentabilaus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus sąnaudas ir yra skaidrios, ir būtinybę numatyti tinkamą grąžą iš investicijų bei paskatas naujai infrastruktūrai kurti, įskaitant ypatingą reguliavimo poveikį naujoms investicijoms, kaip numatyta Direktyvoje 2009/73/EB. Tuo atžvilgiu, ypač jei egzistuoja veiksminga vamzdinių tarpusavio konkurencija, būtina atsižvelgti į reguliavimo institucijų atliekamą lyginamąją tarifų analizę.~~

↓ 715/2009 9 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (9) Rinka grindžiamų priemonių, pavyzdžiui, aukcionų, taikymas tarifams nustatyti turi būti suderinamas su ☒ naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx, ☒ ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ ⇒ ir Komisijos reglamento (ES) 2017/459 ⇐ nuostatomis.

↓ 715/2009 10 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (10) Bendram minimaliam praktinės teisės naudotis tinklu standartui ~~Bendrijoje~~ ☒ Sąjungoje ☒ nustatyti ir siekiant užtikrinti, kad trečiųjų šalių tinklo prieigos paslaugos būtų pakankamai suderintos, bei sudaryti sąlygas pasinaudoti gerai veikiančios gamtinių dujų vidaus rinkos teikiama nauda, būtinas bendras minimalus trečiosios šalies teisės naudotis tinklu paslaugų rinkinys;

↓ 715/2009 11 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Šiuo metu yra kliūčių, kurios trukdo Bendrijoje dujas parduoti vienodomis sąlygomis, be diskriminacijos ar sunkumų. Visų pirma nediskriminacinė prieiga prie tinklų ir vienodai veiksmingo lygio reguliuojamoji priežiūra dar nėra užtikrinta visose valstybėse narėse ir rinkos išlieka izoliuotos.~~

↓ naujas

- (11) susitarimai dėl trečiųjų šalių prieigos turėtų būti grindžiami šiame reglamente nustatytais principais. XXIV Madrido forume jau 2013 m. spalio mėn. palankiai įvertintas įleidimo ir išleidimo sistemų, kuriomis sudaromos sąlygos nemokamai paskirstyti dujas remiantis garantuojamuoju pajėgumu, organizavimas. Todėl reikėtų nustatyti įleidimo ir išleidimo sistemos apibrėžtį ir užtikrinti skirstymo sistemos lygmens įtraukimą į balansavimo zoną, nes tai padėtų užtikrinti vienodas sąlygas dujoms iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujoms, prijungtoms perdavimo arba skirstymo lygmenyse. Skirstymo sistemos operatorių tarifų nustatymas ir pajėgumų paskirstymo tarp perdavimo ir skirstymo sistemų organizavimas turėtų būti paliktas reguliavimo institucijoms remiantis [naujos redakcijos Dujų direktyvoje, pasiūlytoje COM(2021) xxx] įtvirtintais principais;
- (12) prieiga prie įleidimo ir išleidimo sistemos paprastai turėtų būti grindžiama garantuojamuoju pajėgumu. Turėtų būti reikalaujama, kad tinklo operatoriai bendradarbiautų taip, kad būtų užtikrinta kuo didesnė garantuojamojo pajėgumo pasiūla, o tai savo ruožtu sudarytų sąlygas tinklo naudotojams laisvai paskirstyti remiantis garantuojamuoju pajėgumu įleidžiamas arba išleidžiamas dujas bet kuriame įleidimo arba išleidimo taške toje pačioje įleidimo ir išleidimo sistemoje;
- (13) sąlyginis pajėgumas turėtų būti siūlomas tik tada, kai tinklo operatoriai negali pasiūlyti garantuojamojo pajėgumo. Tinklo operatoriai turėtų skaidriai ir aiškiai apibrėžti sąlyginio pajėgumo sąlygas remdamiesi veiklos apribojimais. Reguliavimo institucija turėtų užtikrinti, kad sąlyginio pajėgumo produktų skaičius būtų ribotas, siekiant išvengti rinkos susiskaidymo ir užtikrinti, kad būtų laikomasi veiksmingos trečiųjų šalių prieigos teikimo principo;

↓ 715/2009 12 konstatuojamoji dalis

- (14) turėtų būti pasiektas pakankamas tarpvalstybinių dujų jungčių pajėgumo lygis ir skatinama integruoti rinkas siekiant sukurti gamtinių dujų vidaus rinką;

↓ 715/2009 13 konstatuojamoji dalis

~~2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikate „Europos energetikos politika“ pabrėžta gamtinių dujų vidaus rinkos sukūrimo ir vienodų galimybių visoms gamtinių dujų įmonėms Bendrijoje užtikrinimo svarba. 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikatai „Dujų ir elektros vidaus rinkos perspektyvos“ ir „Europos dujų ir elektros energijos sektorių tyrimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 17 straipsnį (Galutinė ataskaita)“ parodė, kad šiuo metu galiojančios taisyklės ir priemonės nesudaro būtinos sistemos ir nepadedą kurti tinklų sujungimo pajėgumų, kurių reikia gerai veikiančiai, veiksmingai ir atvirai vidaus rinkai pasiekti.~~

↓ 715/2009 14 konstatuojamoji dalis

~~Nuosekliai įgyvendinant galiojančią reglamentavimo sistemą, reikėtų pakoreguoti gamtinių dujų vidaus rinkos reglamentavimo sistemą, nustatytą Reglamentu (EB) Nr. 1775/2005, atsižvelgiant į tų komunikatų nuostatas.~~

↓ 715/2009 15 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (15) ~~Visų pirma~~ reikia skatinti glaudesnę perdavimo ⇒ ir, kai tinkama, skirstymo ⇐ sistemos operatorių bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą, siekiant parengti tinklo kodeksus, kad būtų galima teikti ir valdyti veiksmingą ir skaidrią prieigą prie tarpvalstybinių perdavimo tinklų, ir užtikrinti suderintą bei veiksmingą perspektyvinę Bendrijos ☒ Sąjungos ☒ perdavimo ⇒ gamtinių dujų ⇐ sistemos planavimą ir patikimą techninę tos sistemos plėtrą, taip pat parengti jūgties pajėgumą, deramai atsižvelgiant į aplinką. Tinklo kodeksai turėtų atitikti bendrąsias gaires, kurios būtų neprivalomos (bendrosios gairės) ir kurias parengtų ☒ Europos Sąjungos ☒ Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra ☒ (ACER) ☒, įsteigta pagal ☒ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/942 ☒⁸ ~~2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 713/2009, įsteigiantį Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą¹⁰ (Agentūrą). ☒ ACER ☒ Agentūra~~ turėtų turėti tam tikrą vaidmenį atliekant faktinėmis aplinkybėmis pagrįstą tinklo kodeksų projektų peržiūrą, taip pat ir jų atitikties bendrosioms gairėms požiūriu, ir ji turėtų turėti galimybę rekomenduoti

⁸ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra.

⁹ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 713/2009, įsteigiantis Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (OL L 211, 2009 8 14, p. 1).

¹⁰ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1.

Komisijai juos priimti. ☒ ACER ☒ Agentūra taip pat turėtų įvertinti siūlomus tinklo kodeksų pakeitimus, ir jai turėtų būti suteikta teisė rekomenduoti Komisijai juos priimti. Perdavimo sistemos operatoriai savo tinklus turėtų eksploatuoti laikydamiesi tų tinklo kodeksų;

↓ 715/2009 16 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (16) siekiant užtikrinti tinkamiausią dujų perdavimo tinklo valdymą ~~Bendrijoje~~ ☒ Sąjungoje ☒, turėtų būti ~~įsteigtas~~ ☒ nustatytas ☒ Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-G). ENTSO-G savo užduotis turėtų vykdyti laikydamasis ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ konkurencijos taisyklių, kurios ~~ir toliau~~ ☒ are ☒ taikomos ENTSO-G sprendimams. ENTSO-G užduotys turėtų būti aiškiai apibrėžtos, o veiklą jis turėtų vykdyti taip, kad būtų užtikrinamas veiksmingumas, skaidrumas ir ENTSO-G atstovaujamas pobūdis. ENTSO-G parengtais tinklo kodeksais neketinama pakeisti būtinų nacionalinių tinklo kodeksų su tarpvalstybiniais klausimais nesusijusiose srityse. Atsižvelgiant į tai, kad veiksmingesnę pažangą galima užtikrinti taikant vienodas taisykles regiono lygmeniu, perdavimo sistemos operatoriai bendroje bendradarbiavimo struktūroje turėtų sukurti regionines struktūras tuo pačiu užtikrindami, kad regiono lygmeniu pasiekti rezultatai atitiktų tinklo kodeksus ir neprivalomus dešimties metų tinklo plėtros planus ☒ Sąjungos ☒ ~~Bendrijos~~ lygmeniu. Siekiant bendradarbiauti tokiose regioninėse struktūrose būtina, kad tinklo veikla būtų iš tikrųjų atskirta nuo gavybos ir tiekimo veiklos. Jeigu tokio atskyrimo nėra, perdavimo sistemos operatoriams bendradarbiaujant regionų lygmeniu kyla konkurenciją iškraipančių veiksmų pavojus. Valstybės narės turėtų skatinti bendradarbiavimą regionų lygmeniu ir stebėti tinklo veiksmingumą šiuo lygmeniu. Bendradarbiavimas regionų lygmeniu turėtų būti suderintas su konkurencingos ir veiksmingos dujų vidaus rinkos kūrimo pažanga;

↓ 715/2009 17 konstatuojamoji dalis (naujas)

~~Visi rinkos dalyviai yra suinteresuoti veikla, kurios laukiama iš ENTSO-G. Todėl veiksmingas konsultavimosi procesas yra būtinas, ir veikiančios struktūros, pavyzdžiui, Europos energijos mainų supaprastinimo asociacija, nacionalinės reguliavimo institucijos arba Agentūra, įsteigtos sudaryti palankesnes sąlygas šiam procesui ir jį organizuoti, turėtų atlikti svarbų vaidmenį.~~

↓ 715/2009 18 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (17) siekdamas užtikrinti didesnę dujų perdavimo tinklo plėtros ~~Bendrijoje~~ ☒ Sąjungoje ☒ skaidrumą, ENTSO-G turėtų parengti, paskelbti ir nuolat atnaujinti neprivalomą visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ dešimties metų tinklo plėtros planą ☒ remiantis bendru scenarijumi ir susietu modeliu ☒ (visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros planas). Prekybos ar tiekimo saugumo požiūriais tinkami dujų perdavimo tinklai ir būtinos regioninės jungtys, turėtų būti įtraukti į tą tinklo plėtros planą;

↓ 715/2009 19 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (18) kad būtų galima padidinti konkurenciją sukuriant likvidžias didmenines dujų rinkas, būtina užtikrinti, kad dujas būtų galima parduoti neatsižvelgiant į jų buvimo vietą sistemoje. Vienintelis būdas šiam tikslui pasiekti – suteikti tinklo naudotojams teisę laisvai rezervuoti dujų įleidimo ir išleidimo pajėgumą, taip užtikrinant dujų transportavimą per zonas, o ne sutartyse numatytais maršrutais. ⇒ Siekiant užtikrinti, kad įleidimo ir išleidimo taškuose būtų galima savarankiškai užsisakyti pajėgumą, vienam įleidimo taškui nustatyti tarifai neturėtų būti siejami su vienam išleidimo taškui nustatytu tarifu ir atvirkščiai, kai jie šiuose taškuose siūlomi atskirai, ir taikant tarifą įleidimo ir išleidimo mokestis neturėtų būti susietas su viena kaina; ⇐ ~~Jau 2002 m. spalio 30 ir 31 d. įvykusiame 6 ajame Madrido forume dauguma suinteresuotųjų subjektų pirmenybę teikė įleidimo ir išleidimo sistemoms, kurios sudarytų palankesnes sąlygas konkurencijos plėtrai. Tarifai neturėtų priklausyti nuo gabenimo maršruto. Todėl tarifas, nustatytas viename ar daugiau įleidimo taškų, neturėtų būti siejamas su tarifu, nustatytu viename ar daugiau išleidimo taškų, ir atvirkščiai.~~

↓ naujas

- (19) nors Komisijos reglamente (ES) Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas, nustatytos techninės taisyklės balansavimo režimui sukurti, jame paliekama įvairių kiekvieno balansavimo režimo, taikomo konkrečioje įleidimo ir išleidimo sistemoje, koncepcijos pasirinkimo galimybių. Dėl pasirinktų sprendimų derinio susiformavo konkretus balansavimo režimas, taikomas konkrečiose įleidimo ir išleidimo sistemose, kurios šiuo metu daugiausia atspindi valstybių narių teritorijas;
- (20) tinklo naudotojai atsako už įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekio subalansavimą ir yra sukuriamos prekybos platformos, kad tinklo naudotojams būtų lengviau prekiauti dujomis. Siekiant dujas iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujas geriau integruoti įleidimo ir išleidimo sistemoje, balansavimo zona turėtų apimti ir skirstymo sistemos lygmenį. Virtualusis prekybos taškas turėtų būti naudojamas dujų mainams tarp tinklo naudotojų balansavimo sąskaity;

↓ 715/2019 20 konstatuojamoji dalis

- (21) nuorodos į suderintas transportavimo sutartis, susijusias su nediskriminacine teise naudotis perdavimo sistemos operatorių tinklu, nereiškia, kad konkretaus sistemos operatoriaus valstybėje narėje transportavimo sutarčių sąlygos turi būti tokios pačios, kaip kito tos valstybės narės ar kitos valstybės narės perdavimo sistemos operatoriaus, nebent nustatomi būtiniausi reikalavimai, kuriuos turi tenkinti visos transportavimo sutartys;

↓ 715/2009 21 konstatuojamoji dalis

~~Dujų tinklams būdinga didelė sutartinė perkrova. Todėl naujose sutartyse ar sutartyse, dėl kurių iš naujo deramasi, perkrovos valdymo ir pajėgumų paskirstymo principai grindžiami galimybe išlaisvinti nepanaudotus pajėgumus tinklo naudotojams sudarant sąlygas pernuomoti arba perparduoti sutartyse numatytus pajėgumus ir įpareigojimu perdavimo sistemos operatoriams bent prieš dieną pasiūlyti nepanaudotus pertraukiamuosius pajėgumus rinkoje. Atsižvelgiant į didelę galiojančių sutarčių proporcingą dalį ir poreikį sudaryti tikrai vienodas sąlygas naujų ir esamų pajėgumų naudotojams, tuos principus reikėtų taikyti visiems sutartyse, įskaitant galiojančias sutartis, numatytiems pajėgumams.~~

↓ 715/2019 22 konstatuojamoji dalis

~~Nors šiuo metu Bendrijoje neaktuali fizinės tinklų perkrovos problema, ji gali iškilti ateityje. Todėl svarbu numatyti pagrindinį perpildytų pajėgumų paskirstymo tokiomis aplinkybėmis principą.~~

↓ 715/2009 23 konstatuojamoji dalis

~~Rinkos stebėseną, kurią pastaraisiais metais vykdė nacionalinės reguliavimo institucijos ir Komisija, parodė, kad šiuo metu taikomi skaidrumo reikalavimai ir teisės naudotis infrastruktūra taisyklės kol kas nėra pakankamos, kad būtų galima užtikrinti tikrą, gerai veikiančią, atvirą ir veiksmingą dujų vidaus rinką.~~

↓ 715/2019 24 konstatuojamoji dalis

- (22) reikia užtikrinti vienodas galimybes gauti informaciją apie fizinę sistemos būklę ir jos veiksmingumą, kad visi rinkos dalyviai galėtų įvertinti bendrąją paklausos ir pasiūlos padėtį bei nustatyti didmeninės kainos pokyčių priežastis. Tam reikia išsamesnės informacijos apie pasiūlą ir paklausą, tinklo pajėgumą, dujų srautus bei techninę tinklo priežiūrą, balansavimą ir turimą bei naudojamą laikymo pajėgumą. Dėl tos informacijos svarbos rinkos veikimui būtina sumažinti esamus informacijos skelbimo apribojimus dėl konfidencialumo;

↓ 715/2009 25 konstatuojamoji dalis

- (23) vis dėlto komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos konfidencialumo reikalavimai yra ypač svarbūs tuo atveju, jei duomenys bendrovei yra komercinio strateginio pobūdžio, jei yra tik vienas vienintelis saugyklos naudotojas, arba jei duomenys susiję su sistemos ar posistemės, kuri nesujungta su kita perdavimo ar skirstymo sistema, o tik su vienu galutiniu pramonės vartotoju, išleidimo taškais, jei paskelbus tokius duomenis būtų atskleidžiama su to vartotojo gamybos procesu susijusi konfidenciali informacija;

↓ 715/2009 26 konstatuojamoji dalis

- (24) siekiant padidinti pasitikėjimą rinka, jos dalyviams neturi kilti abejonių, kad už nederamų veiksmų atlikimą galima susilaukti veiksmingų, proporcingų ir atgrasomųjų sankcijų. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta kompetencija veiksmingai ištirti įtariamus piktnaudžiavimo rinka atvejus. Tuo tikslu kompetentingos institucijos turi turėti galimybę naudotis duomenimis, susijusiais su tiekimo įmonių priimtais veiklos sprendimais. Dujų rinkoje apie visus tuos sprendimus sistemos operatoriams pranešama pajėgumo rezervavimo, paskyrimų ir realių dujų srautų duomenų forma. Sistemos operatoriai turėtų užtikrinti, kad kompetentingos institucijos nustatytą laikotarpį galėtų lengvai gauti šią informaciją. Be to, kompetentingos institucijos turėtų reguliariai stebėti, ar perdavimo sistemos operatoriai laikosi taisyklių;
-

↓ 715/2009 27 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (25) kai kuriose valstybėse narėse galimybės naudotis ⇒ gamtinių⇐ dujų saugyklomis ir suskystintų gamtinių dujų (SGD) įrenginiais yra nepakankamos, todėl reikia tobulinti galiojančių taisyklių taikymą ⇒ , be kita ko, skaidrumo srityje. Tobulinant taisykles turėtų būti atsižvelgiama į dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų potencialą ir naudojimą tuose įrenginiuose vidaus rinkoje. ⇐ Europos elektros energijos ir dujų reguliavimo grupės atliekamos stebėsenos rezultatai rodo, kad savanoriškai taikomos laikymo sistemos operatoriams skirtos gerosios patirties, kaip suteikti trečiosioms šalims teisę naudotis saugyklomis, gairės, dėl kurių Madrido forume susitarė visi suinteresuotieji subjektai, yra taikomos nepakankamai, todėl jos turi būti privalomos;
-

↓ 715/2019 28 konstatuojamoji dalis

- (26) nediskriminacinės ir skaidrios ⇒ gamtinių⇐ dujų balansavimo sistemos, kurias eksploatuoja perdavimo sistemos operatoriai, yra svarbūs mechanizmai, ypač naujiems rinkos dalyviams, kurie gali susidurti su didesniais sunkumais balansuodami bendrą pardavimų portfelį, nei bendrovės, kurios jau yra įsitvirtinusios atitinkamoje rinkoje. Todėl būtina nustatyti taisykles, užtikrinančias, kad perdavimo sistemos operatoriai tokius mechanizmus eksploatuotų nediskriminacines, skaidrias ir veiksmingas teisės naudotis tinklu sąlygas atitinkančiu būdu;
-

↓ 715/2009 29 konstatuojamoji dalis

~~Prekyba pirminėmis pajėgumų teisėmis yra svarbi konkurencingos rinkos plėtros ir likvidumo sukūrimo dalis. Todėl šiame reglamente turėtų būti nustatytos pagrindinės tokia prekybą reglamentuojančios taisyklės.~~

↓ 715/2019 30 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (27) Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame reglamente ⇒ ir pagal jį priimtuose tinklo kodeksuose ir gairėse ⇐ nustatytų taisyklių ir pagal juos priimtų gairių;

↓ 715/2009 31 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (28) prie šio reglamento pridėtos gairės apibrėžiamos ~~konkrečios išsamios~~ ☒ išsamesnės ~~įgyvendinimo taisyklės, pagrįstos antrosiomis Geros praktikos gairėmis~~ ☒. Prireikus tos taisyklės laikui bėgant ~~bus~~ ⇒ turėtų būti ⇐ tobulinamos atsižvelgiant į nacionalinių dujų sistemų skirtumus ⇒ ir jų plėtojimā ⇐;

↓ 715/2009 32 konstatuojamoji dalis

- (29) siūlydama iš dalies keisti prie šio reglamento pridėtas gaires, Komisija turėtų užtikrinti, kad Madrido forume būtų iš anksto konsultuojamasi su visomis atitinkamomis gairėmis suinteresuotomis šalimis, kurioms atstovauja profesinės organizacijos, ir su valstybėmis narėmis;

↓ 715/2009 33 konstatuojamoji dalis

- (30) iš valstybių narių ir kompetentingų nacionalinių institucijų reikėtų reikalauti teikti Komisijai atitinkamą informaciją. Komisija tokią informaciją turėtų naudoti konfidencialiai;

↓ 715/2019 34 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (31) šis reglamentas ir pagal jį priimtos gairės ⇒ ir tinklo kodeksai ⇐ nepažeidžia Bendrijos ☒ Sąjungos ☒ konkurencijos taisyklių taikymo;

↓ 715/2009 35 konstatuojamoji dalis (naujas)

~~Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtos laikantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką¹¹.~~

¹¹ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

~~Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti arba priimti gaires būtiniausiame suderinamumo lygiui užtikrinti, kad būtų pasiekti šio reglamento tikslai. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, inter alia jį papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.~~

- (32) valstybės narės ir Energijos bendrijos susitariančiosios šalys turėtų glaudžiai bendradarbiauti visais klausimais, susijusiais su integruotos prekybos dujomis regiono kūrimu, ir neturėtų imtis jokių priemonių, kurios keltų grėsmę tolesnei gamtinių dujų rinkų integracijai arba tiekimo saugumui valstybėse narėse ir susitariančiose šalyse;
- (33) perdavimo sistemos operatoriams galėtų būti leista gamtinių dujų saugyklas naudoti tik savo funkcijoms vykdyti ir tiekimo saugumo tikslais. Šios strateginės atsargos galėtų būti pildomos vykdant bendrą pirkimą naudojantis prekybos platforma, kaip nurodyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 312/2014 10 straipsnyje, nepažeidžiant Sąjungos konkurencijos taisyklių. Išleisti gamtines dujas perdavimo sistemos operatoriams turėtų būti galima tik tam, kad jie galėtų vykdyti savo funkcijas, arba esant paskelbtai ekstremaliai padėčiai, kaip nurodyta to reglamento 11 straipsnio 1 dalyje, kad nebūtų trukdoma įprastam rinkos veikimui;
- (34) jei vykdoma regioninių rinkų integracija, atitinkami perdavimo sistemos operatoriai ir reguliavimo institucijos turėtų spręsti tarpvalstybinį poveikį turinčius klausimus, pavyzdžiui, dėl tarifų struktūros, balansavimo režimo, pajėgumų likusiuose tarpvalstybiniuose taškuose, investicijų planų ir perdavimo sistemos operatorių bei reguliavimo institucijų užduočių vykdymo;
- (35) vykdant energetikos pertvarką ir toliau integruojant dujų rinką reikės daugiau skaidrumo dėl perdavimo sistemos operatoriaus leidžiamųjų arba tikslinių pajamų. Šia informacija bus grindžiami kai kurie su gamtinių dujų tinklais susiję sprendimai. Pavyzdžiui, perduodant perdavimo tinklų įrenginius iš gamtinių dujų tinklo į vandenilio tinklą arba įgyvendinant perdavimo sistemos operatorių intersisteminio kompensavimo mechanizmą, reikalingas didesnis skaidrumas nei yra dabar. Be to, norint įvertinti tarifų pokyčius ilguoju laikotarpiu, reikalingas aiškumas tiek dėl gamtinių dujų paklausos, tiek dėl sąnaudų prognozių. Pastarąjį turėtų užtikrinti leidžiamųjų pajamų skaidrumas. Reguliavimo institucijos visų pirma turėtų pateikti informaciją apie perdavimo sistemos operatorių pajamoms apskaičiuoti taikomą metodiką, jų reguliuojamosios turto bazės vertę ir jos nuvertėjimą per tam tikrą laiką, veiklos išlaidų vertę, perdavimo sistemos operatoriams taikomas kapitalo sąnaudas ir taikomas paskatas bei priemokas;
- (36) perdavimo sistemos operatorių išlaidos daugiausia yra pastoviosios išlaidos. Jų verslo modelis ir dabartinės nacionalinės reguliavimo sistemos grindžiamos prielaida, kad jų tinklai bus naudojami ilgą laiką, o tai reiškia, kad jų nusidėvėjimo laikotarpis bus ilgas (30–60 metų). Vykstant energetikos pertvarkai reguliavimo institucijos turėtų sugebėti

numatyti dujų paklausos mažėjimą, kad galėtų laiku pakeisti reguliavimo priemonės ir išvengti situacijos, kai perdavimo sistemos operatorių sąnaudų susigrąžinimas pritaikius tarifus kelia grėsmę vartotojų įperkamumui dėl didėjančio pastoviųjų sąnaudų ir dujų paklausos santykio. Prireikus, pavyzdžiui, būtų galima pakeisti perduodamų įrenginių nusidėvėjimo profilį arba atlygį už jį;

- (37) turėtų būti padidintas perdavimo sistemos operatorių leidžiamųjų arba tikslinių pajamų skaidrumas, kad tinklo naudotojai galėtų atlikti lyginamąją analizę ir vertinimą. Didesnis skaidrumas taip pat turėtų sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam bendradarbiavimui ir operatorių kompensavimo mechanizmų kūrimui siekiant regioninės integracijos arba nustatant tarifų nuolaidas dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų sektoriuje, kaip nustatyta šiame reglamente;
- (38) siekiant išnaudoti ekonomiškiausias vietas dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamybai, tinklo naudotojams turėtų būti taikomos pajėgumu grindžiamų perdavimo tarifų nuolaidos. Tarp jų turėtų būti nuolaida, taikoma įleidimo iš dujų, gaunamų iš atsinaujinančiųjų išteklių, ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamybos įrenginių tarifams, nuolaida, taikoma tarifams, nustatytiems įleidimo iš saugyklų ir išleidimo į jas taškams, ir nuolaida, taikoma tarpvalstybiniam tarifui bei tarifui, nustatytam įleidimo iš SGD įrenginių taškams. Pasikeitus ne tarpvalstybinių nuolaidų vertei, reguliavimo institucija turi subalansuoti tinklų naudotojų ir tinklo operatorių interesus, atsižvelgdama į stabilias finansines sistemas, skirtas būtent esamoms investicijoms, visų pirma į atsinaujinančiųjų išteklių gamybos įrenginius. Jei įmanoma, rodikliai ar sąlygos, kuriais grindžiamas nuolaidos keitimas, turėtų būti pateikti likus pakankamai laiko prieš priimant sprendimą keisti nuolaidą. Ši nuolaida neturėtų turėti įtakos bendrai tarifų nustatymo metodikai, bet turėtų būti numatyta *ex post* atitinkamam tarifui. Kad galėtų pasinaudoti nuolaida, tinklo naudotojai perdavimo sistemos operatoriui turėtų pateikti reikiamą informaciją, remdamiesi pažyma, kuri būtų susieta su Sąjungos duomenų baze;
- (39) dėl nuolaidų taikymo sumažėjusios pajamos laikomos bendru pajamų sumažėjimu, pavyzdžiui, dėl sumažėjusio pajėgumo pardavimo, ir turi būti laiku kompensuojamos per tarifus, pavyzdžiui, padidinant konkrečius tarifus pagal šio reglamento 15 straipsnyje nustatytas bendrąsias taisykles. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai deleguotaisiais aktais keisti nuolaidų dydžius, kad būtų sumažintas perdavimo sistemos operatorių pajamų struktūrinis disbalansas;
- (40) siekiant padidinti gamtinių dujų skirstymo tinklų veikimo našumą Sąjungoje ir užtikrinti glaudų bendradarbiavimą su perdavimo sistemos operatoriais ir ENTSO-G, turėtų būti įsteigtas Europos skirstymo sistemos operatorių subjektas (toliau – ES SSO subjektas), kuris taip pat apimtų gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius. ES SSO subjekto užduotys turėtų būti aiškiai apibrėžtos, o jo veiklos metodas turėtų užtikrinti efektyvumą, skaidrumą ir Sąjungos skirstymo sistemos operatorių atstovavimą. Kai tinkama, ES SSO subjektas turėtų glaudžiai bendradarbiauti su ENTSO-G dėl tinklo kodeksų parengimo ir įgyvendinimo ir turėtų teikti rekomendacijas dėl, *inter alia*, paskirstytosios dujų gamybos, taip pat kitų su skirstymo tinklų valdymu susijusių sričių rekomendacijas;
- (41) skirstymo sistemos operatoriams tenka svarbus vaidmuo integruojant į sistemą dujas iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujas, nes, pavyzdžiui, maždaug pusė biometano gamybos pajėgumo yra prijungta prie skirstomojo tinklo.

Siekiant palengvinti šių dujų naudojimą didmeninėje rinkoje, prie skirstomojo tinklo prijungtiems gamybos įrenginiams visose valstybėse narėse turėtų būti suteikta prieiga prie virtualiojo prekybos taško. Be to, pagal šio reglamento nuostatas skirstymo sistemos operatoriai ir perdavimo sistemos operatoriai turėtų bendradarbiauti, kad sudarytų sąlygas srautams priešinga kryptimi iš skirstymo tinklo į perdavimo tinklą arba užtikrintų skirstymo sistemos integraciją alternatyviomis lygiaverčio poveikio priemonėmis, siekdami palengvinti dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų integraciją į rinką;

- (42) į Europos gamtinių dujų sistemą integruojant vis daugiau dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų, keisis Europoje transportuojamų ir vartojamų gamtinių dujų kokybė. Siekiant užtikrinti netrukdomą tarpvalstybinį gamtinių dujų srautą, išlaikyti rinkų sąveiką ir sudaryti sąlygas rinkos integracijai, būtina didinti dujų kokybės ir jų valdymo sąnaudų skaidrumą, numatyti suderintą požiūrį į reguliavimo institucijų ir sistemos operatorių vaidmenį ir atsakomybę bei stiprinti tarpvalstybinį koordinavimą. Užtikrinant suderintą požiūrį į dujų kokybę tarpvalstybiniuose sujungimo taškuose, turėtų būti užtikrinamas valstybių narių lankstumas taikant dujų kokybės standartus jų gamtinių dujų vidaus sistemose;
- (43) vandenilio įmaišymas į gamtinių dujų sistemą yra ne toks veiksmingas, palyginti su gryno vandenilio naudojimu, ir mažina vandenilio vertę. Tai taip pat turi įtakos dujų infrastruktūros veikimui, galutinio naudojimo sritims ir tarpvalstybinei sistemų sąveikai. Valstybėms narėms turėtų būti palikta teisė pačioms nuspręsti, ar savo nacionalinėse gamtinių dujų sistemose leisti vandenilio įmaišymą. Kartu suderintas požiūris į vandenilio įmaišymą į gamtinių dujų sistemą, t. y. visoje Sąjungoje nustatyta įmaišymo riba tarpvalstybiniuose Sąjungos valstybių narių sujungimo taškuose, kuriuose perdavimo sistemos operatoriai turi priimti gamtines dujas, kurių vandenilio įmaišymo lygis neviršija nustatytos ribos, sumažintų rinkos segmentacijos riziką. Gretimos perdavimo sistemos turėtų turėti galimybę laisvai susitarti dėl didesnių vandenilio įmaišymo lygių tarpvalstybiniuose sujungimo taškuose;
- (44) siekiant sudaryti palankias sąlygas veiksmingam gamtinių dujų transportavimui per gamtinių dujų sistemas Sąjungoje ir taip siekti didesnės vidaus rinkos integracijos, labai svarbu, kad perdavimo sistemos operatoriai tarpvalstybiniu lygmeniu koordinuotų veiksmus ir spręstų ginčus dėl dujų kokybės, įskaitant biometano ir vandenilio mišinių kokybę. Griežtesni skaidrumo reikalavimai dėl dujų kokybės parametrų, įskaitant bendrąją šilumingumo vertę, Wobbe indeksą ir deguonies kiekį, vandenilio mišinių ir jų raidos laikui bėgant kartu su stebėsenos ir ataskaitų teikimo įpareigojimais turėtų padėti kurti gerai veikiančią atvirą ir veiksmingą gamtinių dujų vidaus rinką;
- (45) siekiant iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas ir papildyti šį reglamentą neesminėmis tam tikrų konkrečių sričių, kurios yra labai svarbios rinkos integracijai, nuostatomis, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais¹². Visų

¹²

OL L 123, 2016 5 12, p. 1

pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus turėtų gauti tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams turėtų būti sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (46) Komisijos reglamente (ES) 2015/703¹³ nustatytos taisyklės dėl gamtinių dujų sistemos sąveikos ir duomenų mainų, visų pirma susijusios su jungties susitarimais, įskaitant srauto kontrolės taisykles, dujų kiekio ir kokybės matavimo principus, suderinimo proceso ir dujų kiekio paskirstymo taisykles, pranešimo procedūras išskirtinių įvykių atveju, bendrų vienetų, dujų kokybės, įskaitant taisykles dėl tarpvalstybinės prekybos apribojimų dėl dujų kokybės skirtumų ir dėl skirtingos odoravimo praktikos valdymo, trumpalaikės ir ilgalaikės dujų kokybės stebėsenos ir informacijos teikimo, duomenų mainų ir dujų kokybės ataskaitų teikimo, skaidrumo, komunikacijos, informacijos teikimo ir atitinkamų rinkos dalyvių bendradarbiavimo;
- (47) siekiant užtikrinti optimalų Sąjungos vandenilio tinklo valdymą ir sudaryti sąlygas prekiauti vandeniliu bei jį tiekti kitų valstybių narių vartotojams Sąjungoje, turėtų būti įsteigtas Europos vandenilio tinklų operatorių tinklas (toliau – ENNOH). ENNOH užduotys turėtų būti vykdomos laikantis Sąjungos konkurencijos taisyklių. ENNOH užduotys turėtų būti aiškiai apibrėžtos, o veiklą jis turėtų vykdyti taip, kad būtų užtikrinamas veiksmingumas, skaidrumas ir ENNOH atstovaujamas pobūdis. ENNOH parengti tinklo kodeksai neturėtų pakeisti būtinų nacionalinių tinklo kodeksų su tarpvalstybiniais klausimais nesusijusiose srityse;
- (48) kol bus įsteigtas ENNOH, turėtų būti sukurta laikina platforma, kuriai vadovautų Komisija ir dalyvautų ACER ir visi atitinkami rinkos dalyviai, įskaitant ENTSO-G, ENTSO-E ir ES SSO subjektą. Ši platforma turėtų remti parengiamąjį darbą nustatant veiklos apimtį ir plėtojant su vandenilio tinklo ir rinkų kūrimu susijusius klausimus be oficialių sprendimų priėmimo įgaliojimų. Įsteigus ENNOH, platforma turėtų būti panaikinta. Kol bus įsteigtas ENNOH, už visos Sąjungos tinklo plėtros planų, įskaitant vandenilio tinklus, rengimą bus atsakingas ENTSO-G;
- (49) siekiant užtikrinti vandenilio tinklo plėtros Sąjungoje skaidrumą, ENNOH turėtų parengti, skelbti ir reguliariai atnaujinti neprivalomą Sąjungos dešimties metų vandenilio tinklo plėtros planą, skirtą besivystančių vandenilio rinkų poreikiams. Prekybos požiūriu tinkami vandenilio transporto tinklai ir būtinos jungtys, turėtų būti įtraukti į tą tinklo plėtros planą. ENNOH turėtų dalyvauti rengiant visos energetikos sistemos sąnaudų ir naudos analizę, įskaitant susietą energijos rinkos ir tinklo modelį, apimančią elektros energijos, dujų ir vandenilio transportavimo infrastruktūrą, taip pat saugyklas, SGD ir elektrolizerius, dešimties metų tinklo plėtros planų scenarijus ir infrastruktūros spragų nustatymo ataskaitą, kaip nustatyta [TEN-E reglamento, pasiūlyto COM(2020) 824 *final*] 11, 12 ir 13 straipsniuose, kad būtų parengti bendro intereso projektų sąrašai. Šiuo tikslu ENNOH turėtų glaudžiai bendradarbiauti su ENTSO-E ir ENTSO-G, kad palengvintų sistemos integraciją. ENNOH turėtų pirmą kartą imtis šių užduočių rengiant aštuntąjį bendro intereso projektų sąrašą, jei jis veikia ir gali pateikti reikiamą indėlį į dešimties metų tinklo plėtros planą iki 2026 m.;

¹³

2015 m. balandžio 30 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/703, kuriuo nustatomas sistemų sąveikos ir duomenų mainų tinklo kodeksas (OL L 113, 2015 5 1, p. 13).

- (50) visi rinkos dalyviai yra suinteresuoti veikla, kurią, tikimasi, vykdys ENNOH. Todėl labai svarbus yra veiksmingas konsultavimosi procesas. Apskritai ENNOH turėtų ieškoti, kaupti ir į savo darbą įtraukti infrastruktūros planavimo, plėtros ir eksploataavimo patirtį bendradarbiaudama su kitais atitinkamais rinkos dalyviais ir jų asociacijomis;
- (51) atsižvelgiant į tai, kad veiksmingesnę pažangą galima užtikrinti taikant veikimo regionų lygmeniu metodą, vandenilio tinklo operatoriai bendroje bendradarbiavimo struktūroje turėtų sukurti regionines struktūras sykiu užtikrindami, kad regionų lygmeniu pasiekti rezultatai atitiktų tinklo kodeksus ir neprivalomus Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planus. Valstybės narės turėtų skatinti bendradarbiavimą ir stebėti tinklo efektyvumą regionų lygmeniu;
- (52) skaidrumo reikalavimai yra būtini siekiant užtikrinti, kad rinkos dalyviai pasitikėtų besiformuojančiomis vandenilio rinkomis Sąjungoje. Reikia užtikrinti vienodas galimybes gauti informaciją apie fizinę vandenilio sistemos būklę ir jos veikimą, kad visi rinkos dalyviai galėtų įvertinti bendrąją paklausos ir pasiūlos padėtį bei nustatyti rinkos kainos pokyčių priežastis. Informacija visada turėtų būti atskleidžiama suprantamu, lengvai prieinamu ir nediskriminaciniu būdu;
- (53) ENNOH sukurs centrinę internetinę platformą, kurioje bus skelbiami visi rinkos dalyviams svarbūs duomenys, kad jie galėtų veiksmingai naudotis tinklu;
- (54) vandenilio tinklų prieigos sąlygos ankstyvuoju rinkos plėtros etapu turėtų tinklo naudotojams užtikrinti veiksmingą veikimą, nediskriminavimą ir skaidrumą, kartu išlaikant pakankamą operatorių lankstumą. Nustačius didžiausią pajėgumų sutarčių trukmę, turėtų sumažėti sutartinės perkrovos ir pajėgumų kaupimo rizika;
- (55) siekiant užtikrinti nediskriminacinę tinklo prieigą ir skaidrumą tinklo naudotojams, turėtų būti nustatytos bendrosios sąlygos, kuriomis trečiosioms šalims suteikiama teisė naudotis vandenilio saugyklomis ir vandenilio terminalais;
- (56) vandenilio tinklo operatoriai turėtų bendradarbiauti, kad sukurtų tinklo kodeksus, skirtus skaidriai ir nediskriminacinei tarpvalstybinių tinklų prieigai ir juos valdyti, ir užtikrinti koordinuotą tinklo plėtrą Sąjungoje, įskaitant jungties pajėgumo kūrimą. Tinklo kodeksai turėtų atitikti ACER parengtas neprivalomas bendrąsias gaires. ACER turėtų turėti tam tikrą vaidmenį atliekant faktinėmis aplinkybėmis pagrįstą tinklo kodeksų projektų peržiūrą, taip pat ir jų atitikties bendrosioms gairėms požiūriu, ir ji turėtų turėti galimybę rekomenduoti Komisijai juos priimti. ACER turėtų įvertinti siūlomus tinklo kodeksų pakeitimus, ir jai turėtų būti suteikta teisė rekomenduoti Komisijai juos priimti. Vandenilio tinklo operatoriai savo tinklus turėtų eksploatuoti laikydamiesi tų tinklo kodeksų;
- (57) Europos vandenilio tinklo operatorių tinklo parengtais tinklo kodeksais neketinama pakeisti būtinas nacionalines taisykles su tarpvalstybiniais klausimais nesusijusiose srityse;
- (58) Europoje transportuojamo ir vartojamo vandenilio kokybė gali skirtis priklausomai nuo jo gamybos technologijos ir transportavimo ypatumų. Todėl Sąjungos lygmeniu suderintas požiūris į vandenilio kokybės valdymą tarpvalstybinėse jungtyse turėtų paskatinti tarpvalstybinį vandenilio srautą ir rinkos integraciją;

- (59) jei reguliavimo institucija mano, kad tai būtina, vandenilio tinklo operatoriai galėtų būti atsakingi už vandenilio kokybės valdymą savo tinkluose pagal taikomus vandenilio kokybės standartus, užtikrinant patikimą ir stabilią vandenilio kokybę galutiniams vartotojams;
- (60) siekiant sudaryti palankias sąlygas vandenilio transportavimui per vandenilio tinklus Sąjungoje ir taip siekti didesnės vidaus rinkos integracijos, labai svarbu, kad vandenilio sistemos operatoriai tarpvalstybiniu lygmeniu glaudžiai koordinuotų veiksmus ir spręstų ginčus. Griežtesni skaidrumo reikalavimai dėl vandenilio kokybės parametrų ir jų raidos laikui bėgant, kartu su stebėsenos ir ataskaitų teikimo įpareigojimais turėtų padėti kurti gerai veikiančią atvirą ir veiksmingą vandenilio vidaus rinką;
- (61) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, pagal SESV 291 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁴;
- (62) siekiant užtikrinti veiksmingą Europos vandenilio tinklų veikimą, vandenilio tinklo operatoriai turėtų būti atsakingi už vandenilio transportavimo tinklo eksploatavimą, priežiūrą ir plėtrą, glaudžiai bendradarbiaudami su kitais vandenilio tinklo operatoriais, taip pat su kitais sistemos operatoriais, su kuriais jų tinklai yra sujungti, be kita ko, siekiant palengvinti energetikos sistemos integraciją;
- (63) vidaus rinkos veikimui yra naudinga, kad standartai būtų suderinti Sąjungos lygmeniu. Paskelbus nuorodas į tokį standartą Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, jo laikymasis laikytinas pagrindine pagal šį reglamentą priimtose įgyvendinimo priemonėse nustatytų reikalavimų laikymosi sąlyga, nors turėtų būti leidžiami ir kiti tokios atitikties parodymo būdai. Pagal Reglamento 1025/2012 10 straipsnį Europos Komisija gali prašyti Europos standartizacijos organizacijų parengti technines specifikacijas, Europos standartus ir darniuosius Europos standartus. Vienas iš pagrindinių darnųjų standartų vaidmenų turėtų būti padėti veiklos vykdytojams taikyti įgyvendinimo priemones, priimtas pagal šį reglamentą ir naujos redakcijos Dujų direktyvą, pasiūlytą COM(2021) xxx;
- (64) siekiant visapusiškai atsižvelgti į galutinių vandenilio naudotojų kokybės reikalavimus, techninėse specifikacijose ir standartuose, skirtuose vandenilio kokybei vandenilio tinkle, turės būti atsižvelgta į jau galiojančius standartus, kuriuose nustatyti tokie galutinių naudotojų reikalavimai (pavyzdžiui, standartas EN 17124);
- (65) vandenilio sistemos operatoriai turėtų sukurti pakankamą tarpvalstybinio vandenilio transportavimo pajėgumą, kad patenkintų visus ekonomiškai pagrįstus ir techniškai įgyvendinamus tokio pajėgumo poreikius ir taip sudarytų sąlygas rinkos integracijai;
- (66) ACER turėtų skelbti perkrovos būklės stebėsenos ataskaitą;

¹⁴

2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (67) atsižvelgiant į vandenilio kaip energijos nešiklio potencialą ir galimybę, kad valstybės narės pradės prekiauti vandeniliu su trečiosiomis šalimis, būtina paaiškinti, kad tarpvyriausybinių susitarimų energetikos srityje dėl energijos, susiję su dujomis, apie kuriuos pagal Sprendimą (ES) 2017/684 privaloma pranešti, apima tarpvyriausybinius susitarimus dėl vandenilio, įskaitant vandenilio junginius, pavyzdžiui, amoniaką ir skystuosius organinius vandenilio nešiklius;
- (68) reaguodama į 2021 m. rudenį visoje ES fiksuotą didelį energijos kainų augimą ir neigiamą to poveikį, Komisija 2021 m. spalio 13 d. Komunikate „Augančių energijos kainų problemos sprendimas: veiksmų ir paramos priemonių rinkinys“ pabrėžė veiksmingos ir gerai veikiančios energijos vidaus rinkos ir efektyvaus dujų saugyklų naudojimo Europoje visoje bendroje rinkoje svarbą. Komunikate taip pat pabrėžta, kad geresnis tiekimo saugumo koordinavimas tarpvalstybiniu mastu yra labai svarbus siekiant užtikrinti atsparumą būsimiems sukrėtimams. 2021 m. spalio 20–21 d. Europos Vadovų Taryba priėmė išvadas, kuriose Komisija raginama skubiai apsvarstyti priemones, kuriomis didinamas ES energetikos sistemos ir energijos vidaus rinkos atsparumas, įskaitant priemones, kuriomis didinamas tiekimo saugumas. Siekiant prisidėti prie nuoseklaus ir savalaikio reagavimo į šią krizę ir galimas naujas krizes Sąjungos lygmeniu, šiame reglamente ir Reglamente (ES) 2017/1938 turėtų būti nustatytos konkrečios taisyklės, skirtos bendradarbiavimui ir atsparumui stiprinti, visų pirma susijusios su geriau koordinuojamomis laikymo ir solidarumo taisyklėmis;
- (69) laikymo pajėgumų veikimo analizė regioniniuose bendruose rizikos vertinimuose turėtų būti grindžiama objektyviu tiekimo saugumo poreikių vertinimu, deramai atsižvelgiant į tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir šiame reglamente nustatytus solidarumo įsipareigojimus. Taip pat reiktų atsižvelgti į tai, kaip svarbu pereinant prie švarios energetikos išvengti neišnaudojamo turto ir sumažinti Sąjungos priklausomybę nuo išorės iškastinio kuro tiekėjų. Analizė turėtų apimti rizikos, susijusios su trečiųjų šalių subjektų vykdoma laikymo infrastruktūros kontrole, vertinimą. Atliekant analizę turėtų būti atsižvelgta į galimybę naudotis kitose valstybėse narėse esančiomis saugyklomis, o perdavimo sistemos operatoriams – rengti bendrus strateginių atsargų, skirtų ekstremaliųjų situacijų atvejams, viešuosius pirkimus, jei laikomasi šio reglamento sąlygų. Regioniniai bendri rizikos vertinimai ir nacionaliniai rizikos vertinimai turėtų būti suderinti tarpusavyje, kad būtų galima nustatyti nacionalinių prevencinių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų priemones, atitinkančias šį reglamentą, užtikrinant, kad bet kokios priemonės, kurių imamasi, nepakenktų kitų valstybių narių tiekimo saugumui ir nepagrįstai netrukdytų veiksmingam dujų rinkos veikimui. Pavyzdžiui, jos neturėtų blokuoti ar riboti tarpvalstybinių transporto pajėgumų naudojimo;
- (70) valstybių narių bendradarbiavimas su Energijos bendrijos sutarties¹⁵ susitariančiosiomis šalimis, kurios turi didelius laikymo pajėgumus, galėtų paremti veiksmus tais atvejais, kai laikymas Sąjungoje yra neįmanomas arba ekonomiškai neefektyvus. Tai gali būti ir galimybė apsvarstyti šių už Sąjungos ribų esančių laikymo pajėgumų naudojimą atliekant atitinkamą bendrą rizikos vertinimą. Valstybės narės gali prašyti atitinkamų regioninių rizikos grupių pakviesti ekspertus iš trečiosios šalies į *ad hoc* regioninių rizikos grupių posėdžius, nesukurdamos reguliaraus ir visapusiško dalyvavimo precedento;

¹⁵

OL L 198, 2006 7 20, p. 18

- (71) kelių skirtingų valstybių narių perdavimo sistemos operatorių vykdomi bendri strateginių atsargų viešieji pirkimai turėtų būti parengti taip, kad juos būtų galima panaudoti Sąjungos ar regioninio masto ekstremaliosios situacijos atveju, kaip Komisijos koordinuojamų veiksmų pagal Reglamento (ES) 2017/1938 12 straipsnio 3 dalį. Perdavimo sistemos operatoriai, kurie dalyvauja bendruose strateginių dujų atsargų viešuosiuose pirkimuose, užtikrina, kad bet kokia bendro pirkimo sutartis atitiktų ES konkurencijos taisykles, visų pirma SESV 101 straipsnio reikalavimus. Pranešimas, teikiamas siekiant įvertinti atitiktį šiam reglamentui, nepažeidžia pranešimo apie valstybių suteiktą pagalbą, kai taikoma, pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį;
- (72) vyksta svarbi Europos energetikos sektoriaus pertvarka, pereinant prie mažiau nuo iškastinio kuro priklausančios ekonomikos, kartu užtikrinant energijos tiekimo saugumą ir konkurencingumą. priėmus tarpvalstybinio elektros energijos srauto tinklo kodeksą jau padaryta pažanga elektros energijos subsektoriaus kibernetinio saugumo srityje, tačiau norint užtikrinti Europos energetikos sistemos saugumą, reikalingos dujų subsektoriui taikomos privalomos taisyklės;
- (73) kaip parodė 2017 m. ir 2021 m. visos Sąjungos modeliavimas, regioninis bendradarbiavimas ir solidarumo priemonės yra labai svarbios siekiant užtikrinti Sąjungos atsparumą, jei labai pablogėtų tiekimo padėtis. Solidarumo priemonėmis turėtų visais atvejais būti užtikrintas solidariai saugomų vartotojų, pavyzdžiui, namų ūkių, aprūpinimas tarpvalstybiniu mastu. Valstybės narės turėtų priimti priemones, būtinas nuostatomis dėl solidarumo mechanizmo įgyvendinti, be kita ko, atitinkamoms valstybėms narėms susitariant dėl techninių, teisinių ir finansinių susitarimų. Valstybės narės turėtų apibūdinti tų susitarimų nuostatas savo ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose. Valstybėms narėms, kurios nesudarė reikiamo dvišalio susitarimo, turėtų būti taikomas šiame reglamente numatytas standartinis šablonas tokiam veiksmingam solidarumui užtikrinti;
- (74) todėl dėl tokių priemonių gali atsirasti valstybės narės pareiga sumokėti kompensaciją subjektams, kuriems jos priemonės daro poveikį. Siekiant užtikrinti, kad solidarumo prašančios valstybės narės solidarumo teikiančiai valstybei narei mokama kompensacija būtų teisinga ir pagrįsta, nacionalinė energetikos reguliavimo institucija arba nacionalinė konkurencijos institucija, kaip nepriklausoma institucija, turėtų turėti įgaliojimus atlikti prašomos ir sumokėtos kompensacijos sumos auditą ir prireikus prašyti ją ištaisyti;

↓715/2009 37 konstatuojamoji dalis (pritaikyta)

- (75) Kadangi šio reglamento tikslo, t.y. nustatyti sąžiningas teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais, laikymo ir SGD įrenginiais sąlygas reglamentuojančias taisykles, valstybės narės negali deramai pasiekti ~~ir kadangi~~ ☒, o dėl veiksmo masto arba poveikio ☒ to tikslo būtų geriau siekti ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ lygiu, laikydamasi ☒ Europos Sąjungos ☒ sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo ~~Bendrija~~ ☒ Sąjunga ☒ gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

↓ 715/2009 38 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Atsižvelgiant į daromų Reglamento (EB) Nr. 1775/2005 pakeitimų taikymo sritį, siekiant aiškumo ir racionalumo, atitinkamas nuostatas pageidautina išdėstyti nauja redakcija viename naujame reglamente,~~

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu ~~siekama~~:

- a) ~~nustatyti~~ nustatomos nediskriminacinės taisyklės, reglamentuojančios teisės naudotis gamtinių dujų ⇒ ir vandenilio ⇐ ~~perdavimo~~ sistemomis sąlygas, atsižvelgiant į nacionalinių ir regioninių rinkų savitumą ir siekiant užtikrinti tinkamą dujų vidaus rinkos veikimą; ⇒ ir ⇐
- b) ~~nustatyti nediskriminacines taisykles, reglamentuojančias teisės naudotis SGD įrenginiais ir saugyklomis sąlygas, atsižvelgiant į nacionalinių ir regioninių rinkų savitumą; ir~~
- c) ~~palengvinti~~ ☒ lengvinamas ☒ gerai veikiančios ir skaidrios didmeninės rinkos sukūrimas užtikrinant aukštą dujų tiekimo saugumo lygį ir ~~numatyti~~ ☒ numatomos ☒ priegos prie tinklo taisyklių derinimo priemonės, kad būtų įmanoma vykdyti tarpvalstybinius dujų mainus.

Pirmoje pastraipoje nurodyti tikslai apima: tarifų arba jų skaičiavimo metodikų, galimybės naudotis tinklu, bet ne saugyklomis, suderintų principų nustatymą, trečiųjų šalių ⇒ gamtinių dujų ⇐ tinklo prieigos paslaugų nustatymą ir pajėgumo paskirstymo bei perkrovos valdymo suderintus principus, skaidrumo reikalavimų, balansavimo taisyklių bei disbalanso mokesčių nustatymą ir prekybos pajėgumu palengvinimą.

Šis reglamentas, išskyrus ~~3149~~ straipsnio ~~54~~ dalį, taikomas tik toms ⇒ gamtinių dujų ir vandenilio ⇐ saugykloms, kurioms taikoma ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ ☒ naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx, ☒ ~~2933~~ straipsnio 3 arba 4 dalis.

Valstybės narės pagal ~~Direktyvą 2009/73/EB~~ ☒ naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx, ☒ gali įsteigti subjektą arba įstaigą, kuri vykdytų vieną ar kelias

funkcijas, kurios paprastai priskiriamos perdavimo sistemos operatoriui ⇒ arba vandenilio tinklo operatoriui ⇐, ir kuriai būtų taikomi šio reglamento reikalavimai. Tam subjektui arba įstaigai taikoma sertifikavimo tvarka pagal šio reglamento ~~133~~ straipsnį ir paskyrimo tvarka pagal ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ ~~xxx~~, ~~6540~~ naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx, ~~6540~~ straipsnį.

2 straipsnis

Savokų Terminų apibrėžtis

1. Šiame reglamente ~~taikomos tokios savokų~~ vartojamų terminų apibrėžtis:

↓ naujas

- (1) reguliuojamo turto bazė – visas tinklo operatoriaus tinklo turtas, naudojamas reguliuojamoms tinklo paslaugoms teikti, į kurią atsižvelgiama apskaičiuojant pajamas už su tinklu susijusias paslaugas;

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

- (2) ~~(1)~~ perdavimas – gamtinių dujų transportavimas tinklu, kurį daugiausia sudaro aukšto slėgio vamzdynai, išskyrus gavybos proceso vamzdynų tinklą ir aukšto slėgio vamzdynų dalį, iš esmės naudojamą gamtinių dujų vietiniam skirstymui, siekiant pristatyti jas vartotojams, išskyrus tiekimą;
- (3) ~~(2)~~ transportavimo sutartis – perdavimo sistemos operatoriaus ⇒ arba vandenilio tinklo operatoriaus ⇐ ir tinklo naudotojo sudaryta sutartis siekiant ⇒ teikti dujų transportavimo paslaugas ⇐ ~~vykdyti perdavimą~~;
- (4) ~~(3)~~ pajėgumas – didžiausias srautas, išreikštas įprastais kubiniais metrais per laiko vienetą arba energijos vienetu per laiko vienetą, kuriuo tinklo naudotojas turi teisę naudotis pagal transportavimo sutarties nuostatas;
- (5) ~~(4)~~ nepanaudotas pajėgumas – garantuojamasis pajėgumas, kurį tinklo naudotojas įgijo pagal transportavimo sutartį, tačiau kurio tas naudotojas dar nepaskyrė iki sutartyje nustatyto termino;
- (6) ~~(5)~~ perkrovos valdymas – perdavimo sistemos operatoriaus pajėgumo visumos valdymas siekiant optimaliai ir maksimaliai išnaudoti techninį pajėgumą ir laiku nustatyti būsimos perkrovos ir perpildymo vietas;
- (7) ~~(6)~~ antrinė rinka – ne pirminėje rinkoje parduodamo pajėgumo rinka;
- (8) ~~(7)~~ paskyrimas – tinklo naudotojo išankstinis pranešimas perdavimo sistemos operatoriui apie faktinį srautą, kurį tinklo naudotojas nori įleisti į sistemą arba išleisti iš jos;
- (9) ~~(8)~~ pakartotinis paskyrimas – vėlesnis pranešimas apie patikslintą paskyrimą;

- (10) ~~(9)~~ sistemos vientisumas – tokia ~~perdavimo tinklo, įskaitant reikiamus perdavimo įrenginius~~, padėtis, kai gamtinių dujų ⇨ arba vandenilio ⇨ slėgis ir kokybė neviršija ~~perdavimo sistemos operatoriaus nustatytų~~ mažiausių ir didžiausių ribų, kad techniniu požiūriu būtų garantuotas gamtinių dujų ⇨ arba vandenilio ⇨ ~~perdavimas~~ ⇨ transportavimas ⇨;
- (11) ~~(10)~~ balansavimo laikotarpis – laikotarpis, kuriuo kiekvienas tinklo naudotojas privalo subalansuoti energijos vienetais išreikštą išleidžiamą ~~gamtinių dujų kiekį~~, tokį patį ~~gamtinių dujų kiekį~~ įleidžiamas ~~į perdavimo tinklą~~ pagal ~~transportavimo sutartį ar~~ tinklo kodeksą;
- (12) ~~(11)~~ tinklo naudotojas – ~~perdavimo~~ sistemos operatoriaus klientas ar potencialus klientas bei patys ~~perdavimo~~ sistemos operatoriai tiek, kiek jiems tai būtina jų ~~perdavimo~~ ⇨ gamtinių dujų ir vandenilio transportavimo ⇨ funkcijoms vykdyti;
- (13) ~~(12)~~ pertraukiamosios paslaugos – perdavimo sistemos operatoriaus ⇨ arba vandenilio tinklo operatoriaus ⇨ siūlomos paslaugos, grindžiamos pertraukiamuoju pajėgumu;
- (14) ~~(13)~~ pertraukiamasis pajėgumas – dujų perdavimo pajėgumas, kurio veikimą gali nutraukti perdavimo sistemos operatorius ⇨ arba vandenilio tinklo operatorius ⇨ transportavimo sutartyje numatytais sąlygomis;
- (15) ~~(14)~~ ilgalaikės paslaugos – vienus metus ar ilgiau perdavimo sistemos operatoriaus ⇨ arba vandenilio tinklo operatoriaus ⇨ siūlomos teikti paslaugos;
- (16) ~~(15)~~ trumpalaikės paslaugos – trumpiau nei vienus metus perdavimo sistemos operatoriaus ⇨ arba vandenilio tinklo operatoriaus ⇨ siūlomos teikti paslaugos;
- (17) ~~(16)~~ garantuojamasis pajėgumas – dujų perdavimo pajėgumas, kurio ~~nepertraukiamumą~~ perdavimo sistemos operatorius ⇨ arba vandenilio tinklo operatorius ⇨ garantuoja sutartimi;
- (18) ~~(17)~~ garantuojamosios paslaugos – perdavimo sistemos operatoriaus ⇨ arba vandenilio tinklo operatoriaus ⇨ siūlomos paslaugos, grindžiamos garantuojamuoju pajėgumu;
- (19) ~~(18)~~ techninis pajėgumas – didžiausias garantuojamasis pajėgumas, ⇨ kuris gali būti siūlomas ⇨ ~~kuriuos perdavimo sistemos operatorius gali siūlyti~~ tinklo naudotojams atsižvelgiant į sistemos vientisumą ir perdavimo ⇨ sistemos arba vandenilio ⇨ tinklo eksploatacijos reikalavimus;
- (20) ~~(19)~~ sutartinis pajėgumas – ⇨ transportavimo sutartimi tinklo naudotojui paskirtas pajėgumas ⇨ ~~pajėgumai, kuriuos perdavimo sistemos operatorius transportavimo sutartimi paskyrė tinklo naudotojui;~~
- (21) ~~(20)~~ turimas pajėgumas – techninio pajėgumo dalis, kuri nėra paskirta ir tuo metu vis dar priklauso sistemai;
- (22) ~~(21)~~ sutartinė perkrova – padėtis, kai garantuojamojo pajėgumo paklausos lygis viršija techninį pajėgumą;

- (23) ~~(22)~~ pirminė rinka – perdavimo sistemos operatoriaus $\Rightarrow$ arba vandenilio tinklo operatoriaus $\Leftarrow$ tiesiogiai parduodamo pajėgumo rinka;
- (24) ~~(23)~~ fizinė perkrova – padėtis, kai faktinio tiekimo paklausos lygis tam tikru metu viršija techninį pajėgumą;
- (25) ~~(24)~~ SGD įrenginio pajėgumas – $\boxtimes$ suskystintų gamtinių dujų $\boxtimes$ (SGD) terminalo pajėgumas gamtinėms dujoms skystinti arba SGD importuoti, priimti, papildomoms paslaugoms teikti, laikinai laikyti ir vėl joms dujinti;
- (26) ~~(25)~~ talpa – saugyklos tūris, kurį saugyklos naudotojas gali naudoti dujoms laikyti;
- (27) ~~(26)~~ išleidimo pajėgumas – saugyklos naudotojui nustatyta dujų išleidimo iš saugyklos norma;
- (28) ~~(27)~~ įleidimo pajėgumas – saugyklos naudotojui nustatyta dujų įleidimo į saugyklą norma;
- (29) ~~(28)~~ laikymo pajėgumas – talpos, įleidimo pajėgumo ir išleidimo pajėgumo derinys_{3.6};

⇓ naujas

- (30) įleidimo ir išleidimo sistema – visų perdavimo ir skirstymo sistemų arba visų vandenilio tinklų junginys, kuriame taikomas vienas konkretus balansavimo režimas;
- (31) balansavimo zona – įleidimo ir išleidimo sistema, kurioje taikomas konkretus balansavimo režimas;
- (32) virtualus prekybos taškas – nefizinis komercinis taškas įleidimo ir išleidimo sistemoje, kuriame vykdomi pardavėjo ir pirkėjo dujų mainai, kuriems nereikia užsakyti perdavimo ar skirstymo pajėgumo;
- (33) įleidimo taškas – taškas, kuriame tinklo naudotojams taikomos užsakymo procedūros arba gamintojams suteikiama prieiga prie įleidimo ir išleidimo sistemos;
- (34) išleidimo taškas – taškas, kuriame tinklo naudotojams taikomos užsakymo procedūros arba galutiniams vartotojams suteikiama galimybė išleisti dujas iš įleidimo ir išleidimo sistemos;
- (35) sąlyginis pajėgumas – garantuojamasis pajėgumas, susijęs su skaidriomis ir iš anksto apibrėžtomis prieigomis iš virtualiojo prekybos taško ir prie jo suteikimo arba riboto paskirstomumo sąlygomis;
- (36) paskirstomumas – bet kokio įleidimo pajėgumo ir bet kokio išleidimo pajėgumo diskrecinis derinys;
- (37) leidžiamosios pajamos – suma, gauta sudėjus perdavimo paslaugų pajamas ir ne perdavimo paslaugų pajamas, kurias per tam tikrą reguliuojamojo laikotarpio atkarpą perdavimo sistemos operatorius gavo už suteiktas paslaugas ir kurias jis turi teisę gauti pagal viršutinės ne kainos ribos režimą, ir nustatoma pagal Direktyvos 2009/73/EB 75 straipsnio 6 dalies a punktą;

↓ 715/2009 (pritaikytas)

2. Nepažeidžiant ~~šio straipsnio~~ 1 dalyje pateiktų ~~savokų~~ terminų apibrėžčių, ~~taip pat taikomos~~ vartojami ir ~~Direktivos 2009/73/EB~~ ☒ naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx, ☒ 2 straipsnyje ~~pateiktos savokų apibrėžtys~~ apibrėžti terminai, aktualūs taikant šį reglamentą, išskyrus to straipsnio 3 punkte pateiktą ~~perdavimo apibrėžtį~~.

~~Šio straipsnio~~ 1 dalies ~~43– 2423~~ punktuose ~~pateiktos savokų apibrėžtys~~ apibrėžti terminai, susiję su perdavimu, pagal analogiją taikomi saugykloms ir SGD įrenginiams.

↓ naujas

II SKYRIUS

GAMTINIŲ DUJŲ IR VANDENILIO SISTEMOMS TAIKOMOS BENDROSIOS TAISYKLĖS

1 SKIRSNIS

RINKŲ ORGANIZAVIMO IR INFRASTRUKTŪROS PRIEIGOS BENDROSIOS TAISYKLĖS

3 straipsnis

Bendrieji principai

Valstybės narės, reguliavimo institucijos, perdavimo sistemos operatoriai, skirstymo sistemos operatoriai, saugyklų operatoriai, SGD sistemos operatoriai, vandenilio sistemos operatoriai ir deleguotieji operatoriai, tokie kaip rinkos srities operatoriai arba užsakymo platformos operatoriai, užtikrina, kad dujų rinkos veiktų pagal šiuos principus:

- a) dujų kainos būtų formuojamos remiantis paklausa ir pasiūla;
- b) perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai vienas su kitu bendradarbiautų, kad suteiktų tinklo naudotojams teisę laisvai rezervuoti įleidimo ir išleidimo pajėgumus. Dujos būtų transportuojamos per įleidimo ir išleidimo sistemą, o ne sutartyse numatytais maršrutais;
- c) įleidimo ir išleidimo taškuose būtų taikomi tokie tarifai, kad būtų prisidedama prie rinkos integracijos, tiekimo saugumo didinimo ir dujų tinklų sujungimo skatinimo;

- d) toje pačioje įleidimo ir išleidimo sistemoje veikiančios įmonės keistųsi dujomis virtualiajame prekybos taške;
- e) tinklo naudotojai būtų atsakingi už savo balansavimo portfelių subalansavimą, kad kuo labiau būtų sumažinta būtinybė perdavimo sistemos operatoriams imtis balansavimo veiksmų;
- f) balansavimo veiksmai būtų atliekami remiantis standartizuotais produktais ir vykdomi prekybos platformoje;
- g) rinkos taisyklėmis būtų vengiama veiksmų, kurie užkerta kelią dujų paklausai ir pasiūla grindžiamai kainodarai;
- h) rinkos taisyklėmis būtų skatinamas likvidžios prekybos dujomis atsiradimas ir veikimas, kainodara ir skaidrumas;
- i) rinkos taisyklėmis būtų sudaromos sąlygos mažinti gamtinių dujų ir vandenilio sistemų priklausomybę nuo iškastinio kuro, be kita ko, sudarant galimybę į dujų rinką integruoti dujas iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir teikiant paskatas efektyviai vartoti energiją;
- j) rinkos taisyklėmis būtų užtikrinamos tinkamos paskatos investuoti, visų pirma skatinamos ilgalaikės investicijos į nuo iškastinio kuro nepriklausomą ir tvarią dujų sistemą, energijos kaupimą, energijos vartojimo efektyvumą ir paklausos pokyčius, kad būtų tenkinami rinkos poreikiai ir sudaromos palankesnės sąlygos sąžiningai konkurencijai ir energijos tiekimo saugumui;
- k) būtų pašalintos kliūtys tarpvalstybiniams srautams tarp įleidimo ir išleidimo sistemų, jei tokių yra;
- l) rinkos taisyklėmis būtų skatinamas regioninis bendradarbiavimas ir integracija.

4 straipsnis

Reguliuojamo turto bazių atskyrimas

1. Jei perdavimo sistemos arba tinklo operatorius teikia reguliuojamas dujų, vandenilio ir (arba) elektros energijos perdavimo paslaugas, jis laikosi [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 69 straipsnyje ir Direktyvos (ES) 2019/944 56 straipsnyje nustatyto reikalavimo dėl apskaitos atskyrimo ir turi atskiras reguliuojamoje dujų, elektros energijos ar vandenilio veikloje naudojamo turto bazes. Atskira reguliuojamo turto bazė užtikrina, kad:
 - a) paslaugų pajamos, gautos teikiant konkrečias reguliuojamas paslaugas, galėtų būti naudojamos tik kapitalo ir veiklos išlaidoms, susijusioms su turtu, įtrauktu į reguliuojamo turto bazę, naudotą teikiant reguliuojamas paslaugas, susigrąžinti;
 - b) kai turtas perduodamas kitai reguliuojamo turto bazei, būtų nustatoma jo vertė. Nustatytą perduoto turto vertę audituoja ir tvirtina kompetentinga reguliavimo institucija. Nustatyta vertė bus tokia, kad nebūtų kryžminio subsidijavimo.

2. Valstybė narė gali leisti finansinius pervedimus tarp atskirų reguliuojamų paslaugų, nurodytų pirmoje pastraipoje, jeigu:
- a) visos finansiniam pervedimui reikalingos pajamos surenkamos kaip priskirtasis mokestis;
 - b) priskirtasis mokestis renkamas tik iš išleidimo galutiniams vartotojams toje pačioje valstybėje narėje, kurioje yra finansinio pervedimo gavėjas, taškų;
 - c) priskirtąjį mokestį ir finansinį pervedimą arba jų apskaičiavimo metodiką iki jų įsigaliojimo tvirtina 70 straipsnyje nurodyta priežiūros institucija;
 - d) patvirtintas priskirtasis mokestis ir finansinis pervedimas bei metodika, jei ji patvirtinama, yra skelbiami.
3. Reguliavimo institucija gali patvirtinti 2 dalyje nurodytą finansinį pervedimą ir priskirtąjį mokestį tik tuo atveju, jei:
- a) reguliuojamo turto bazės naudotojams, kurie gauna naudos iš finansinio pervedimo, taikomi tinklo prieigos tarifai;
 - b) finansinių pervedimų ir paslaugų pajamų, surinktų taikant tinklo prieigos tarifus, suma negali būti didesnė už leidžiamąsias pajamas;
 - c) finansinis pervedimas patvirtinamas ribotam laikotarpiui, kuris niekada negali būti ilgesnis nei trečdalis atitinkamos infrastruktūros nusidėvėjimo laikotarpio.
4. Ne vėliau kaip [priėmimo data = 1 metai] ACER perdavimo sistemos arba tinklo operatoriams ir reguliavimo institucijoms pateikia rekomendacijas dėl šių metodikų:
- a) turto, kuris perduodamas kitai reguliuojamo turto bazei, vertės ir bet kokio dėl to galinčio atsirasti pelno ir nuostolių paskirties nustatymo;
 - b) finansinio pervedimo ir priskirtojo mokesčio dydžio ir ilgiausios trukmės apskaičiavimo;
 - c) kriterijų, pagal kuriuos įnašai į priskirtąjį mokestį paskirstomi galutiniams vartotojams, susietiems su reguliuojamo turto baze.

ACER atnauja rekomendacijas bent kartą per dvejus metus.

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

54 straipsnis

Su perdavimo sistemos operatoriais susijusios trečiųjų šalių prieigos paslaugos

1. Perdavimo sistemos operatoriai:
- a) užtikrina, kad visiems tinklo naudotojams ⇒ pajėgumai ir ⇐ paslaugos būtų siūlomi jų nediskriminuojant;

- b) teikia tiek garantuojamąjį, tiek pertraukiamąjį ⇒ pajėgumą ⇐ teisės naudotis tinklu suteikimo trečiajai šaliai paslaugas. Pertraukiamojo pajėgumo kaina atspindi nutraukimo tikimybę;
- c) tinklo naudotojams siūlo tiek ilgalaikius, tiek trumpalaikius ⇒ pajėgumus ⇐ paslaugas.

Atsižvelgiant į pirmos pastraipos a punktą, tais atvejais, kai perdavimo sistemos operatorius tą pačią paslaugą siūlo skirtingiems vartotojams, jis tai daro tokiais pat sutarties sąlygomis, sudarydamas suderintas transportavimo sutartis arba bendrą tinklo kodeksą, patvirtintą kompetentingos institucijos ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ ☒ naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx, ☒ 7241 ☒ arba 73 ☒ straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Transportavimo sutartyse, pasirašytose nurodant nestandartines pradžios datas arba trumpesnę nei standartinės metinės transportavimo sutarties trukmę, nenumatomi savavališkai didesni ar mažesni tarifai, kurie neatspindi paslaugos rinkos vertės pagal 1543 straipsnio 1 dalyje nustatytus principus.

↓ naujas

3. Jeigu dvi gretimas dujų įleidimo ir išleidimo sistemas jungia du arba daugiau sujungimo taškų, atitinkami perdavimo sistemos operatoriai visuose sujungimo taškuose turimą pajėgumą siūlo kaip vieno virtualiojo sujungimo taško pajėgumą. Visi sutartiniai pajėgumai sujungimo taškuose, nepriklausomai nuo sutarties sudarymo datos, perkeliama į virtualųjį sujungimo tašką.

Virtualusis sujungimo taškas sukuriama tik jeigu įvykdytos šios sąlygos:

- a) bendras virtualiojo sujungimo taško techninis pajėgumas yra ne mažesnis už visų į virtualųjį sujungimo tašką įtrauktų sujungimo taškų techninių pajėgumų sumą;
- b) naudojant virtualiojo sujungimo tašką yra lengviau ekonomiškai ir efektyviai naudoti sistemą, be kitų dalykų, įskaitant ir naudojimą pagal šio reglamento 9 ir 10 straipsniuose nustatytas taisykles.

↓ 715/2009

43. Atitinkamais atvejais trečiųjų šalių prieigos paslaugos gali būti suteikiamos iš tinklo naudotojų gavus tinkamas garantijas dėl tokių naudotojų kreditinio patikimumo. Tokios garantijos nesudaro nepagrįstų kliūčių patekti į rinką ir yra nediskriminacinės, skaidrios ir proporcingos.

↓ 2009/73/EB 32 straipsnio 2 dalis.

52. Perdavimo sistemos operatoriai, jei tai būtina jų funkcijų, įskaitant susijusias su tarpvalstybiniu perdavimu, vykdymui, turi teisę naudotis kitų perdavimo sistemos operatorių tinklu.

6 straipsnis

Su vandenilio tinklų operatoriais susijusios trečiųjų šalių prieigos paslaugos

1. Vandenilio tinklo operatoriai paslaugas siūlo visiems tinklo naudotojams jų nediskriminuodami. Jei ta pati paslauga siūloma skirtingiems vartotojams, ji turi būti siūloma lygiavertėmis sutarties sąlygomis. Vandenilio tinklo operatoriai sutarties sąlygas ir naudojimosi tinklu tarifus ir, jei taikoma, balansavimo mokesčius skelbia savo svetainėje.
2. Rinkos dalyviams sudaromos galimybės naudotis didžiausiu vandenilio tinklo pajėgumu, atsižvelgiant į sistemos vientisumą ir veiksmingą tinklo eksploatavimą.
3. Pajėgumo sutarčių ilgiausia trukmė – 20 metų, jei infrastruktūra užbaigta iki [įsigaliojimo data], ir 15 metų, jei infrastruktūra užbaigta po šios datos. Reguliavimo institucijos turi teisę nustatyti trumpesnę ilgiausią laikotarpį, jei to reikia rinkos veikimui užtikrinti, konkurencijai apsaugoti ir būsimai tarpvalstybinei integracijai užtikrinti.
4. Vandenilio tinklų operatoriai įgyvendina ir paskelbia nediskriminacinę ir skaidrią perkrovos valdymo tvarką, kuri taip pat palengvina tarpvalstybinius vandenilio mainus nediskriminuojant.
5. Vandenilio tinklų operatoriai reguliariai vertina naujų investicijų paklausą rinkoje, atsižvelgdami į tiekimo saugumą ir galutinio vandenilio naudojimo efektyvumą.
6. Nuo 2031 m. sausio 1 d. vandenilio tinklai organizuojami kaip įleidimo ir išleidimo sistemos.
7. Nuo 2031 m. sausio 1 d. 15 straipsnis taip pat taikomas naudojimosi vandenilio tinklais tarifams. Pagal 15 straipsnį tarifai už prieigą prie vandenilio tinklų valstybių narių sujungimo taškuose netaikomi. Jei valstybė narė nusprendžia iki 2031 m. sausio 1 d. taikyti reguliuojamą trečiųjų šalių prieigą prie vandenilio tinklų pagal [naujos redakcijos Dujų direktyvos] 31 straipsnį, 15 straipsnio 1 dalis taikoma prieigos prie vandenilio tinklų toje valstybėje narėje tarifui.
8. Nuo 2031 m. sausio 1 d. vandenilio tinklų operatoriai, teikdami savo paslaugas, laikosi 5, 9 ir 12 straipsniuose perdavimo sistemos operatoriams nustatytų reikalavimų ir skelbia kiekvieno tinklo taško tarifus ENNOH valdomoje interneto platformoje. Kol bus priimtas ir įsigalios vandenilio tinklų pajėgumų paskirstymo tinklo kodeksas pagal 54 straipsnio 2 dalies d punktą, toks skelbimas gali būti vykdomas pateikiant nuorodas į vandenilio tinklų operatorių interneto svetainėse paskelbtus tarifus.

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

~~715~~ straipsnis

Su ~~×~~ gamtinių dujų ~~×~~ saugyklomis~~×~~, vandenilio terminalais ~~×~~ ir SGD įrenginiais ~~×~~ bei vandenilio saugyklomis susijusios trečiųjų šalių prieigos paslaugos ~~×~~

1. SGD ⇒ įrenginių ir vandenilio terminalų operatoriai, vandenilio saugyklų operatoriai bei gamtinių dujų ⇐ ~~≡~~ laikymo sistemos operatoriai:
 - a) nediskriminuodami siūlo paslaugas, atitinkančias paklausą rinkoje, visiems tinklo naudotojams; visų pirma, jei SGD ⇒ įrenginio ar vandenilio terminalo operatorius, vandenilio saugyklos ⇐ arba ⇒ gamtinių dujų ⇐ laikymo sistemos operatorius tą pačią paslaugą siūlo skirtingiems vartotojams, jis taiko lygiavertes sutarčių sąlygas;
 - b) siūlo paslaugas, kurios yra suderinamos su jungtinių ⇒ gamtinių ⇐ dujų ⇒ ir vandenilio ⇐ transportavimo sistemų naudojimu, ir sudaro palankesnes teisės naudotis tinklu suteikimo sąlygas bendradarbiaudami su perdavimo sistemos operatoriumi ⇒ arba vandenilio tinklo operatoriumi ⇐ ir
 - c) per laikotarpį, atitinkantį pagrįstus SGD įrenginių ar saugyklų, ⇒ vandenilio terminalų arba vandenilio saugyklų naudotojų ⇐ komercinius poreikius, viešai paskelbia svarbią informaciją, pirmiausia informaciją apie prieinamas paslaugas ir naudojimąsi jomis; ~~nacionalinė~~ reguliavimo institucija atlieka tokio paskelbimo stebėseną.
2. Kiekvienas laikymo sistemos operatorius:
 - a) teikia tiek garantuojamąsias, tiek pertraukiamąsias trečiųjų šalių tinklo prieigos paslaugas. Pertraukiamojo pajėgumo kaina atspindi nutraukimo tikimybę;
 - b) saugyklų naudotojams siūlo tiek ilgalaikes, tiek trumpalaikes paslaugas; ~~≡~~
 - c) saugyklų naudotojams siūlo tiek susietas, tiek atskirtas naudojimosi dujų laikymo talpa, įleidimo pajėgumu ir išleidimo pajėgumu paslaugas.

↓ naujas

3. Kiekvienas SGD sistemos operatorius, atsižvelgdamas į SGD įrenginio naudotojų išreikštus poreikius, SGD įrenginio naudotojams siūlo tiek susietas, tiek atskirtas paslaugas.

↓ 715/2009
⇒ naujas

- ~~43~~ Sutartyse dėl SGD ⇒ ir gamtinių dujų ⇐ įrenginių ir saugyklų neturi būti savavališkai numatyti didesni tarifai tais atvejais, kai jos pasirašomos:

- a) ne įprastais gamtinių dujų metais nurodant nestandartines pradžios datas; arba
- b) nurodant trumpesnę trukmę nei standartinė kasmet sudaromos sutarties dėl SGD įrenginių ir saugyklų trukmė.

↓ naujas

Sutartyse dėl vandenilio saugyklų ir vandenilio terminalų, kurių trukmė trumpesnė nei standartinė kasmet sudaroma sutartis dėl SGD ir saugyklų, neturi būti savavališkai numatyti didesni tarifai.

↓ 715/2009

⇒ naujas

54. Atitinkamais atvejais trečiųjų šalių prieigos paslaugos gali būti suteikiamos iš tinklo naudotojų gavus tinkamas garantijas dėl tokių naudotojų kreditinio patikimumo. Tokios garantijos nesudaro nepagrįstų kliūčių patekti į rinką ir yra nediskriminacinės, skaidrios ir proporcingos.

65. Sutartyse numatyti apribojimai, susiję su reikalaujamais būtiniaisiais SGD įrenginio ⇒ arba vandenilio terminalo ⇌ ir ⇒ gamtinių dujų arba vandenilio ⇌ saugyklos pajėgumais, turi būti pagrįsti techninio pobūdžio apribojimais ir turi sudaryti sąlygas mažesnių laikymo pajėgumų naudotojams gauti teisę naudotis laikymo paslaugomis.

↓ naujas

8 straipsnis

SGD ir laikymo sistemų operatorių atliekamas dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų rinkos vertinimas

SGD ir laikymo sistemų operatoriai ne rečiau kaip kas dvejus metus įvertina naujų investicijų, kuriomis sudaromos sąlygos įrenginiuose naudoti dujas iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujas, paklausą rinkoje. Planuodami naujas investicijas SGD ir laikymo sistemų operatoriai įvertina paklausą rinkoje ir atsižvelgia į tiekimo saugumą. SGD ir laikymo sistemų operatoriai viešai skelbia visus planus, susijusius su naujomis investicijomis, kuriomis sudaromos sąlygos jų įrenginiuose naudoti dujas iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujas.

↓ 715/2009

916 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių pajėgumų paskirstymo mechanizmų principai ir perkrovos valdymo tvarka

1. Rinkos dalyviams leidžiama naudotis didžiausiais pajėgumais visuose atitinkamuose 3048 straipsnio 3 dalyje nurodytuose taškuose atsižvelgiant į sistemos vientisumą ir veiksmingą tinklo eksploatavimą.

2. Perdavimo sistemos operatorius įgyvendina ir paskelbia nediskriminacinius ir skaidrius pajėgumų paskirstymo mechanizmus, kurie:
- a) duoda reikiamų ekonominių ženklų veiksmingam ir maksimaliam techninio pajėgumo naudojimui, sudaro palankesnes sąlygas investicijoms į naują infrastruktūrą ir palengvina tarpvalstybinius gamtinių dujų mainus;
 - b) yra suderinami su rinkos mechanizmais, įskaitant neatidėliotinių sandorių rinkas ir prekybos centrus, ir tuo pat metu yra lankstūs ir lengvai pritaikomi prie besikeičiančių rinkos aplinkybių; ir
 - c) yra suderinami su valstybių narių teisės naudotis tinklu suteikimo sistemomis.
3. Perdavimo sistemos operatorius įgyvendina ir paskelbia nediskriminacinę ir skaidrią perkrovos valdymo tvarką, kuri palengvina tarpvalstybinius gamtinių dujų mainus nediskriminaciniais pagrindais ir kuri grindžiama šiais principais:
- a) sutartinės perkrovos atveju perdavimo sistemos operatorius nepanaudotą pajėgumą bent prieš dieną siūlo pirminėje rinkoje ir jis yra pertraukiamasis ir
 - b) tinklo naudotojai, norintys perparduoti arba pernuomoti nepanaudotą sutartinį pajėgumą antrinėje rinkoje, turi teisę tai daryti.

~~Atsižvelgiant į kiek tai susiję su pirmos pastraipos 4 a punktu, valstybė narė gali reikalauti, kad tinklo naudotojai pateiktų pranešimą ar informaciją perdavimo sistemos operatoriui.~~

↓ naujas

4. Perdavimo sistemos operatoriai reguliariai vertina naujų investicijų rinkos paklausą, atsižvelgdami į bendrą scenarijų, parengtą [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 51 straipsniu grindžiamam integruoto tinklo plėtros planui, ir tiekimo saugumą.

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

- ~~4. Tuo atveju, jei įvyksta fizinė perkrova, perdavimo sistemos operatorius arba tam tikrais atvejais reguliavimo institucijos taiko nediskriminacinius, skaidrius pajėgumų paskirstymo mechanizmus.~~
- ~~5. Perdavimo sistemos operatoriai reguliariai įvertina naujų investicijų poreikį rinkoje. Planuodami naujas investicijas perdavimo sistemos operatoriai įvertina paklausą rinkoje ir atsižvelgia į tiekimo saugumą.~~

1017 straipsnis

Su ☒ gamtinių dujų ☒ saugyklomis ☒, vandenilio terminalais, vandenilio saugyklomis ☒ ir SGD įrenginiais susiję pajėgumų paskirstymo mechanizmų principai ir perkrovos valdymo tvarka

1. Rinkos dalyviams sudaromos galimybės naudotis didžiausiais ~~⇒ gamtinių dujų ⇐~~ ir SGD arba ~~⇒ vandenilio saugyklos ⇐ ⇒ bei vandenilio terminalų ⇐~~ pajėgumais, atsižvelgiant į sistemos vientisumą ir veikimą.
2. SGD ir ~~⇒ vandenilio saugyklų bei vandenilio terminalų ir gamtinių dujų ⇐~~ laikymo sistemos operatoriai įgyvendina ir paskelbia nediskriminacinius ir skaidrius pajėgumų paskirstymo mechanizmus, kurie:
 - a) duoda reikiamų ekonominių ženklų veiksmingam ir maksimaliam techninių pajėgumų naudojimui ir sudaro palankesnes sąlygas investicijoms į naują infrastruktūrą;
 - b) yra suderinami su rinkos mechanizmais, įskaitant neatidėliotinų sandorių rinkas ir prekybos centrus, ir tuo pat metu yra lankstūs ir lengvai pritaikomi prie besikeičiančių rinkos aplinkybių; ~~ir~~
 - c) yra suderinami su jungtinėmis teisės naudotis tinklu suteikimo sistemomis.
3. Sutartyse dėl SGD ~~⇒ terminalų, vandenilio terminalų bei vandenilio ir gamtinių dujų ⇐ įrenginių ir~~ saugyklų numatomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią nenaudojamo pajėgumo kaupimui, atsižvelgiant į toliau nurodytus principus, taikomus sutartinės perkrovos atvejais:
 - a) sistemos operatorius nepanaudotą SGD įrenginio ~~⇒~~, vandenilio terminalo ~~⇐~~ ir saugyklos pajėgumą nedelsiant ~~turi siūlyti ☒~~ siūlo ~~☒~~ pirminėje rinkoje; saugyklų atveju pertraukiamasis pajėgumas ~~turi būti~~ siūlomas bent prieš dieną;
 - b) SGD įrenginio ~~⇒~~, vandenilio terminalo ~~⇐~~ ir saugyklos naudotojai, norintys perparduoti sutartinį pajėgumą antrinėje rinkoje, turi ~~turėti~~ teisę tai daryti; ~~⇒ SGD įrenginių, vandenilio terminalų ir laikymo sistemų operatoriai atskirai arba regioniniu lygmeniu SGD įrenginių, vandenilio terminalų ir saugyklų naudotojams suteikia skaidrią ir nediskriminacinę užsakymo platformą, kad jie galėtų antrinėje rinkoje perparduoti savo sutartinį pajėgumą ne vėliau kaip per 18 mėnesių po [šio reglamento įsigaliojimo]. ⇐~~

11~~22~~ straipsnis

Prekyba teisėmis naudotis pajėgumais

Kiekvienas perdavimo sistemos, laikymo sistemos, ~~ir~~ SGD ~~⇒~~ ir vandenilio ~~⇐~~ sistemos operatorius imasi pagrįstų veiksmų, kad būtų sudarytos sąlygos laisvai prekybai teisėmis naudotis pajėgumais ir būtų palengvinta tokia prekyba skaidriu ir nediskriminaciniu būdu. Kiekvienas toks operatorius parengia suderintas sutartis dėl transportavimo, SGD įrenginių, ~~⇒ vandenilio terminalų ⇐ ir ⇒ gamtinių dujų ir vandenilio ⇐ ⇒ saugyklų ⇐ bei saugyklų~~ ir pirminėje rinkoje taikomas procedūras, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos antrinei prekybai pajėgumais, ir pripažįsta pirminių teisių naudotis pajėgumu perdavimą, kai apie jį praneša sistemos naudotojai.

Apie suderintas sutartis ~~dėl transportavimo, SGD įrenginių bei saugyklų~~ ir procedūras pranešama reguliavimo institucijoms.

122~~1~~ straipsnis

Balansavimo taisyklės ir disbalanso mokesčiai

1. Balansavimo taisyklės sudaromos sąžiningai, nediskriminuojant ir skaidriai bei remiantis objektyviais kriterijais. Balansavimo taisyklės atspindi tikras sistemos reikmes, jomis atsižvelgiama į perdavimo sistemos operatoriaus turimus išteklius. Balansavimo taisyklės grindžiamos rinkos principais.
2. Kad tinklo naudotojai galėtų laiku imtis taisomųjų veiksmų, perdavimo sistemos operatorius laiku pasitelkdamas internetą pateikia pakankamą ir patikimą informaciją apie tinklo naudotojų padėtį balansavimo atžvilgiu.

Suteiktos informacijos lygis atitinka perdavimo sistemos operatoriaus turimos informacijos lygį ir atsiskaitymo laikotarpį, už kurį skaičiuojami disbalanso mokesčiai.

Informacija pagal šią dalį teikiama nemokamai.

3. Disbalanso mokesčiuose kiek įmanoma labiau atspindimos išlaidos, numatant atitinkamas skatinimo priemones tinklo naudotojams, kad jie subalansuotų įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekius. Šiais mokesčiais vengiama tinklo naudotojų kryžminio subsidijavimo ir jie netrukdo naujiems rinkos dalyviams patekti į rinką.

Disbalanso mokesčių apskaičiavimo metodiką ir galutines ⇒ vertes ⇐ ~~tarifus~~ viešai skelbia atitinkamai kompetentingos institucijos arba perdavimo sistemos operatorius.

4. Valstybės narės užtikrina, kad, siekiant palengvinti ⇒ virtualiajame prekybos taške vykdomą ⇐ prekybą dujomis, perdavimo sistemos operatoriai stengtųsi suderinti balansavimo režimą ir balansavimo mokesčių struktūrą bei dydžius.

13~~2~~ straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių ☒ ir vandenilio tinklų operatorių ☒ sertifikavimas

1. Gavusi pranešimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus ⇒ arba vandenilio tinklo operatoriaus ⇐ sertifikavimo, Komisija nedelsdama jį išnagrinėja, kaip nustatyta ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ ☒ [naujos Dujų direktyvos redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2021) xxx,] ☒ ~~6510~~ straipsnio 6 dalyje. Per du mėnesius nuo tokio pranešimo gavimo dienos Komisija atitinkamai ~~nacionalinei~~ reguliavimo institucijai pateikia nuomonę dėl jo suderinamumo su ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ ☒ naujos redakcijos Dujų direktyvos ☒ ~~6510~~ straipsnio 2 dalies arba ~~6611~~ straipsnio ir ~~549~~ straipsnio nuostatomis ⇒ perdavimo sistemos operatorių atveju, ir tos direktyvos ~~65~~ straipsnio nuostatomis vandenilio tinklo operatorių atveju ⇐.

Rengdama pirmoje pastraipoje nurodytą nuomonę Komisija gali prašyti ☒ ACER ☒ ~~Agentūros~~ pateikti nuomonę dėl ~~nacionalinės~~ reguliavimo institucijos sprendimo.

Tokiu atveju pirmoje pastraipoje nurodytas dviejų mėnesių laikotarpis pratęsiamas dar dviem mėnesiais.

Jei per pirmoje ir antroje pastraipose nurodytus laikotarpius Komisija nepateikia nuomonės, laikoma, kad ji neprieštarauja reguliavimo institucijos sprendimui.

2. Per du mėnesius nuo Komisijos nuomonės gavimo, kuo labiau į ją atsižvelgdama ~~nacionalinė~~ reguliavimo institucija priima galutinį sprendimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus $\Rightarrow$ arba vandenilio tinklo operatoriaus $\Leftarrow$ sertifikavimo. Reguliavimo institucijos sprendimas ir Komisijos nuomonė skelbiami kartu.
3. Bet kuriuo procedūros metu reguliavimo institucijos ~~ir~~ arba Komisija gali prašyti, kad perdavimo sistemos operatorius, $\Rightarrow$ vandenilio tinklo operatorius $\Leftarrow$ ir (arba) įmonė, atliekanti kurią nors iš gavybos ar tiekimo funkcijų, pateiktų visą informaciją, svarbią šiame straipsnyje nustatytoms jų užduotims atlikti.
4. Reguliavimo institucijos ir Komisija išsaugo komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos konfidencialumą.
5. Komisijai ~~gali priimti~~ $\Rightarrow$ pagal 63 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant nustatyti $\Leftarrow$ gaires, kuriomis nustatoma išsami tvarka, kurios reikia laikytis taikant šio straipsnio 1 ir 2 dalis. ~~Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.~~
6. Gavusi pranešimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo, kaip nustatyta ~~Direktyvos Nr. 2009/73/EB~~ $\boxtimes$ naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx, $\boxtimes$ ~~549~~ straipsnio 10 dalyje, Komisija priima sprendimą dėl sertifikavimo. Reguliavimo institucija vykdo Komisijos sprendimą.

$\Downarrow$ naujas

14 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimas

1. Perdavimo sistemos operatoriai bendradarbiauja su kitais perdavimo sistemos ir infrastruktūros operatoriais koordinuodami atitinkamų jų tinklų priežiūrą tam, kad būtų kiek įmanoma mažiau trikdomas perdavimo paslaugų teikimas tinklo naudotojams ir perdavimo sistemos operatoriams kitose teritorijose.
2. Perdavimo sistemos operatoriai bendradarbiauja tarpusavyje ir su kitais infrastruktūros operatoriais, siekdami kuo labiau padidinti įleidimo ir išleidimo sistemos techninį pajėgumą ir kuo labiau sumažinti dujinio kuro naudojimą.

PRIEIGA PRIE TINKLO

↓ 715/2009 (pritaikytas)

⇒ naujas

1543 straipsnis

Naudojimosi tinklais tarifai

1. Perdavimo sistemos operatorių taikomi ir pagal ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ X naujos Dujų direktyvos redakcijos X ~~7241~~ straipsnio ~~67~~ dalį reguliavimo institucijų patvirtinti tarifai arba jiems apskaičiuoti naudojamos metodikos bei pagal tos direktyvos ~~2732~~ straipsnio 1 dalį paskelbti tarifai yra skaidrūs, juose atsižvelgiama į sistemos vientisumo būtinybę ir jos gerinimą bei atspindimos faktinės sąnaudos tiek, kiek tokios sąnaudos atitinka rentabilaus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus sąnaudas ir yra skaidrios, įskaitant atitinkamą investicijų grąžą ~~ir prireikus atsižvelgiant į reguliavimo institucijų atliekamą lyginamąją tarifų analizę.~~ Tarifai arba jiems apskaičiuoti naudojamos metodikos taikomi nediskriminuojant.

~~Valstybės narės gali nuspręsti, kad~~ Tarifus taip pat ~~būtu~~ galima nustatyti rinka grindžiamomis priemonėmis, pvz. aukcionuose, jei tokios priemonės ir dėl jų atsirandančios pajamos yra patvirtintos reguliavimo institucijos.

Tarifai arba jiems apskaičiuoti naudojamos metodikos palengvina veiksmingą prekybą dujomis ir konkurenciją, tuo pat metu išvengiant tinklo naudotojų kryžminio subsidijavimo ir numatant paskatas investicijoms bei išlaikant arba sukuriant perdavimo tinklų sąveiką.

Tarifai tinklo naudotojams nustatomi nediskriminaciniai ir atskirai kiekvienam įleidimo į perdavimo sistemą arba išleidimo iš perdavimo sistemos taškui. Sąnaudų paskirstymo mechanizmus ir tarifų nustatymo metodiką, susijusius su įleidimo ir išleidimo taškais, tvirtina ~~nacionalinės~~ reguliavimo institucijos. Valstybės narės užtikrina, kad ~~pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, ne vėliau kaip 2011 m. rugsėjo 3 d.,~~ tinklo mokesčiai nebus skaičiuojami atsižvelgiant į sutartyse numatytus maršrutus.

2. Naudojimosi tinklu tarifai neriboja rinkos likvidumo ir neiškraipo tarpvalstybinės prekybos naudojant skirtingas perdavimo sistemas. Jei tarifų struktūros ~~ar balansavimo mechanizmų~~ skirtumai kliudytų prekybai naudojant perdavimo sistemas ir nepaisant ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ X naujos redakcijos Dujų direktyvos X ~~7241~~ straipsnio ~~67~~ dalies, perdavimo sistemos operatoriai, glaudžiai bendradarbiaudami su atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis, aktyviai siekia tarifų struktūros ir apmokestinimo principų, ~~įskaitant susijusius su balansavimu,~~ konvergencijos.

16 straipsnis

Tarifų nuolaidos dujoms iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujoms

1. Nustatant tarifus dujoms iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujoms taikoma nuolaida:
 - a) įleidimo taškuose iš dujų, gaunamų iš atsinaujinančiųjų išteklių, ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamybos įrenginių. Siekiant padidinti dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų įleidimą, atitinkamiems pajėgumu grindžiamiems tarifams taikoma 75 proc. nuolaida;
 - b) pajėgumu grindžiamiems perdavimo tarifams, nustatytiems įleidimo iš saugyklų ir išleidimo į jas taškuose, išskyrus atvejus, kai saugykla yra prijungta prie daugiau nei vieno perdavimo ar skirstymo tinklo ir naudojama konkuruoti su sujungimo tašku. Valstybėse narėse, kuriose dujos iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujos pirmą kartą buvo įleistos į sistemą, tokia nuolaida yra 75 proc.
2. Reguliavimo institucijos gali nustatyti mažesnes nei šio straipsnio 1 dalyje nustatytos nuolaidų normas, jei nuolaida atitinka 15 straipsnyje nustatytus bendruosius tarifų principus, visų pirma sąnaudų pagrįstumo principą, atsižvelgiant į būtinybę, kai tinkama, užtikrinti stabilias finansines sistemas esamoms investicijoms ir į pažangą diegiant dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų sistemą atitinkamoje valstybėje narėje.
3. Išsami informacija apie nuolaidas, suteiktas pagal 1 dalį, gali būti nustatyta 52 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytame tinklo kodekse dėl tarifų struktūrų.
4. Komisija iš naujo nagrinėja tarifų sumažinimą pagal 1 dalį [praėjus penkeriems metams po reglamento įsigaliojimo]. Ji pateikia ataskaitą, kurioje apžvelgia jų taikymą ir įvertina, ar 1 dalyje nustatytas tarifų sumažinimo lygis tebėra pakankamas atsižvelgiant į naujausius rinkos pokyčius. Komisija įgaliojama pagal 63 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kad pakeistų pagal 1 dalį nustatytus nuolaidų dydžius.
5. Juos priėmus, nuo kitų metų sausio 1 d. tinklo naudotojai iš perdavimo sistemos operatoriaus gauna 100 proc. nuolaidą, taikomą reguliuojamam tarifui, nustatytam visiems sujungimo taškams, įskaitant įleidimo taškus iš trečiųjų šalių ir išleidimo taškus į trečiąsias šalis, taip pat įleidimo taškus iš dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų SGD terminalų, pateikę atitinkamam perdavimo sistemos operatoriui tvarumo įrodymą, pagrįstą galiojančiu tvarumo sertifikatu pagal 2001 m. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001¹⁶ 29 ir 30 straipsnius ir užregistruotą Sąjungos duomenų bazėje.

¹⁶

2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (*OL L 328, 2018 12 21, p. 82*).

Dėl šios nuolaidos:

- a) Perdavimo sistemos operatoriai privalo suteikti nuolaidą tik už trumpiausią įmanomą tarpvalstybinį maršrutą nuo vietos, kurioje specialus tvarumo deklaracijos įrodymas, pagrįstas tvarumo sertifikatu, buvo pirmą kartą užregistruotas Sąjungos duomenų bazėje, ir vietos, kurioje jis buvo panaikintas kaip panaudotas. Nuolaida neapima bet kokios galimos aukciono priemonės.
- b) Perdavimo sistemos operatoriai atitinkamai reguliavimo institucijai pateikia informaciją apie faktinį ir numatomą dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų kiekį ir tarifų nuolaidos taikymo poveikį jų pajamoms. Reguliavimo institucijos stebi ir vertina nuolaidos poveikį tarifų stabilumui.
- c) Kai dėl nuolaidos taikymo perdavimo sistemos operatoriaus pajamos iš šių konkrečių tarifų sumažėja 10 proc., paveiktas operatorius ir visi gretimų perdavimo sistemų operatoriai turi derėtis dėl perdavimo sistemų operatorių intersisteminio kompensavimo mechanizmo. Atitinkami sistemos operatoriai susitaria per trejus metus. Jei per tą laikotarpį susitarimas nepasiekiamas, susijusios reguliavimo institucijos per dvejus metus kartu priima sprendimą dėl tinkamo perdavimo sistemos operatorių intersisteminio kompensavimo mechanizmo. Jei reguliavimo institucijos nesusitaria, taikomas ACER reglamento 6 straipsnis. Jei reguliavimo institucijoms nepavyksta susitarti per dvejus metus arba jų bendru prašymu, ACER priima sprendimą pagal Reglamento (ES) 2019/942 6 straipsnio 10 dalies antrą pastraipą.
- d) Išsamesnė informacija, reikalinga norint nustatyti nuolaidą dujoms iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujoms, pavyzdžiui, reikalavimus atitinkančio pajėgumo, kuriam taikoma nuolaida, apskaičiavimas ir reikalingi procesai, nustatoma tinklo kodekse, parengtame pagal šio reglamento 53 straipsnį.

17 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių pajamos

1. Praėjus [vieniems metams po perkėlimo į nacionalinę teisę], atitinkama reguliavimo institucija užtikrina metodikų, parametrų ir verčių, naudojamų perdavimo sistemos operatorių leidžiamosioms ar tikslinėms pajamoms nustatyti, skaidrumą. Reguliavimo institucija skelbia I priede nurodytą informaciją arba reikalauja, kad ją skelbtų atitinkamas perdavimo sistemos operatorius. Ši informacija pateikiama vartotojui patogia forma ir, kiek įmanoma, viena ar daugiau visuotinai suprantamų kalbų.
2. Perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudos, kurias ACER tinkamai apibrėžia, vertinamos lyginant Sąjungos perdavimo sistemos operatorių veiksmingumą. [Praėjus trejiems metams po perkėlimo į nacionalinę teisę], o po to – kas ketverius metus, ACER paskelbia tyrimą, kuriame palyginamas Sąjungos perdavimo sistemos operatorių sąnaudų veiksmingumas. Atitinkamos reguliavimo institucijos ir perdavimo sistemos operatoriai pateikia ACER visus šiam palyginimui reikalingus duomenis. Periodiškai nustatydamos leidžiamąsias arba tikslines perdavimo sistemos

operatorių pajamas atitinkamos reguliavimo institucijos atsižvelgia į tokio palyginimo rezultatus ir nacionalines aplinkybes.

3. Atitinkamos reguliavimo institucijos įvertina ilgalaikę perdavimo tarifų raidą, remdamosi numatomais jų leidžiamų ar tikslinių pajamų ir dujų paklausos pokyčiais iki 2050 m. Atlikdama šį vertinimą reguliavimo institucija įtraukia atitinkamos valstybės narės nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose aprašytos strategijos informaciją ir scenarijus, kuriais grindžiamas integruotas tinklo plėtros planas, parengtas pagal [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021)xxx] 51 straipsnį.

3 SKIRSNIS

PERDAVIMO, LAIKYMO, SGD IR VANDENILIO TERMINALŲ SISTEMOS EKSPLOATAVIMAS

18 straipsnis

Dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų garantuojamasis pajėgumas perdavimo sistemoje

1. Perdavimo sistemos operatoriai užtikrina garantuojamąjį pajėgumą, kad prie jų tinklo būtų galima prijungti dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamybos įrenginius. Šiuo tikslu perdavimo sistemos operatoriai, bendradarbiaudami su skirstymo sistemos operatoriais, parengia procedūras ir priemones, įskaitant investicijas, kad būtų užtikrinti srauto priešinga kryptimi pajėgumai iš skirstymo tinklo į perdavimo tinklą.
2. 1 dalimi nedaromas poveikis perdavimo sistemos operatorių galimybei kurti alternatyvas investicijoms į srauto priešinga kryptimi pajėgumus, pavyzdžiui, pažangiųjų tinklų sprendimus arba prijungimą prie kitų tinklo operatorių. Siekiant užtikrinti ekonominį veiksmingumą, garantuojamoji prieiga gali būti apribota tik siūlomam pajėgumui, kuriam taikomas veiklos apribojimas. Reguliavimo institucija užtikrina, kad visi garantuojamojo pajėgumo arba eksploatavimo apribojimai būtų nustatomi remiantis skaidriomis ir nediskriminacinėmis procedūromis ir nesukurtų nepagrįstų kliūčių patekti į rinką. Jeigu gamybos įrenginys padengia išlaidas, susijusias su garantuojamojo pajėgumo užtikrinimu, apribojimai netaikomi.

19 straipsnis

Tarpvalstybinis dujų kokybės koordinavimas

1. Perdavimo sistemos operatoriai bendradarbiauja, kad būtų išvengta tarpvalstybinio srauto apribojimų, atsirandančių dėl dujų kokybės skirtumų sujungimo taškuose tarp ES valstybių narių.
2. Jei atitinkami perdavimo sistemos operatoriai, vykdydami įprastinę veiklą, negali išvengti tarpvalstybinio srauto apribojimų dėl dujų kokybės skirtumų, jie nedelsdami

informuoja atitinkamas reguliavimo institucijas. Turi būti pateikti visų veiksmų, kurių perdavimo sistemos operatoriai jau ėmėsi, aprašymas ir pagrįstos priežastys.

3. Atitinkamos reguliavimo institucijos per šešis mėnesius kartu susitaria, ar pripažinti apribojimą.
4. Jei atitinkamos reguliavimo institucijos pripažįsta apribojimą, jos reikalauja, kad atitinkami perdavimo sistemos operatoriai per 12 mėnesių nuo pripažinimo atliktų šiuos veiksmus tokia eilės tvarka:
 - a) siekdami pašalinti nustatytą apribojimą, bendradarbiautų ir, nekeisdami dujų kokybės specifikacijų, parengtų techniškai įgyvendinamas galimybes, kurios gali apimti įsipareigojimus dėl srautų ir dujų apdorojimą;
 - b) siekdami nustatyti ekonomiškai veiksmingus sprendimus, kartu atliktų techniškai įgyvendinamų galimybių sąnaudų ir naudos analizę, kurioje sąnaudos ir nauda išskaidomos pagal paveiktas šalis;
 - c) įvertintų kiekvienos įmanomos galimybės įgyvendinimo trukmę;
 - d) surengtų viešąsias konsultacijas dėl nustatytų įgyvendinamų sprendimų ir atsižvelgtų į jų rezultatus;
 - e) pateiktų savo atitinkamoms reguliavimo institucijoms tvirtinti ir kitoms kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės kompetentingoms nacionalinėms institucijoms susipažinti bendrą pasiūlymą, pagrįstą sąnaudų ir naudos analize ir viešų konsultacijų rezultatais, dėl sprendimo, kuriuo būtų panaikintas nustatytas apribojimas, įskaitant jo įgyvendinimo terminus.
5. Jeigu atitinkami perdavimo sistemų operatoriai nesusitaria dėl sprendimo, kiekvienas perdavimo sistemos operatorius apie tai nedelsdamas praneša savo nacionalinei reguliavimo institucijai.
6. Kaip nustatyta Reglamento (ES) 2019/942 6 straipsnio 10 dalyje, atitinkamos reguliavimo institucijos per šešis mėnesius priima bendrą suderintą sprendimą dėl nustatyto apribojimo panaikinimo, atsižvelgdamos į atitinkamų perdavimo sistemos operatorių parengtą sąnaudų ir naudos analizę ir viešų konsultacijų rezultatus.
7. Į bendrą suderintą atitinkamų reguliavimo institucijų sprendimą įtraukiamas sprendimas dėl investicinių sąnaudų, kurias kiekvienas perdavimo sistemos operatorius patirtų įgyvendindamas sutartą sprendimą, paskirstymo ir jų įtraukimo į tarifus, atsižvelgiant į ekonomines, socialines ir aplinkos apsaugos sąnaudas ir naudą, susijusią su sprendimu atitinkamose valstybėse narėse.
8. ACER gali teikti rekomendacijas reguliavimo institucijoms dėl išsamesnės tokių 7 dalyje nurodytų sprendimų dėl sąnaudų paskirstymo informacijos.
9. Jei atitinkamos reguliavimo institucijos negali susitarti, kaip nurodyta 3 dalyje, ACER priima sprendimą dėl apribojimo, laikydamasi Reglamento (ES) 2019/942 6 straipsnio 10 dalyje nustatytos tvarkos. Jei ACER pripažįsta apribojimą, ji paprašo atitinkamų perdavimo sistemos operatorių per 12 mėnesių paeiliui atlikti 4 dalies a–e punktuose nurodytus veiksmus.

10. Jei atitinkamos reguliavimo institucijos negali priimti bendrų koordinuotų sprendimų, kaip nurodyta 6 ir 7 dalyse, ACER, laikydamasi Reglamento (ES) 2019/942 6 straipsnio 10 dalyje nustatytos tvarkos, nusprendžia dėl sprendimo, kuriuo siekiama panaikinti nustatytą apribojimą, ir dėl investicinių sąnaudų, kurias kiekvienas perdavimo sistemos operatorius patirtų įgyvendindamas nustatytą sprendimą, paskirstymo.
11. Išsamesnė informacija, reikalinga šio straipsnio nuostatomis įgyvendinti, įskaitant išsamią informaciją apie sąnaudų ir naudos analizę, nustatoma tinklo kodekse, parengtame remiantis šio reglamento 53 straipsniu.

20 straipsnis

Vandenilio mišiniai Sąjungos valstybių narių gamtinių dujų sistemos sujungimo taškuose

1. Perdavimo sistemos operatoriai nuo 2025 m. spalio 1 d. gamtinių dujų sistemos sujungimo taškuose tarp Sąjungos valstybių narių priima dujų srautus, kuriuose vandenilio kiekis neviršija 5 proc. tūrio, laikydamiesi šio reglamento 19 straipsnyje aprašytos tvarkos.
2. Kai gamtinių dujų sistemoje įmaišyto vandenilio kiekis viršija 5 proc. tūrio, šio reglamento 19 straipsnyje aprašyta tvarka netaikoma.
3. Valstybės narės nenaudoja vandenilio įmaišymo gamtinių dujų sistemoje tarpvalstybiniais dujų srautams riboti.

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

214 straipsnis

Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas

Visi perdavimo sistemos operatoriai ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ lygmeniu bendradarbiauja per ☒ Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklą ☒ (ENTSO-G), kad būtų skatinamas gamtinių dujų vidaus rinkos sukūrimas ir veikla, bei tarpvalstybinė prekyba ir užtikrintas optimalus gamtinių dujų perdavimo tinklo valdymas, koordinuota veikla ir tinkama techninė raida.

225 straipsnis

ENTSO-G ~~įsteigimas~~ ☒ organizavimas ☒

1. ~~Ne vėliau kaip 2011 m. kovo 3 d. dujų perdavimo sistemos operatoriai~~ ☒ ENTSO ☒ Komisijai ir ☒ ACER ☒ ~~Agentūrai~~ pateikia ~~įsteigiamo~~ ENTSO-G įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą, įskaitant konsultavimosi su kitais suinteresuotaisiais subjektais tvarką ⇒ tų dokumentų pakeitimo atveju arba Komisijai ar ACER pateikus pagrįstą prašymą⇐.

2. Per keturis mėnesius nuo gavimo dienos ☒ ACER ☒ ~~Agentūra~~, oficialiai pasikonsultavusi su visus suinteresuotuosius subjektus atstovaujančiomis organizacijomis, ypač sistemos naudotojais, įskaitant vartotojus, pateikia Komisijai nuomonę apie įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą.
3. Komisija, atsižvelgdama į pagal 2 dalį pateiktą ☒ ACER ☒ ~~Agentūros~~ nuomonę, per tris mėnesius nuo ☒ ACER ☒ ~~Agentūros~~ nuomonės gavimo dienos pateikia nuomonę apie įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą.
4. Per tris mėnesius nuo Komisijos nuomonės gavimo dienos ~~perdavimo sistemos operatoriai įsteigia~~ ENTSO-G, priima ir paskelbia ☒ peržiūrėtus ☒ ~~je~~ ☒ ENTSO-G ☒ įstatus bei darbo tvarkos taisykles.

↓ 715/2009 (pritaikytas)

23~~8~~ straipsnis

ENTSO-G užduotys

1. ENTSO-G parengia tinklo kodeksus šio straipsnio 6 dalyje nurodytose srityse, Komisijai paprašius pagal 53 straipsnio 9 dalį ~~6 straipsnio 6 dalį~~.
2. ENTSO-G, siekdama 214 straipsnyje nustatytų tikslų, gali parengti tinklo kodeksus 6 dalyje nustatytoje srityse, jei tie tinklo kodeksai nesusiję su sritimis, kurios nurodytos jam skirtame Komisijos prašyme. Tie tinklo kodeksai pateikiami ☒ ACER ☒ ~~Agentūrai~~, kad ji pateiktų nuomonę. ENTSO-G tinkamai atsižvelgia į tą nuomonę.
3. ENTSO-G priima:
 - a) bendras tinklo eksploatavimo priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tinklo eksploatacijos koordinavimą įprastomis ir avarinėmis sąlygomis, įskaitant bendro pobūdžio incidentų klasifikavimo skalę, ir mokslinių tyrimų planus;
 - b) kas dvejus metus rengiamą neprivalomą visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ dešimties metų tinklo plėtros planą (visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros planas), įskaitant Europos tiekimo adekvatumo prognozę;
 - c) ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ perdavimo sistemos operatorių techninio bendradarbiavimo su trečiųjų šalių perdavimo sistemų operatoriais koordinavimo rekomendacijas;
 - d) metinę veiklos programą;
 - e) metinę ataskaitą;
 - f) metines tiekimo prognozes vasaros ir žiemos mėnesiais; ☒ ir ☒

↓ naujas

- g) ne vėliau kaip iki 2024 m. gegužės 15 d., o vėliau – kas dvejus metus – dujų kokybės stebėsenos ataskaitą, kurioje nurodomi dujų kokybės parametrų pokyčiai, į gamtinių dujų sistemą įmaišyto vandenilio lygio ir tūrio pokyčiai, numatomos dujų kokybės parametrų ir į gamtinių dujų sistemą įmaišyto vandenilio tūrio pokyčių prognozės, vandenilio įmaišymo poveikį tarpvalstybiniams srautams, taip pat informaciją apie atvejus, susijusius su dujų kokybės specifikacijų arba įmaišymo lygių specifikacijų skirtumais, ir apie tai, kaip tokie atvejai buvo išspręsti.
- g) Dujų kokybės stebėsenos ataskaitoje, remiantis Sąjungos skirstymo sistemos operatorių subjekto (ES SSO subjekto) pateikta informacija, taip pat aprašoma g punkte išvardytų sričių plėtra, jei tai svarbu skirstymo tinklui.
-

↓ 715/2009

4. 3 dalies b punkte nurodyta Europos tiekimo adekvatumo prognozė apima duomenis apie bendrą dujų sistemos pajėgumų atitiktį dabartiniams ir prognozuojamiems dujų poreikiams kitus penkerius metus ir laikotarpiu nuo penkerių iki 10 metų nuo tos prognozės pateikimo datos. Europos tiekimo adekvatumo prognozė grindžiama nacionalinėmis tiekimo prognozėmis, kurias parengia kiekvienas perdavimo sistemos operatorius.
-

↓ naujas

Visos Sąjungos tinklo plėtros plane, nurodytame 3 dalies b punkte, aprašomas integruoto tinklo, įskaitant vandenilio tinklą, modeliavimas, scenarijų rengimas, Europos tiekimo adekvatumo prognozė ir sistemos atsparumo įvertinimas.

↓ 715/2009

5. Į 3 dalies d punkte nurodytą metinę veiklos programą įtraukiamas tinklo kodeksų, kuriuos reikia parengti, sąrašas bei aprašymas, tinklo eksploatavimo koordinavimo planas, mokslinių tyrimų ir plėtros veikla, kurią reikia įgyvendinti tais metais, ir preliminarus tvarkaraštis.
6. 1 ir 2 dalyse nurodyti tinklo kodeksai rengiami šiose srityse, prireikus atsižvelgiant į regionines ypatingas charakteristikas:
- a) tinklo saugumo ir patikimumo taisyklės;
 - b) tinklų sujungimo taisyklės;
 - c) galimybės naudotis tinklu suteikimo trečiajai šaliai taisyklės;
 - d) duomenų mainų ir atsiskaitymo taisyklės;
 - e) sąveikos taisyklės;

- f) eksploataavimo procedūros avarijos atveju;
- g) pajėgumų paskirstymo ir perkrovos valdymo taisyklės;
- h) prekybos taisyklės, susijusios su techniniu ir eksploataciniu ~~teisės naudotis tinklu suteikimo~~ tinklo prieigos paslaugų teikimu ir sistemos balansavimu;
- i) skaidrumo taisyklės;
- j) balansavimo taisyklės, įskaitant su tinklu susijusias paskyrimų procedūros taisykles, disbalanso mokesčių taisykles ir perdavimo sistemos operatorių sistemų eksploatacinio balansavimo taisykles;
- k) suderintojo perdavimo tarifo sudedamųjų dalių taisyklės; ~~ir~~
- l) dujų tinklų energijos vartojimo efektyvumas~~is~~;

↓ naujas

m) dujų tinklų kibernetinis saugumas.

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

7. Tinklo kodeksai rengiami dėl tarpvalstybinių tinklų klausimų ir rinkos integracijos klausimų ir neturi įtakos valstybių narių teisei priimti nacionalinius tinklo kodeksus, kurie neturi poveikio tarpvalstybinei prekybai.
8. ENTSO-G stebi ir analizuoja tinklo kodeksų ir pagal 53 straipsnio 13 dalį ~~6 straipsnio 11 dalį~~ ☒ arba 56 straipsnį ☒ Komisijos priimtų gairių įgyvendinimą bei jų poveikį taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai, suderinimui. ENTSO-G teikia išvadas Agentūrai, o analizės rezultatus įtraukia į šio straipsnio 3 dalies e punkte nurodytą metinę ataskaitą.
9. ENTSO-G pateikia visą informaciją, kurios ☒ ACER ☒ ~~Agentūra~~ prašo savo užduotims pagal 249 straipsnio 1 dalį įvykdyti.
10. ~~11~~ ☒ ACER ☒ ~~Agentūra~~ peržiūri nacionalinius dešimties metų tinklo plėtros planus, siekdama įvertinti jų atitiktį visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros planui. Jeigu ☒ ACER ☒ ~~Agentūra~~ nustato, kad nacionalinis dešimties metų tinklo plėtros planas neatitinka visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros plano, ji atitinkamai rekomenduoja iš dalies pakeisti nacionalinį dešimties metų tinklo plėtros planą arba visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros planą. Jei toks nacionalinis dešimties metų tinklo plėtros planas parengtas vadovaujantis ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ ☒ [naujos Dujų direktyvos redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2021) xxx,] ☒ 5122 straipsniu, ☒ ACER ☒ ~~Agentūra~~ kompetentingai nacionalinei reguliavimo institucijai rekomenduoja iš dalies pakeisti nacionalinį dešimties metų tinklo plėtros planą, kaip numatyta tos direktyvos 5122 straipsnio 57 dalyje, ir apie tai informuoti Komisiją.

11. ~~12~~ Komisijos prašymu ENTSO-G pateikia nuomonę Komisijai dėl ~~5623~~ straipsnyje nustatytų gairių priėmimo.

~~249~~ straipsnis

~~ACER~~ ~~Agentūros~~ vykdoma stebėseną

1. ~~ACER~~ ~~Agentūra~~ stebi, kaip vykdomos ~~238~~ straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytos ENTSO-G užduotys ir teikia ataskaitą Komisijai.

~~ACER~~ ~~Agentūra~~ stebi, kaip ENTSO-G vykdo pagal ~~238~~ straipsnio 2 dalį parengtus tinklo kodeksus bei laikantis ~~536~~ straipsnio 1–~~1240~~ dalių parengtus tinklo kodeksus, kurių Komisija nepriėmė pagal ~~536~~ straipsnio ~~1344~~ dalį. Jeigu ENTSO-G nesilaiko kurio nors iš tokių tinklo kodeksų, ~~ACER~~ ~~Agentūra~~ prašo ENTSO-G pateikti tinkamai pagrįstą paaiškinimą, kodėl jis jų nesilaikė. ~~ACER~~ ~~Agentūra~~ informuoja Komisiją apie tą paaiškinimą ir pateikia savo nuomonę tuo klausimu.

~~ACER~~ ~~Agentūra~~ stebi ir analizuoja, kaip įgyvendinami tinklo kodeksai ir pagal ~~52~~, 53, 55 ir 56 straipsnius ~~6~~ ~~straipsnio 111 dalį~~ Komisijos priimtos gairės, ir kokią poveikį jie turi taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai bei užtikrinti nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą, suderinimui, bei teikia ataskaitą Komisijai.

2. ENTSO-G pateikia visos ~~Bendrijos~~ ~~Sąjungos~~ tinklo plėtros plano projektą, metinės veiklos programos projektą, įskaitant informaciją apie konsultacijų procesą ir kitus ~~238~~ straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus, ~~ACER~~ ~~Agentūrai~~, kad ji pateiktų nuomonę.

Per du mėnesius nuo gavimo dienos ~~ACER~~ ~~Agentūra~~ pateikia ENTSO-G ir Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę ir rekomendacijas, jei ji mano, kad metinės veiklos programos projektas ar visos ~~Bendrijos~~ ~~Sąjungos~~ tinklo plėtros plano projektas, kuriuos pateikė ENTSO-G, neužtikrina nediskriminacinių sąlygų, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo rinkos veikimo ar pakankamo trečiųjų šalių naudojimui atvirų tarpvalstybinių jungiamųjų linijų lygio.

~~2524~~ straipsnis

Reguliavimo institucijos

Vykdydamos savo pareigas pagal šį reglamentą, reguliavimo institucijos užtikrina šio reglamento ~~ir~~, pagal ~~23~~ ~~straipsnį~~ ~~52–56~~ straipsnius priimtų ~~⇒~~ tinklo kodeksų ir ~~⇐~~ gairių laikymąsi.

Prireikus jos bendradarbiauja tarpusavyje, su Komisija ir su ~~ACER~~ ~~Agentūra~~ laikydamosi ~~Direktivos 2009/73/EB~~ ~~⇒~~ naujos redakcijos Dujų direktyvos ~~VIII~~ skyriaus nuostatų.

2640 straipsnis

Konsultacijos

1. Rengdamas 238 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytus tinklo kodeksus, visos Bendrijos ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros plano projektą ir metinę veiklos programą, vadovaudamasis 225 straipsnio 1 dalyje nurodytomis darbo tvarkos taisyklėmis, ENTSO-G ankstyvame etape išsamiai, atvirai ir skaidriai konsultuojasi su visais atitinkamais rinkos dalyviais, visų pirma su visus suinteresuotuosius subjektus atstovaujančiomis organizacijomis. Be kita ko, konsultuojamasi su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir kitomis nacionalinėmis institucijomis, tiekimo ir gavybos įmonėmis, tinklo naudotojais, įskaitant vartotojus, skirstymo sistemos operatoriais, įskaitant atitinkamas sektoriaus asociacijas, technines įstaigas ir suinteresuotųjų subjektų forumus. Konsultuojantis siekiama sužinoti visų atitinkamų sprendimų priėmimo procese dalyvaujančių atitinkamų šalių nuomonę ir pasiūlymus.
2. Visi su 1 dalyje nurodytomis konsultacijomis susiję dokumentai ir susitikimų protokolai skelbiami viešai.
3. Prieš priimdamas metinę veiklos programą ir tinklo kodeksus, nurodytus 238 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, ENTSO-G nurodo, koku būdu buvo atsižvelgta į konsultacijų metu gautas pastabas. Tais atvejais, kai į pastabas nebuvo atsižvelgta, jis nurodo neatsižvelgimo priežastis.

↓ 347/2013 22 straipsnio 2 dalis
(pritaikytas)
⇒ naujas

2744 straipsnis

Sąnaudos

Šio reglamento 214 ~~–23–42~~, 52 ir 53 straipsniuose ir Europos Parlamento ir Tarybos¹⁷ reglamento (ES) Nr. 347/2013 11 straipsnyje nurodytos veiklos, kurią vykdo ENTSO-G, sąnaudas padengia perdavimo sistemos operatoriai PSO ir į jas atsižvelgiama apskaičiuojant tarifus. Reguliavimo institucijos patvirtina tas sąnaudas tik tuo atveju, jei jos pagrįstos ir tinkamos.

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

2842 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimas regioniniu lygiu

¹⁷ 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių (OL L 115, 2013 4 25, p. 39).

1. Siekdami padėti įgyvendinti ~~23~~ straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytas užduotis, perdavimo sistemos operatoriai regiono mastu bendradarbiauja dalyvaudami ENTSO-G veikloje. ~~Visų pirma jie kas dvejus metus skelbia regioninį investavimo planą ir juo remdamiesi gali priimti sprendimus dėl investavimo.~~
2. Perdavimo sistemos operatoriai skatina veiklos priemonės tinkamiausiam tinklo valdymui užtikrinti ir skatina energijos mainų vystymą, koordinuotą tarpvalstybinių pajėgumų paskirstymą taikant rinkos priemonėmis grindžiamus nediskriminacinius sprendimo būdus ir atkreipiant dėmesį į konkrečius trumpalaikio paskirstymo netiesioginių aukcionų privalumus ir balansavimo mechanizmų integravimą.
3. Siekiant įgyvendinti 1 ir 2 dalyse nustatytus tikslus ir atsižvelgiant į esamas regioninio bendradarbiavimo struktūras ⇒ Komisijai pagal 63 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl ⇐ kiekvienos regioninio bendradarbiavimo struktūros geografinio veiklos regiono nustatymo. Kiekvienai valstybei narei leidžiama skatinti bendradarbiavimą daugiau nei viename geografiniame veiklos regione. ~~Pirmame sakinyje nurodyta priemonė, skirta iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas ji papildant, tvirtinama pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.~~

Tuo tikslu Komisija konsultuojasi su ☒ ACER ☒ Agentūra ir ENTSO-G.

29 straipsnis

Dešimties metų tinklo plėtros planas

↓ 715/2009 (pritaikytas)

ENTSO-G kas dvejus metus priima ir paskelbia ☒ 23 straipsnio ☒ ~~b punkte~~ 3 dalies ~~b punkte~~ nurodytą visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros planą. Visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros plane aprašomas integruoto tinklo modeliavimas, pateikiamas veiksmų prognozuojamais atvejais aprašas, Europos tiekimo adekvatumo prognozė ir sistemos atsparumo įvertinimas.

Visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros planas visų pirma:

↓ 347/2013 22 straipsnio 1 dalis
⇒ naujas

- a) grindžiamas nacionaliniais investavimo planais ⇒ ir Reglamento (ES) 347/2013 IV skyriumi ⇐, ~~atsižvelgiant į 12 straipsnio 1 dalyje nurodytus regioninius investavimo planus, ir, jei reikia, Sąjungos lygmens su tinklo planavimu susijusius aspektus, kaip nurodyta 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių¹⁸, atliekama sąnaudų ir naudos analizė taikant to reglamento 11 straipsnyje nustatytą metodiką;~~

¹⁸

OL L 115, 2013 4 25, p. 39.

- b) tarpvalstybinių jungiamųjų linijų atžvilgiu taip pat grindžiamas įvairių tinklo naudotojų pagrįstais poreikiais ir apima ~~Direktyvos 2009/73/EB~~ ☒ [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx,] ☒ ~~5644~~ ir ~~5222~~ straipsniuose nurodytų investuotojų ilgalaikius įsipareigojimus; ir
- c) parodo investicijų, visų pirma tarpvalstybinio pajėgumo, trūkumus.

Atsižvelgiant į antros pastraipos c punktą, prie visos ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ tinklo plėtros plano gali būti pridedama kliūčių, kurios trukdo didinti tarpvalstybinius tinklų pajėgumus ir kurios atsiranda dėl skirtingų patvirtinimo procedūrų arba praktikos, apžvalga.

3048 straipsnis

Skaidrumo reikalavimai, susiję su perdavimo sistemos operatoriais

1. Perdavimo sistemos operatorius viešai skelbia išsamią informaciją apie jo ☒ pajėgumus ir ☒ siūlomas paslaugas ir taikomas atitinkamas sąlygas, bei techninę informaciją, būtiną tam, kad tinklo naudotojai įgytų veiksmingą teisę naudotis tinklu.
2. Siekdami užtikrinti skaidrius, objektyvius ir nediskriminacinius tarifus bei palengvinti veiksmingą dujų tinklo panaudojimą, perdavimo sistemos operatoriai arba atitinkamos nacionalinės institucijos skelbia pagrįstai ir pakankamai išsamią informaciją apie tarifų apskaičiavimą, metodiką ir struktūrą.
3. Kiekvienas perdavimo sistemos operatorius reguliariai ir nuolat atnaujujdamas duomenis viešai skelbia patogią naudoti ir standartine forma pateikiamą kiekybinę informaciją apie suteiktų paslaugų techninį, sutartinį ir turimą pajėgumą visuose atitinkamuose taškuose, įskaitant dujų įleidimo ir išleidimo taškus ☒, kaip išdėstyta I priede ☒.
4. Atitinkamus perdavimo sistemos taškus, apie kuriuos informacija turi būti viešai skelbiama, patvirtina kompetentingos institucijos pasikonsultavusios su tinklo naudotojais.
5. Perdavimo sistemos operatorius visada atskleidžia pagal šį reglamentą privalomą informaciją ~~suprantamu~~, kiekybiškai aiškiai, lengvai prieinamu ir nediskriminaciniu būdu.
6. Remdamasis paskyrimais ☒ ir paskirstymu ☒, dujų srautų į sistemą ir iš jos prognozėmis bei faktiniais srautų duomenimis, perdavimo sistemos operatorius viešai paskelbia *ex-ante* ir *ex-post* informaciją apie pasiūlą ir paklausą. ~~Nacionalinė~~ Reguliavimo institucija užtikrina, kad visa tokia informacija būtų skelbiama viešai. Skelbiama informacija yra tokia pat išsami, kaip ir perdavimo sistemos operatoriaus turima informacija.

Perdavimo sistemos operatorius paskelbia informaciją apie priemones, kurių ėmėsi sistemai subalansuoti, taip pat apie dėl to patirtas sąnaudas bei gautas pajamas.

Atitinkami rinkos dalyviai teikia perdavimo sistemos operatoriui šiame straipsnyje nurodytus duomenis.

↓ naujas

7. Perdavimo sistemos operatoriai, remdamiesi Komisijos reglamento (ES) 2015/703 16 ir 17 straipsniais, viešai skelbia išsamią informaciją apie jų tinkle transportuojamų dujų kokybę, kuri gali turėti įtakos tinklo naudotojams.

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

3149 straipsnis

Skaidrumo reikalavimai, susiję su ☒ gamtinių dujų ir vandenilio ☒ saugyklomis, ~~☒~~ SGD įrenginiais ☒ ir vandenilio terminalais ☒

1. SGD sistemos ir ⇒ vandenilio saugyklų bei (gamtinių dujų) ⇐ laikymo sistemos operatoriai ⇒ ir vandenilio terminalų operatoriai ⇐ paskelbia išsamią informaciją apie ⇒ visas ⇐ ~~je~~ ☒ jų ☒ siūlomas paslaugas ir taikomas atitinkamas sąlygas, taip pat techninę informaciją, būtiną tam, kad SGD įrenginių ir ⇒ vandenilio ⇐ saugyklų ⇒ ir vandenilio terminalų ⇐ naudotojai galėtų įgyti veiksmingą teisę naudotis SGD įrenginiais ir ⇒ vandenilio ⇐ saugyklomis ⇒ ir vandenilio terminalais ⇐. ⇒ Reguliavimo institucijos gali prašyti, kad tie operatoriai sistemos naudotojams paskelbtų visą papildomą aktualią informaciją. ⇐

↓ naujas

2. SGD sistemos operatoriai pateikia patogias naudoti priemones siūlomų paslaugų tarifams apskaičiuoti.

↓ 715/2009
⇒ naujas

3. ~~2.~~ Paslaugas teikiantys SGD ir ⇒ vandenilio saugyklų bei gamtinių dujų ⇐ laikymo sistemos operatoriai reguliariai ir nuolat atnaujinami duomenis viešai skelbia patogią naudoti ir standartizuotą kiekybinę informaciją apie sutartyse numatytą ir turimą laikymo bei SGD ⇒ ir vandenilio saugyklų ⇐ ⇒ ir vandenilio terminalų ⇐ pajėgumą.
4. ~~3.~~ SGD ir ⇒ vandenilio saugyklų bei gamtinių dujų ⇐ laikymo sistemos operatoriai visada atskleidžia pagal šį reglamentą privalomą informaciją suprantamu, kiekybiškai aiškiu, lengvai prieinamu ir nediskriminaciniu būdu.
5. ~~4.~~ SGD sistemos ir laikymo sistemos operatoriai ⇒ ir vandenilio saugyklų ir vandenilio terminalų operatoriai ⇐ viešai paskelbia kiekvienoje saugykloje ar SGD įrenginyje ⇒ ir vandenilio terminale ⇐ arba saugyklų grupėje, jei būtent tokiu būdu sistemos naudotojams suteikiama teisė jais naudotis, turimą dujų kiekį, įleidžiamą bei išleidžiamą kiekį ir turimą ⇒ gamtinių dujų ir vandenilio ⇐ saugyklų, SGD

įrenginių ⇒ ir vandenilio terminalų ⇐ pajėgumą, įskaitant tuos įrenginius, kuriais neturi teisės naudotis trečiosios šalys. Ši informacija taip pat teikiama perdavimo sistemos operatoriui ⇒ arba vandenilio tinklo ar vandenilio saugyklų ir terminalų operatoriui ⇐, kuris ją skelbia visos sistemos ar posistemės, apibrėžiamos pagal atitinkamus taškus, lygiu. Informacija atnaujinama bent kartą per dieną.

Tais atvejais, kai ⇒ gamtinių dujų arba vandenilio ⇐ laikymo sistemos naudotojas yra vienintelis ⇒ gamtinių dujų arba vandenilio ⇐ saugyklos naudotojas, jis gali nacionalinei reguliavimo institucijai pateikti pagrįstą prašymą užtikrinti pirmoje pastraipoje nurodytų duomenų naudojimo konfidencialumą. Jei nacionalinė reguliavimo institucija, visų pirma atsižvelgdama į poreikį užtikrinti siekio teisėtai apsaugoti verslo paslaptis, kurių atskleidimas turėtų neigiamos įtakos visai saugyklos naudotojo komercinei strategijai, ir tikslo sukurti konkurencingą dujų vidaus rinką pusiausvyrą, nustato, kad toks prašymas yra pagrįstas, ji gali leisti laikymo sistemos operatoriui viešai neskelbti pirmoje pastraipoje nurodytų duomenų trumpesnį nei vieneri metai laikotarpį.

Antra pastraipa taikoma nepažeidžiant pirmoje pastraipoje nurodytų perdavimo sistemos operatoriaus teikimo ir paskelbimo įpareigojimų, išskyrus tuos atvejus, kai apibendrinti duomenys sutampa su konkrečios ⇒ gamtinių dujų arba vandenilio ⇐ laikymo sistemos duomenimis, dėl kurių nacionalinė reguliavimo institucija priėmė sprendimą neskelbti viešai.

6. 5 Siekdami užtikrinti skaidrius, objektyvius ir nediskriminuojančius tarifus bei palengvinti veiksmingą infrastruktūrų naudojimą, SGD ir ⇒ gamtinių dujų arba vandenilio ⇐ saugyklų operatoriai arba atitinkamos reguliavimo institucijos skelbia pakankamai išsamią informaciją apie tarifų apskaičiavimą, metodiką ir trečiųjų šalių naudojamos, taikant reguliavimą, infrastruktūros tarifų struktūrą. ⇒ SGD įrenginių, kuriems pagal Direktyvos 2003/55/EB 22 straipsnį ir Direktyvos 2009/73/EB 36 straipsnį, taip pat šio reglamento 60 straipsnį buvo suteikta išimtis, ir gamtinių dujų saugyklų operatoriai, kuriems taikoma trečiųjų šalių prieigos, dėl kurios susitariama derybų būdu, tvarka, siekdami užtikrinti pakankamą skaidrumą, skelbia viešai infrastruktūros naudojimo tarifus. ⇐

↓ naujas

SGD ir laikymo sistemos operatoriai per 18 mėnesių nuo [reglamento įsigaliojimo data] sukuria atitinkamai vieną bendrą Europos platformą, kurioje skaidriai ir naudotojui patogiu būdu skelbia pagal šį straipsnį reikalaujamą informaciją.

↓ 715/2009

3220 straipsnis

Sistemos operatorių atliekamas duomenų saugojimas

Perdavimo sistemos operatoriai, laikymo sistemos operatoriai ir SGD sistemos operatoriai užtikrina, kad nacionalinės institucijos, įskaitant nacionalinę reguliavimo instituciją, nacionalinę konkurencijos instituciją ir Komisiją, galėtų penkerius metus naudotis visa 3018 bei 3119 straipsniuose ir I priedo 3 dalyje nurodyta informacija.

4 SKIRSNIS

SKIRSTYMO SISTEMŲ EKSPLOATAVIMAS

33 straipsnis

Garantuojamasis dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų pajėgumas skirstymo sistemoje

1. Skirstymo sistemos operatoriai užtikrina garantuojamąjį pajėgumą, kad prie jų tinklo būtų galima prijungti dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamybos įrenginius. Šiuo požiūriu skirstymo sistemos operatoriai, bendradarbiaudami su perdavimo sistemos operatoriais, parengia procedūras ir priemones, įskaitant investicijas, kad būtų užtikrintas srautas priešinga kryptimi iš skirstymo sistemos tinklo į perdavimo tinklą.
2. 1 dalimi nedaromas poveikis skirstymo sistemos operatorių galimybei kurti alternatyvas investicijoms į srauto priešinga kryptimi pajėgumus, pavyzdžiui, pažangiųjų tinklų sprendimus arba prisijungimą prie kitų tinklo operatorių. Siekiant užtikrinti ekonominį veiksmingumą, garantuojamoji prieiga gali būti apribota tik siūlomam pajėgumui, kuriam taikomi veiklos apribojimai. Reguliavimo institucija užtikrina, kad visi garantuojamojo pajėgumo arba eksploatavimo apribojimai būtų nustatomi remiantis skaidriomis ir nediskriminacinėmis procedūromis ir nesukurtų nepagrįstų kliūčių patekti į rinką. Jeigu gamybos įrenginys padengia išlaidas, susijusias su garantuojamojo pajėgumo užtikrinimu, apribojimai netaikomi.

34 straipsnis

Perdavimo sistemos operatorių ir skirstymo sistemos operatorių bendradarbiavimas

Skirstymo sistemos operatoriai bendradarbiauja su kitais skirstymo sistemos operatoriais ir perdavimo sistemos operatoriais, siekdami koordinuoti techninę priežiūrą, sistemos plėtrą, naujus prijungimus ir sistemos eksploatavimą, kad būtų užtikrintas sistemos vientisumas ir kad būtų kuo labiau padidintas pajėgumas ir kuo labiau sumažintas dujinio kuro naudojimas.

35 straipsnis

Skaidrumo reikalavimai, susiję su skirstymo sistemos operatoriais

Jei skirstymo sistemos operatoriai yra atsakingi už dujų kokybės valdymą savo tinkluose, jie, remdamiesi Komisijos reglamento (ES) 2015/703 16 ir 17 straipsniais, viešai skelbia išsamią informaciją apie jų tinklais transportuojamų dujų kokybę, kuri gali turėti įtakos tinklo naudotojams.

Europos skirstymo sistemos operatorių subjektas

Gamtinių dujų sistemą eksploatuojantys skirstymo sistemos operatoriai bendradarbiauja Sąjungos lygmeniu per Europos skirstymo sistemos operatorių subjektą (toliau – ES SSO subjektas), įsteigtą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/943¹⁹ 52–57 straipsnius, siekdami skatinti gamtinių dujų vidaus rinkos sukūrimą ir veikimą, taip pat skatinti optimalų skirstymo ir perdavimo sistemų valdymą ir koordinuotą jų eksploatavimą.

Registruotieji nariai gali dalyvauti ES SSO subjekto veikloje tiesiogiai arba būti atstovaujami valstybės narės paskirtos nacionalinės asociacijos arba Sąjungos lygmens asociacijos.

Su ES SSO subjekto veikla susijusias išlaidas padengia skirstymo sistemos operatoriai, kurie yra registruoti nariai, ir į jas atsižvelgiama skaičiuojant tarifus. Reguliavimo institucijos patvirtina išlaidas tik jei jos yra pagrįstos ir proporcingos.

Pagrindinių ES SSO subjekto taisyklių ir procedūrų pakeitimai

1. Taisyklės ir procedūros, susijusios su skirstymo sistemos operatorių dalyvavimu ES SSO subjekto veikloje pagal Reglamento (ES) 2019/942 54 straipsnį, taip pat taikomos gamtinių dujų sistemą eksploatuojantiems skirstymo sistemos operatoriams.
2. Strateginę patariamąją grupę pagal Reglamento (ES) 2019/942 54 straipsnio 2 dalies f punktą taip pat sudaro Europos skirstymo sistemos operatoriams, eksploatuojantiems tik gamtinių dujų sistemą, atstovaujančių asociacijų atstovai.
3. Per [vienus metus po įsigaliojimo] ES SSO subjektas pateikia Komisijai ir ACER atnaujintų įstatų projektą, įskaitant elgesio kodeksą, registruotų narių sąrašą, atnaujintų darbo tvarkos taisyklių projektą, įskaitant konsultavimosi su ENTSO-E, ENTSO-G ir kitais suinteresuotaisiais subjektais darbo tvarkos taisykles, ir atnaujintų finansavimo taisyklių projektą.

ES SSO subjekto atnaujintų darbo tvarkos taisyklių projekte užtikrinamas subalansuotas visų dalyvaujančių skirstymo sistemos operatorių atstovavimas, įskaitant tuos operatorius, kuriems priklauso tik gamtinių dujų sistemos arba kurie eksploatuoja tik gamtinių dujų sistemas.
4. Per keturis mėnesius nuo dokumentų pagal 3 dalį gavimo dienos ACER, oficialiai pasikonsultavusi su visiems suinteresuotiesiems subjektams, visų pirma skirstymo sistemos naudotojams, atstovaujančiomis organizacijomis, pateikia Komisijai savo nuomonę.

¹⁹ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019 6 14, p. 54).

5. Per tris mėnesius nuo ACER nuomonės gavimo dienos Komisija, atsižvelgdama į ACER nuomonę, kaip numatyta 3 dalyje, pateikia savo nuomonę dėl dokumentų, pateiktų pagal 3 dalį.
6. Per tris mėnesius nuo palankios Komisijos nuomonės gavimo dienos skirstymo sistemos operatoriai priima savo atnaujintus įstatus, darbo tvarkos taisykles ir finansavimo taisykles bei juos paskelbia.
7. Pagrįstu Komisijos arba ACER prašymu arba jei padaroma 3 dalyje nurodytų dokumentų pakeitimų, dokumentai pateikiami Komisijai ir ACER. ACER ir Komisija gali pateikti nuomonę pagal 3, 4 ir 5 dalyse nustatytą procesą.

38 straipsnis

Papildomos ES SSO subjekto užduotys

1. ES SSO subjektas vykdo Reglamento (ES) 2019/943 55 straipsnio 1 dalies a–e punktuose išvardytas užduotis ir vykdo to reglamento 55 straipsnio 2 dalies c–e punktuose išvardytą veiklą, taip pat tų skirstomųjų tinklų, kurie yra gamtinių dujų sistemos dalis, atžvilgiu.
2. Be Reglamento (ES) 2019/943 55 straipsnio 1 dalyje išvardytų užduočių, ES SSO subjektas dalyvauja rengiant tinklo kodeksus, kurie yra svarbūs skirstymo tinklų eksploatavimui ir planavimui bei koordinuotam perdavimo tinklų ir skirstomųjų tinklų eksploatavimui pagal šį reglamentą, ir prisideda prie išmetamo nevaldomojo metano kiekio gamtinių dujų sistemoje mažinimo.

Dalyvaudamas rengiant naujus tinklo kodeksus pagal 53 straipsnį, ES SSO subjektas laikosi Reglamento (ES) 2019/943 56 straipsnyje nustatytų konsultavimosi reikalavimų.
3. Be Reglamento (ES) 2019/943 55 straipsnio 2 dalyje išvardytos veiklos, ES SSO subjektas:
 - a) bendradarbiauja su ENTSO-G dėl pagal šį reglamentą priimtų tinklo kodeksų ir gairių, kurios yra svarbios skirstymo tinklų eksploatavimui ir planavimui, taip pat koordinuotam perdavimo tinklų ir skirstymo tinklų eksploatavimui, įgyvendinimo stebėsenos;
 - b) bendradarbiauja su ENTSO-G ir tvirtina geriausią koordinuoto perdavimo ir skirstymo sistemų eksploatavimo ir planavimo praktiką, įskaitant tokius klausimus, kaip operatorių tarpusavio duomenų mainai ir paskirstytųjų energijos išteklių koordinavimas;
 - c) siekia nustatyti geriausią praktiką, kaip įgyvendinti vertinimų rezultatus pagal [pasiūlymo dėl trečiosios persvarstytos Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos] 23 straipsnio 1a dalį ir [pasiūlymo dėl peržiūrėtos Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos] 23 straipsnį ir kaip bendradarbiauti elektros energijos skirstymo tinklų, gamtinių dujų skirstymo tinklų ir centralizuoto šildymo ir vėsumos tiekimo sistemų operatoriams, be kita ko, vertinimo pagal

[pasiūlymo dėl trečiosios persvarstyto Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos] 24 straipsnio 8 dalį tikslais.

4. ES SSO subjektas teikia informaciją ENTSO-G, kad šis galėtų teikti ataskaitas apie dujų kokybę, susijusias su skirstymo tinklais, jei skirstymo sistemos operatoriai yra atsakingi už dujų kokybės valdymą, kaip nurodyta 23 straipsnio 3 dalyje.

III skyrius

SPECIALIEMS VANDENILIO TINKLAMS TAIKOMOS TAISYKLĖS

39 straipsnis

Tarpvalstybinis vandenilio kokybės koordinavimas

1. Vandenilio tinklo operatoriai bendradarbiauja, kad išvengtų tarpvalstybinių vandenilio srautų apribojimų, atsirandančių dėl vandenilio kokybės skirtumų.
2. Jei atitinkami vandenilio tinklo operatoriai, vykdydami įprastinę veiklą, negali išvengti tarpvalstybinių srautų apribojimų dėl vandenilio kokybės skirtumų, jie nedelsdami informuoja atitinkamas reguliavimo institucijas. Turi būti pateikti visų veiksmų, kurių vandenilio tinklo operatoriai jau ėmėsi, aprašymas ir pagrįstos priežastys.
3. Atitinkamos reguliavimo institucijos per šešis mėnesius kartu sutaria, ar pripažinti apribojimą.
4. Jei atitinkamos reguliavimo institucijos pripažįsta apribojimą, jos reikalauja, kad atitinkami vandenilio tinklo operatoriai per 12 mėnesių atliktų šiuos veiksmus tokia eilės tvarka:
 - a) bendradarbiautų ir parengtų techniškai įgyvendinamas galimybes pripažintam apribojimui panaikinti;
 - b) siekdami nustatyti ekonomiškai veiksmingus sprendimus, kartu atliktų techniškai įgyvendinamų galimybių sąnaudų ir naudos analizę, kurioje sąnaudos ir nauda išskaidomos pagal paveiktas šalis;
 - c) įvertintų kiekvienos įmanomos galimybės įgyvendinimo trukmę;
 - d) surengtų viešas konsultacijas dėl nustatytų įgyvendinamų sprendimų ir atsižvelgtų į jų rezultatus;
 - e) pateiktų savo atitinkamoms reguliavimo institucijoms tvirtinti ir kitoms kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės kompetentingoms nacionalinėms institucijoms susipažinti bendrą pasiūlymą dėl sprendimo, pagrįstą sąnaudų ir naudos analize ir viešų konsultacijų rezultatais, kuriuo būtų panaikintas nustatytas apribojimas, įskaitant įgyvendinimo terminus.

5. Jeigu atitinkami vandenilio tinklo operatoriai nesusitaria dėl sprendimo per 12 mėnesių, kiekvienas vandenilio tinklo operatorius apie tai nedelsdamas praneša nacionalinei reguliavimo institucijai.
6. Kaip nustatyta Reglamento (ES) 2019/942 6 straipsnio 10 dalyje, atitinkamos reguliavimo institucijos per šešis mėnesius priima bendrą suderintą sprendimą dėl nustatyto apribojimo panaikinimo, atsižvelgdamos į atitinkamų perdavimo sistemos operatorių parengtą sąnaudų ir naudos analizę ir viešųjų konsultacijų rezultatus.
7. Į bendrą suderintą atitinkamų reguliavimo institucijų sprendimą įtraukiamas sprendimas dėl investicinių sąnaudų, kurias kiekvienas vandenilio tinklo operatorius patirs įgyvendindamas sutartą sprendimą, paskirstymo ir jų įtraukimo į tarifus nuo 2031 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į ekonomines, socialines ir aplinkos apsaugos sąnaudas ir naudą, susijusią su sprendimu atitinkamose valstybėse narėse.
8. ACER gali teikti rekomendacijas reguliavimo institucijoms dėl išsamesnės tokių 7 dalyje nurodytų sprendimų dėl sąnaudų paskirstymo informacijos.
9. Jei atitinkamos reguliavimo institucijos negali susitarti, kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, ACER priima sprendimą dėl apribojimo laikydamasi Reglamento (ES) 2019/942 6 straipsnio 10 dalyje nustatyto proceso. Jei ACER pripažįsta apribojimą, ji paprašo atitinkamų vandenilio tinklo operatorių per 12 mėnesių paeiliui atlikti 4 dalies a–e punktuose nurodytus veiksmus.
10. Jei atitinkamos reguliavimo institucijos negali priimti šio straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytų bendrų suderintų sprendimų, ACER, laikydamasi Reglamento (ES) 2019/942 6 straipsnio 10 dalyje nustatyto proceso, priima sprendimą dėl būdo, kaip panaikinti nustatytą apribojimą, ir dėl investicinių sąnaudų, kurias kiekvienas sistemos operatorius patirs įgyvendindamas sutartą sprendimą, paskirstymo.
11. Išsamesnė informacija, reikalinga šiam straipsniui įgyvendinti, įskaitant išsamią informaciją apie bendrą privalomą vandenilio kokybės specifikaciją tarpvalstybinėms vandenilio jungtims, sąnaudų ir naudos analizes, skirtas tarpvalstybiniams srauto apribojimams dėl vandenilio kokybės skirtumų panaikinti, tarpvalstybinės vandenilio infrastruktūros sąveikos taisyklės, įskaitant jungties sutarčių, vienetų, duomenų mainų, komunikacijos ir informacijos teikimo tarp atitinkamų rinkos dalyvių klausimus, nustatoma tinklo kodekse, parengtame pagal 54 straipsnio 2 dalies b punktą.

40 straipsnis

Europos vandenilio tinklo operatorių tinklas

1. Vandenilio tinklo operatoriai Sąjungos lygmeniu bendradarbiauja per Europos vandenilio tinklo operatorių tinklą (ENNOH), kad paskatintų vandenilio vidaus rinkos plėtrą, veikimą ir tarpvalstybinę prekybą ir užtikrintų optimalų Europos vandenilio tinklo valdymą, koordinuotą eksploatavimą ir patikimą techninę plėtrą.
2. Vykdydamas savo funkcijas pagal Sąjungos teisę, ENNOH veikia siekdamas sukurti gerai veikiančią ir integruotą vandenilio vidaus rinką ir prisidėti prie efektyvaus ir tvaraus klimato ir energetikos politikos strategijoje nustatytų tikslų siekimo, visų

pirma prisidėti prie efektyvaus iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaminamo vandenilio integravimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo, kartu išlaikant sistemos saugumą. ENNOH turi turėti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių savo pareigoms vykdyti.

3. Ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 1 d. vandenilio tinklo operatoriai Komisijai ir ACER pateikia steigiamo ENNOH įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą, įskaitant konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarką.
4. Vandenilio tinklo operatoriai pateikia Komisijai ir ACER ENNOH įstatų, narių sąrašo ar darbo tvarkos taisyklių pakeitimo projektą.
5. Per keturis mėnesius nuo įstatų, narių sąrašo ar darbo tvarkos taisyklių projektų ir dalinio pakeitimo projektų gavimo dienos ACER, pasikonsultavusi su visais suinteresuotiesiems subjektams, visų pirma sistemos naudotojams, įskaitant vartotojus, atstovaujančiomis organizacijomis, pateikia Komisijai nuomonę dėl to įstatų, narių sąrašo ar darbo tvarkos taisyklių projekto ar dalinio pakeitimo projekto.
6. Komisija nuomonę dėl įstatų, narių sąrašo ar darbo tvarkos taisyklių projektų ar dalinio pakeitimo projektų pateikia atsižvelgdama į ACER nuomonę, kaip numatyta 5 dalyje, per tris mėnesius nuo ACER nuomonės gavimo dienos.
7. Per tris mėnesius nuo palankios Komisijos nuomonės gavimo dienos vandenilio tinklo operatoriai priima įstatus, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisykles ir juos paskelbia.
8. Pagrįstu Komisijos arba ACER prašymu arba jei padaroma 3 dalyje nurodytų dokumentų pakeitimų, dokumentai pateikiami Komisijai ir ACER. ACER ir Komisija pateikia nuomonę pagal 5, 6 ir 7 dalis.

41 straipsnis

Perėjimas prie ENNOH

1. Kol ENNOH bus įsteigtas pagal 40 straipsnį, Komisija įsteigs laikiną platformą, kurioje dalyvaus ACER ir visi atitinkami rinkos dalyviai, įskaitant ENTSO-G, ENTSO-E ir ES SSO subjektą, ir užtikrins jos administracinę paramą. Ši platforma remis parengiamąjį darbą nustatant apimtį ir plėtojant su vandenilio tinklo ir rinkų kūrimu susijusius klausimus. Įsteigus ENNOH, platforma bus panaikinta.
2. Kol bus įsteigtas ENNOH, už visos Sąjungos dujų ir vandenilio tinklų plėtros planų rengimą bus atsakingas ENTSO-G. Vykdydamas šią užduotį ENTSO-G užtikrina veiksmingas konsultacijas su visais rinkos dalyviais, įskaitant vandenilio rinkos dalyvius, ir jų įtraukimą.

42 straipsnis

ENNOH užduotys

1. ENNOH:

- a) siekdamas įgyvendinti 40 straipsnyje nustatytus tikslus parengia 54 straipsnyje nurodytų sričių tinklo kodeksus;
 - b) kas dvejus metus priima ir paskelbia neprivalomą visos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planą, įskaitant Europos tiekimo adekvatumo prognozę;
 - c) bendradarbiauja su ENTSO-E ir ENTSO-G;
 - d) parengia rekomendacijas, susijusias su dujų perdavimo ir skirstymo sistemų operatorių ir vandenilio tinklo operatorių techninio bendradarbiavimo koordinavimu Sąjungoje;
 - e) plėtoja Sąjungos tinklo operatorių techninio bendradarbiavimo su trečiųjų šalių tinklo operatoriais koordinavimo rekomendacijas;
 - f) priima metinę veiklos programą;
 - g) priima metinę ataskaitą;
 - h) priima metinę vandenilio tiekimo prognozę, apimančią valstybes nares, kuriose vandenilis naudojamas elektros energijai gaminti arba namų ūkiams aprūpinti;
 - i) ne vėliau kaip iki 2026 m. gegužės 15 d. ir vėliau kas dvejus metus priima vandenilio kokybės stebėsenos ataskaitą, kurioje, be kita ko, aprašomi vandenilio kokybės parametrų pokyčiai ir numatomų pokyčių prognozės, taip pat pateikiama informacija apie atvejus, susijusius su vandenilio kokybės specifikacijų skirtumais, ir kaip tokie atvejai buvo išspręsti;
 - j) skatina kibernetinį saugumą ir duomenų apsaugą, bendradarbiaudamas su atitinkamomis institucijomis ir reguliuojamais subjektais.
2. ENNOH stebi ir analizuoja tinklo kodeksų ir pagal 54, 55 ir 56 straipsnio Komisijos priimtų gairių įgyvendinimą bei jų poveikį taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos plėtrai ir integracijai, suderinimui. Europos vandenilio tinklo operatorių tinklas teikia išvadas ACER ir analizės rezultatus įtraukia į šio straipsnio 1 dalies f punkte nurodytą metinę ataskaitą.
 3. ENNOH skelbia savo susirinkimo, valdybos ir komitetų posėdžių protokolus ir reguliariai informuoja visuomenę apie savo sprendimų priėmimą ir veiklą.
 4. Į 1 dalies f punkte nurodytą metinę veiklos programą įtraukiamas tinklo kodeksų, kuriuos reikia parengti, sąrašas bei aprašymas, tinklo eksploatavimo koordinavimo planas, mokslinių tyrimų ir plėtros veiklos, kurią reikia įgyvendinti tais metais, sąrašas ir preliminarus tvarkaraštis.
 5. ENNOH pateikia ACER visą informaciją, kurios jai reikia savo užduotims pagal 46 straipsnį įvykdyti. Kad ENNOH galėtų laikytis to reikalavimo, vandenilio tinklo operatoriai ENNOH turi pateikti visą prašomą informaciją.
 6. Komisijos prašymu ENNOH pateikia nuomonę Komisijai dėl 56 straipsnyje nustatytų gairių priėmimo.

Dešimties metų vandenilio tinklo plėtros planas

1. Visos Sąjungos tinklo plėtros dešimties metų plane, nurodytame 42 straipsnyje, aprašomas integruoto tinklo modeliavimas, veiksmų plano vystymas ir sistemos atsparumo įvertinimas.

Visos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planas, visų pirma:

- a) grindžiamas nacionalinėmis vandenilio tinklo plėtros ataskaitomis, jei tokių yra, kaip nustatyta naujos redakcijos Dujų direktyvos 52 straipsnyje ir Reglamento (ES) xxx [TEN-E reglamentas] IV skyriuje;
- b) tarpvalstybinių jungiamųjų linijų atžvilgiu taip pat grindžiamas įvairių tinklo naudotojų pagrįstais poreikiais ir apima naujos redakcijos Dujų direktyvos 55 straipsnyje ir IX skyriaus 3 skirsnyje nurodytų investuotojų ilgalaikius įsipareigojimus;
- c) atskleidžia investicijų, visų pirma į tarpvalstybinį pajėgumą, trūkumą.

Atsižvelgiant į antros pastraipos c punktą, prie visos Sąjungos tinklo plėtros plano gali būti pridėdama kliūčių, kurios trukdo didinti tarpvalstybinį tinklo pajėgumą ir kurių atsiranda dėl skirtingų patvirtinimo procedūrų arba praktikos, apžvalga.

2. ACER teikia nuomonę apie nacionalines vandenilio tinklo plėtros ataskaitas, jei taikoma, kad įvertintų jų suderinamumą su visos Sąjungos tinklo plėtros planu. Jei ACER nustato, kad nacionalinė vandenilio tinklo plėtros ataskaita nesuderinama su visos Sąjungos tinklo plėtros planu, ji rekomenduoja iš dalies pakeisti atitinkamai nacionalinę vandenilio tinklo plėtros ataskaitą arba visos Sąjungos tinklo plėtros planą.
3. Rengdama 42 straipsnyje nurodytą visos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planą, ENNOH bendradarbiauja su ENTSO-E ir ENTSO-G, visų pirma rengdama visos energetikos sistemos sąnaudų ir naudos analizę ir tarpusavyje susietos energijos rinkos ir tinklo modelį, įskaitant elektros energijos, dujų ir vandenilio transportavimo infrastruktūrą, taip pat saugyklas, SGD ir vandenilio terminalus bei elektrolizerius, kaip nurodyta [peržiūrėto TEN-E reglamento] 11 straipsnyje, [peržiūrėto TEN-E reglamento] 12 straipsnyje nurodytus dešimties metų tinklo plėtros planų scenarijus ir nustatydamą [peržiūrėto TEN-E reglamento] 13 straipsnyje nurodytas infrastruktūros spragas.

Sąnaudos

Šio reglamento 42 straipsnyje nurodytos veiklos, kurią vykdo ENNOH vandenilio sektoriuje, išlaidas padengia vandenilio tinklo operatoriai ir į jas atsižvelgiama apskaičiuojant tarifus. Reguliavimo institucijos patvirtina tas sąnaudas tik tuo atveju, jei jos pagrįstos ir tinkamos.

45 straipsnis

Konsultacijos

1. Rengdamas pasiūlymus, susijusius su 42 dalyje nurodytomis užduotimis, ENNOH ankstyvame etape atvirai ir skaidriai konsultuojasi su visais atitinkamais rinkos dalyviais ir visų pirma su visiems suinteresuotiesiems subjektams atstovaujančiomis organizacijomis, vadovaudamasis šio reglamento 40 straipsnyje nurodytomis darbo tvarkos taisyklėmis. Prieš galutinai priimant pasiūlymą, konsultacijų procese atsižvelgiama į suinteresuotųjų subjektų pastabas, siekiant nustatyti visų susijusių šalių nuomones ir pasiūlymus sprendimų priėmimo proceso metu. Taip pat konsultuojamasi su reguliavimo institucijomis ir kitomis nacionalinėmis institucijomis, gamintojais, tinklo naudotojais, įskaitant vartotojus, technines įstaigas ir suinteresuotųjų subjektų platformas.
2. Visi su konsultacijomis susiję dokumentai ir posėdžių protokolai skelbiami viešai.
3. Prieš priimdamas 42 straipsnyje nurodytus pasiūlymus, ENNOH nurodo, kaip buvo atsižvelgta į konsultacijų metu gautas pastabas. Tais atvejais, kai į pastabas nebuvo atsižvelgta, jis nurodo neatsižvelgimo priežastis.

46 straipsnis

ACER vykdoma stebėseną

1. ACER stebi, kaip vykdomos 42 straipsnyje nurodytos ENNOH užduotys, ir teikia savo išvadų ataskaitą Komisijai.
2. ACER stebi, kaip ENNOH įgyvendina Komisijos priimtus tinklo kodeksus ir gaires, nustatytus 54, 55 ir 56 straipsniuose. Jei ENNOH neįgyvendino tokių tinklo kodeksų ar gairių, ACER prašo ENNOH pateikti tinkamai pagrįstą paaiškinimą, kodėl to nepadarė. ACER pateikia Komisijai šį paaiškinimą ir savo nuomonę.
3. ENNOH pateikia ACER visos Sąjungos tinklo plėtros plano projektą, metinės veiklos programos projektą, įskaitant informaciją apie konsultacijų procesą, ir kitus 42 straipsnyje nurodytus dokumentus, kad ji pateiktų nuomonę.

Jei, ACER nuomone, metinės veiklos programos projektu ar visos Sąjungos tinklo plėtros plano projektu, kuriuos pateikė ENNOH, nepaisydama užtikrinant nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją, efektyvų rinkos veikimą ar pakankamą tarpvalstybinių jungiamųjų linijų lygį, ACER per du mėnesius nuo programos ar plano pateikimo dienos pateikia ENNOH ir Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę ir rekomendacijas.

47 straipsnis

Vandenilio tinklo operatorių bendradarbiavimas regioniniu lygmeniu

1. Siekdami padėti įgyvendinti 42 straipsnyje nurodytas užduotis, vandenilio tinklo operatoriai regiono mastu bendradarbiauja dalyvaudami ENNOH veikloje.

2. Vandenilio tinklo operatoriai skatina veiklos priemones, kad užtikrintų optimalų tinklo valdymą, ir užtikrina tarpusavyje sujungtos Sąjungos vandenilio sistemos sąveiką, kad palengvintų gretimų vandenilio tinklo operatorių komercinį ir eksploataavimo bendradarbiavimą.

48 straipsnis

Skaidrumo reikalavimai, susiję su vandenilio tinklo operatoriais

1. Vandenilio tinklo operatoriai viešai skelbia išsamią informaciją apie jų siūlomas paslaugas ir taikomas atitinkamas sąlygas, taip pat techninę informaciją, būtiną tam, kad vandenilio tinklo naudotojai gautų veiksmingą tinklo prieigą.
2. Siekdami užtikrinti skaidrius, objektyvius ir nediskriminacinius tarifus bei palengvinti veiksmingą vandenilio tinklo panaudojimą, nuo 2031 m. sausio 1 d. vandenilio tinklo operatoriai arba atitinkamos institucijos skelbia išsamią informaciją apie tarifų apskaičiavimą, metodiką ir struktūrą.
3. Vandenilio tinklo operatoriai viešai skelbia išsamią informaciją apie jų tinklais transportuojamo vandenilio kokybę, kuri gali turėti įtakos tinklo naudotojams.
4. Atitinkamus vandenilio tinklo taškus, apie kuriuos informacija turi būti viešai skelbiama, patvirtina kompetentingos institucijos, pasikonsultavusios su tinklo naudotojais.
5. Vandenilio tinklo operatorius visada atskleidžia pagal šį reglamentą privalomą informaciją suprantamu, kiekybiškai aiškiu, lengvai prieinamu ir nediskriminaciniu būdu.
6. Vandenilio tinklo operatoriai viešai skelbia *ex ante* ir *ex post* pasiūlos ir paklausos informaciją, įskaitant periodines prognozes ir užregistruotą informaciją. Reguliavimo institucija užtikrina, kad visa tokia informacija būtų skelbiama viešai. Skelbiama informacija yra tokia pat išsami, kaip ir vandenilio tinklo operatoriaus turima informacija.
7. Atitinkami rinkos dalyviai teikia vandenilio tinklo operatoriui šiame straipsnyje nurodytus duomenis.
8. Išsamesnė informacija, reikalinga vandenilio tinklo operatoriams taikomiems skaidrumo reikalavimams įgyvendinti, įskaitant išsamesnę informaciją apie vandenilio tinklo operatorių teikiamos informacijos turinį, dažnumą ir formą, nustatoma tinklo kodekse, parengtame pagal šio reglamento 54 straipsnio 1 dalį.

49 straipsnis

Duomenų saugojimas vandenilio sistemoje

Vandenilio tinklų operatoriai, vandenilio saugyklų operatoriai ir vandenilio terminalų operatoriai užtikrina, kad nacionalinės institucijos, įskaitant nacionalinę priežiūros instituciją, nacionalinę konkurencijos instituciją ir Komisiją, galėtų penkerius metus naudotis visa 31 bei 48 straipsniuose ir I priedo 4 dalyje nurodyta informacija.

50 straipsnis

Atitikties prielaida ir darnieji standartai

1. Darnieji standartai arba jų dalys, kurių nuorodos paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, laikomi atitinkančiais reikalavimus, nurodytus deleguotuosiuose aktuose, priimtuose pagal šio reglamento 54 straipsnio 2 dalies b punktą, arba įgyvendinimo aktuose, priimtuose pagal 51 straipsnį.
2. Komisija informuoja susijusią Europos standartizacijos įstaigą ir, prireikus, skiria naują įpareigojimą, kad būtų peržiūrėti atitinkami darnieji standartai.

51 straipsnis

Bendrosios specifikacijos

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos bendros [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 46 straipsnyje nustatytų reikalavimų specifikacijos, arba gali nustatyti tas specifikacijas tinklo kodekse pagal šio reglamento 54 straipsnio 2 dalies b punktą, jei:

- a) darnieji standartai ar jų dalys, kurių nuorodos paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, neapima tų reikalavimų, arba
- b) Komisija nustato, kad nepagrįstai vėluojama priimti prašomus darniuosius standartus, arba mano, kad atitinkamų darnųjų standartų nepakanka, arba
- c) Komisija pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 11 straipsnio 5 dalyje nurodytą procedūrą yra nusprendusi palikti galioti su apribojimais arba išbraukti darnųjų standartų ar jų dalių, apimančių tuos reikalavimus, nuorodas.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 61 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

IV skyrius

TINKLO KODEKSAI IR GAIRĖS

52 straipsnis

Tinklo kodeksų ir gairių priėmimas

1. Komisija gali, naudodamasi 53–56 straipsniuose nurodytais įgaliojimais, priimti įgyvendinimo arba deleguotuosius aktus. Tokie aktai gali būti priimami kaip tinklo kodeksai, grindžiami ENTSO-G arba ENNOH arba, kai taip numatyta pagal 53 straipsnio 3 dalį parengtame prioritetų sąrašė, ES SSO subjekto, kai taikytina,

bendradarbiaujant su ENTSO-E, ENNOH ir ACER parengtais teksto pasiūlymais, laikantis 52–55 straipsniuose nustatytos procedūros, arba kaip gairės, laikantis 56 straipsnyje nustatytos procedūros.

2. Tinklo kodeksais ir gairėmis:

- a) užtikrinamas minimalus suderinimo lygis, būtinas šio reglamento tikslams pasiekti;
- b) atsižvelgiama į regioninius ypatumus, kai taikytina;
- c) neviršijama to, kas būtina a punkto tikslams pasiekti, ir
- d) jie taikomi visiems Sąjungoje esantiems sujungimo taškams ir įleidimo iš trečiųjų šalių ir išleidimo į jas taškams.

↓ 715/2009

~~536~~ straipsnis

Tinklo kodeksų priėmimas

↓ naujas

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais priimami šių sričių tinklo kodeksai:

- a) keitimosi duomenimis ir atsiskaitymo taisyklės, kuriomis įgyvendinami [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 21 ir 22 straipsniai dėl sąveikumo ir keitimosi duomenimis, taip pat suderintos dujų perdavimo sistemų eksploatavimo, pajėgumų užsakymo platformų ir su vidaus rinkos veikimu susijusių IT procesų taisyklės;
- b) gamtinių dujų sistemos sąveikumo taisyklės, kuriomis įgyvendinami [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 9 ir 46 straipsniai, be kita ko, susijusios su sujungimo susitarimais, srauto kontrolės taisyklėmis ir dujų kiekio ir kokybės matavimo principais, paskirstymo ir derinimo taisyklėmis, bendrais vienetais, keitimusi duomenimis, dujų kokybe, įskaitant valdymo taisykles, susijusias su tarpvalstybiniais apribojimais dėl dujų kokybės skirtumų arba dėl skirtingos odoravimo praktikos arba dėl vandenilio, įmaišyto į gamtinių dujų sistemą, kiekio skirtumų, tarpvalstybinių srautų apribojimų pašalinimo sąnaudų ir naudos analize, Wobbe'ės indekso klasifikacija, mažinimo priemonėmis, mažiausiais priimtinais dujų kokybės parametrų, svarbių siekiant užtikrinti nekliudomą tarpvalstybinį biometano srautą, (pvz., deguonies kiekio) lygiais, trumpalaikę ir ilgalaikę dujų kokybės stebėseną, informacijos teikimu ir atitinkamų rinkos dalyvių bendradarbiavimu, dujų kokybės ataskaitų teikimu, skaidrumu, komunikacijos procedūromis, taip pat išskirtinių įvykių atveju;

- c) pajėgumų skyrimo ir perkrovos valdymo taisyklės, kuriomis įgyvendinamas [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 29 straipsnis ir šio reglamento 7–10 straipsniai, įskaitant taisykles dėl bendradarbiavimo vykdant techninės priežiūros procedūras ir pajėgumo skaičiavimo, darančio poveikį pajėgumo paskirstymui, pajėgumo produktų ir vienetų standartizavimas, įskaitant susiejimą, paskirstymo metodiką, įskaitant aukciono algoritmus, esamo, didinamojo, garantuojamojo ir pertraukiamojo pajėgumo eilės tvarka ir procedūros, pajėgumo užsakymo platformos, perviršinio rezervavimo ir išpirkimo sistemos, principu „naudokis arba prarask“ grįsti trumpalaikio ir ilgalaikio pajėgumo mechanizmai ir (arba) bet kokios kitos perkrovos valdymo schemas, kuriomis užkertamas kelias pajėgumo kaupimui;
- d) balansavimo taisyklės, įskaitant su tinklu susijusias kiekio paraiškų procedūros taisykles, disbalanso mokesčių taisykles ir perdavimo sistemos operatorių sistemų operacinio balansavimo taisykles, kuriomis įgyvendinama [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 35 straipsnio 5 dalis ir šio reglamento 7–10 straipsniai, įskaitant su tinklu susijusias kiekio paraiškų procedūros taisykles, disbalanso mokesčių taisykles, su paros disbalanso mokesčiu susijusių atsiskaitymo procesų ir perdavimo sistemos operatorių tinklų eksploatacinio balansavimo taisykles;
- e) suderintojo perdavimo tarifo sudedamųjų dalių taisyklės, kuriomis įgyvendinama [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 72 straipsnio 7 dalis ir šio reglamento 15–16 straipsniai, taisyklės dėl suderintos dujų perdavimo tarifų struktūros, įskaitant taisykles dėl referencinės kainos metodikos taikymo, susijusių konsultacijų ir skelbimo reikalavimų, taip pat tipinių pajėgumų produktų rezervinių kainų, SGD ir saugyklų nuolaidų, leistinų pajamų apskaičiavimo, nuolaidų taikymo dujoms iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujoms procedūrų, įskaitant bendrus perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmų principus.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 61 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Komisijai pagal 63 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl šių sričių tinklo kodeksų nustatymo:

- a) tinklo saugumo ir patikimumo taisyklės, įskaitant tinklo eksploataavimo saugumo taisykles, taip pat patikimumo taisyklės, kuriomis užtikrinama tinklo paslaugų kokybė;
- b) tinklų sujungimo taisyklės, įskaitant dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamybos įrenginių prijungimo taisykles ir prijungimo prašymų procedūras;
- c) eksploataavimo procedūros avarijos atveju, įskaitant sistemos apsaugos planus, veikimo atkūrimo planus, sąveiką rinkoje, keitimąsi informacija ir komunikaciją, ir priemones bei įrenginius;

- d) prekybos taisyklės, susijusios su techniniu ir eksploataciniu tinklo prieigos paslaugų teikimu ir sistemos balansavimu;
 - e) dujų tinklų ir komponentų energijos vartojimo efektyvumas, taip pat energijos vartojimo efektyvumas, susijęs su tinklo planavimu ir investicijomis, kuriomis galima rasti efektyviausio sistemos energijos vartojimo sprendimą;
 - f) tarpvalstybinių gamtinių dujų srautų kibernetinio saugumo aspektai, įskaitant taisykles dėl bendrų minimalių reikalavimų, planavimo, stebėjimo, ataskaitų teikimo ir krizių valdymo.
3. Komisija, pasikonsultavusi su ACER, ENTSO-G, ENNOH, ES SSO subjektu ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kas trejus metus parengia prioritetų sąrašą, kuriame nurodomos 1 ir 2 dalyse nustatytos sritys, įtrauktinos į rengiamus tinklo kodeksus. Jei tinklo kodekso dalykas yra tiesiogiai susijęs su skirstymo sistemos eksploatavimu ir nėra labai aktualus perdavimo sistemai, Komisija gali reikalauti, kad ES SSO subjektas, bendradarbiaudamas su ENTSO-G, sušauktų projekto komitetą ir pateiktų tinklo kodekso pasiūlymą ACER.
4. Komisija prašo, kad ACER per pagrįstą, ne ilgesnį kaip šešių mėnesių laikotarpį nuo Komisijos prašymo gavimo dienos, jai pateiktų neprivalomas bendrąsias gaires, kuriose būtų išdėstyti aiškūs ir objektyvūs tinklo kodeksų, susijusių su prioritetų sąraše nurodytomis sritimis, rengimo principai. Komisijos prašyme gali būti nurodytos sąlygos, kurios turi būti aptartos bendrosiose gairėse. Kiekviena bendroji gairė turi padėti užtikrinti rinkos integraciją, nediskriminavimą, veiksmingą konkurenciją ir efektyvų rinkos veikimą. Gavusi pagrįstą ACER prašymą, Komisija gali pratęsti gairėms pateikti nustatytą laikotarpį.
5. ACER ne trumpiau kaip du mėnesius viešai ir skaidriai konsultuojasi su ENTSO-G, ENNOH, ES SSO subjektu ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl bendrųjų gairių.
6. ACER, gavusi atitinkamą prašymą pagal 4 dalį, Komisijai pateikia neprivalomas bendrąsias gaires.
7. Jei Komisija mano, kad bendrosiomis gairėmis nepadedama užtikrinti rinkos integracijos, nediskriminavimo, veiksmingos konkurencijos ir efektyvaus rinkos veikimo, ji gali prašyti ACER per pagrįstą laikotarpį peržiūrėti bendrąsias gaires ir jas iš naujo pateikti Komisijai.
8. ACER nepateikus bendrųjų gairių ar jų nepateikus iš naujo per Komisijos pagal 4 arba 7 dalį nustatytą laikotarpį, Komisija pati parengia atitinkamas bendrąsias gaires.
9. Komisija prašo, kad, ENTSO-G arba, kai taip numatyta 3 dalyje nurodytame prioritetų sąraše, ES SSO subjektas, bendradarbiaudamas su ENTSO-G, per pagrįstą ne ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį nuo Komisijos prašymo gavimo dienos, pateiktų ACER tinklo kodekso pasiūlymą, kuris atitiktų atitinkamas bendrąsias gaires.
10. ENTSO-G arba, kai taip numatyta 3 dalyje nurodytame prioritetų sąraše, ES SSO subjektas, bendradarbiaudamas su ENTSO-G, sušaukia projekto komitetą, kuris padeda jam parengti tinklo kodeksą. Projekto komitetą sudaro ACER, ENTSO-G,

ENNOH, atitinkamais atvejais ES SSO subjekto atstovai bei ribotas skaičius pagrindinių su kodeksu susijusių suinteresuotųjų subjektų atstovų. ENTSO-G arba, kai taip numatyta 3 dalyje nurodytame prioritėtų sąraše, ES SSO subjektas, bendradarbiaudamas su ENTSO-G, parengia 1 ir 2 dalyse nurodytų sričių tinklo kodeksų pasiūlymus, jei to prašo Komisija pagal 9 dalį.

11. ACER persvarsto pasiūlytą tinklo kodeksą siekdama užtikrinti, kad tinklo kodeksas atitiktų atitinkamas bendrąsias gaires ir padėtų užtikrinti rinkos integraciją, nediskriminavimą, veiksmingą konkurenciją ir efektyvų rinkos veikimą, ir per šešis mėnesius nuo pasiūlymo gavimo dienos pateikia peržiūrėtą tinklo kodeksą Komisijai. Komisijai pateiktame pasiūlyme ACER atsižvelgia į visų dalyvavusių šalių nuomones, pateiktas tuomet, kai vadovaujant ENTSO-G arba ES SSO subjektui buvo rengiamas pasiūlymas, ir konsultuojasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl tinklo kodekso versijos, kuri turi būti pateikta Komisijai.
12. Jei ENTSO-G arba ES SSO subjektas neparengia tinklo kodekso per Komisijos pagal 9 dalį nustatytą laikotarpį, Komisija gali prašyti ACER parengti tinklo kodekso projektą remiantis atitinkamomis bendrosiomis gairėmis. ACER gali pradėti papildomas konsultacijas. ACER pateikia Komisijai pagal šią dalį parengtą tinklo kodekso projektą ir gali rekomenduoti jį patvirtinti.
13. Komisija gali priimti vieną ar daugiau 1 ir 2 dalyse nurodytų sričių tinklo kodeksų savo iniciatyva, jei ENTSO-G arba ES SSO subjektas neparengė tinklo kodekso arba ACER neparengė tinklo kodekso projekto, kaip nurodyta 12 dalyje, arba ACER pateikęs pasiūlymą pagal 11 dalį.
14. Jei Komisija siūlo priimti tinklo kodeksą savo iniciatyva, ji bent du mėnesius konsultuojasi su ACER, ENTSO-G ir visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl tinklo kodekso projekto.
15. Šio straipsnio nuostatos neturi įtakos Komisijos teisei priimti ir iš dalies keisti gaires, kaip nustatyta 56 straipsnyje. Juo nedaromas poveikis ENTSO-G galimybei rengti neprivalomas 1 ir 2 dalyse nustatytų sričių gaires, kai tokios gairės nėra susijusios su ENTSO-G skirtame Komisijos prašyme nurodytomis sritimis. ENTSO-G tokias gaires pateikia ACER, kad ji pateiktų nuomonę, į kurią turi būti tinkamai atsižvelgta.

↓ 715/2009 (naujas)

- ~~1. Komisija, pasikonsultavusi su Agentūra, ENTSO-G ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengia metinį prioritėtų sąrašą, kuriame įvardijamos 8 straipsnio 6 dalyje nustatytos sritys, įtrauktinos į rengiamus tinklo kodeksus.~~
- ~~2. Komisija prašo Agentūros per pagrįstą ne ilgesnį nei šešių mėnesių laikotarpį jai pateikti neprivalomas bendras rekomendacijas (bendros rekomendacijos), kuriose pagal 8 straipsnio 7 dalį būtų išdėstyti aiškūs ir objektyvūs tinklo kodeksų, susijusių su prioritėtų sąraše nustatytais sritimis, rengimo principai. Bet kokiomis bendromis rekomendacijomis prisidedama užtikrinant nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą. Gavusi pagrįstą Agentūros prašymą, Komisija tą laikotarpį gali pratęsti.~~

- ~~3. Agentūra ne trumpesnę nei dviejų mėnesių laikotarpį oficialiai, atvirai ir skaidriai konsultuojasi su ENTSO-G ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl bendrų rekomendacijų.~~
- ~~4. Jei Komisija mano, kad bendromis rekomendacijomis neprisidedama prie nediskriminacinių sąlygų, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo rinkos veikimo užtikrinimo, ji gali prašyti Agentūros per pagrįstą laikotarpį peržiūrėti bendras rekomendacijas ir jas dar kartą pateikti Komisijai.~~
- ~~5. Agentūrai nepateikus ar dar kartą nepateikus bendrų rekomendacijų per laikotarpį, kurį Komisija yra nustačiusi pagal 2 ar 4 dalis, Komisija pati parengia konkrečias bendras rekomendacijas.~~
- ~~6. Komisija prašo ENTSO-G per pagrįstą ne ilgesnį nei 12 mėnesių laikotarpį pateikti Agentūrai tinklo kodeksą, kuris atitinka atitinkamas bendras rekomendacijas.~~
- ~~7. Per trijų mėnesių laikotarpį nuo tinklo kodekso gavimo dienos (šiuo laikotarpiu Agentūra gali oficialiai konsultuotis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais) Agentūra pateikia ENTSO-G pagrįstą nuomonę dėl tinklo kodekso.~~
- ~~8. Atsižvelgdamas į Agentūros nuomonę, ENTSO-G gali iš dalies keisti tinklo kodeksą ir jį dar kartą pateikti Agentūrai.~~
- ~~9. Kai tik Agentūra įsitikina, kad tinklo kodeksas atitinka atitinkamas bendras rekomendacijas, Agentūra pateikia tinklo kodeksą Komisijai ir gali rekomenduoti per tinkamą laikotarpį jį priimti. Jeigu Komisija nepriima to tinklo kodekso, ji nurodo priežastis, kodėl jis nebuvo priimtas.~~
- ~~10. ENTSO-G neparengus tinklo kodekso per Komisijos pagal 6 dalį nustatytą laikotarpį, Komisija gali prašyti Agentūros parengti tinklo kodekso projektą remiantis atitinkamomis bendromis rekomendacijomis. Rengdama tinklo kodekso projektą pagal šią dalį Agentūra gali konsultuotis papildomai. Agentūra pateikia Komisijai pagal šią dalį parengtą tinklo kodekso projektą ir gali rekomenduoti jį priimti.~~
- ~~11. Jei ENTSO-G neparengia tinklo kodekso ar Agentūra neparengia tinklo kodekso projekto, kaip nurodyta šio straipsnio 10 dalyje, ar Agentūrai rekomendavus pagal šio straipsnio 9 dalį, Komisija savo iniciatyva gali priimti vieną ar kelis tinklo kodeksus 8 straipsnio 6 dalyje nustatytoje srityse.~~

~~Jei Komisija siūlo priimti tinklo kodeksą savo iniciatyva, bent du mėnesius Komisija dėl tinklo kodekso projekto konsultuojasi su Agentūra, ENTSO-G ir visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.~~
- ~~12. Šio straipsnio nuostatos neturi įtakos Komisijos teisei priimti ir iš dalies keisti gaires, kaip nustatyta 23 straipsnyje.~~

54 straipsnis

Vandenilio tinklo kodeksų priėmimas

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų užtikrintos vienodos šio reglamento įgyvendinimo sąlygos, nustatant skaidrumo taisyklių tinklo kodeksus, kuriais įgyvendinamas šio reglamento 48 straipsnis, įskaitant išsamesnę informaciją apie vandenilio tinklo operatorių teikiamos informacijos turinį, dažnumą ir formą, ir įgyvendinant šio reglamento I priedo 4 punktą, įskaitant išsamią informaciją apie tinklo naudotojams reikalingos informacijos, kad jie galėtų veiksmingai naudotis tinklu, formatą ir turinį, informaciją, kuri turi būti skelbiama atitinkamuose taškuose ir informaciją apie tvarkaraščius.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 61 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

2. Komisijai pagal 63 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant tinklo kodeksus šiose srityse:
 - a) vandenilio tinklų ir komponentų energijos vartojimo efektyvumas, taip pat energijos vartojimo efektyvumas, susijęs su tinklo planavimu ir investicijomis, kuriomis galima rasti efektyviausio sistemos energijos vartojimo sprendimą;
 - b) vandenilio tinklo sąveikumo taisyklės, be kita ko, susijusios su sujungimo susitarimais, vienetais, keitimusi duomenimis, skaidrumu, komunikacija, informavimo nuostatomis ir atitinkamų rinkos dalyvių bendradarbiavimu, taip pat su vandenilio kokybe, be kita ko, bendromis specifikacijomis ir standartizavimu, odoravimu, sąnaudų ir naudos analize siekiant pašalinti tarpvalstybinius srauto apribojimus dėl vandenilio kokybės skirtumų ir ataskaitų apie vandenilio kokybę teikimu;
 - c) tarpvalstybinei vandenilio infrastruktūros finansinio kompensavimo sistemai taikomos taisyklės;
 - d) pajėgumo skyrimo ir perkrovos valdymo taisyklės, įskaitant taisykles dėl bendradarbiavimo vykdant techninės priežiūros procedūras ir pajėgumo skaičiavimo, darančio poveikį pajėgumo paskirstymui, pajėgumo produktų ir vienetų standartizavimas, įskaitant susiejimą, paskirstymo metodiką, įskaitant aukciono algoritmus, esamo, didinamojo, garantuojamojo ir pertraukiamojo pajėgumo eilės tvarka ir procedūros, pajėgumo užsakymo platformos, paviršinio rezervavimo ir išpirkimo sistemos, principu „naudokis arba prarask“ grįstos trumpalaikio ir ilgalaikio pajėgumo mechanizmų ir (arba) bet kokios kitos perkrovos valdymo schemos, kuriomis užkertamas kelias pajėgumo kaupimui;
 - e) suderintų vandenilio tinklo prieigos tarifų struktūrų taisyklės, įskaitant taisykles dėl referencinės kainos metodikos taikymo, susijusių konsultacijų ir

skelbimo reikalavimų, taip pat tipinių pajėgumų produktų rezervinių kainų apskaičiavimo ir leistinų pajamų;

- f) perduoto turto vertės ir priskirtojo mokesčio nustatymo taisyklės;
 - g) balansavimo taisyklės, įskaitant su tinklu susijusias kiekio paraiškų procedūros taisykles, disbalanso mokesčių taisykles ir vandenilio tinklo operatorių operacinio balansavimo taisykles, įskaitant su tinklu susijusias kiekio paraiškų procedūros taisykles, disbalanso mokesčių taisykles, su paros disbalanso mokesčiu susijusių atsiskaitymo procesų ir perdavimo sistemos operatorių tinklų eksploatacinio balansavimo taisykles;
 - h) tarpvalstybinių vandenilio srautų kibernetinio saugumo aspektai, įskaitant taisykles dėl bendrų minimalių reikalavimų, planavimo, stebėjimo, ataskaitų teikimo ir krizių valdymo.
3. Komisija, pasikonsultavusi su ACER, ENNOH, ENTSO-G, ES SSO subjektu ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kas trejus metus parengia prioritetų sąrašą, kuriame nurodomos 1 ir 2 dalyse nustatytos sritys, įtrauktinos į rengiamus tinklo kodeksus.
 4. Komisija prašo, kad ACER per pagrįstą, ne ilgesnį kaip šešių mėnesių laikotarpį nuo Komisijos prašymo gavimo dienos, jai pateiktų neprivalomas bendrąsias gaires, kuriose būtų išdėstyti aiškūs ir objektyvūs tinklo kodeksų, susijusių su prioritetų sąraše nurodytomis sritimis, rengimo principai. Komisijos prašyme gali būti nurodytos sąlygos, kurios turi būti aptartos bendrosiose gairėse. Kiekviena bendroji gairė turi padėti užtikrinti rinkos integraciją, nediskriminavimą, veiksmingą konkurenciją ir efektyvų rinkos veikimą. Gavusi pagrįstą ACER prašymą, Komisija gali pratęsti gairėms pateikti nustatytą laikotarpį.
 5. ACER bent du mėnesius oficialiai, atvirai ir skaidriai konsultuojasi su ENNOH, ENTSO-G ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl bendrų rekomendacijų.
 6. ACER, gavusi atitinkamą prašymą pagal 4 dalį, Komisijai pateikia neprivalomas bendrąsias gaires.
 7. Jei Komisija mano, kad bendrosiomis gairėmis nepadedama užtikrinti rinkos integracijos, nediskriminavimo, veiksmingos konkurencijos ir efektyvaus rinkos veikimo, ji gali prašyti ACER per pagrįstą laikotarpį peržiūrėti bendrąsias gaires ir jas iš naujo pateikti Komisijai.
 8. ACER nepateikus bendrųjų gairių ar jų nepateikus iš naujo per Komisijos pagal 4 arba 6 dalį nustatytą laikotarpį, Komisija pati parengia atitinkamas bendrąsias gaires.
 9. Komisija prašo, kad ENNOH per pagrįstą, ne ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį nuo Komisijos prašymo gavimo dienos, pateiktų ACER tinklo kodekso pasiūlymą, kuris atitiktų atitinkamas bendrąsias gaires.
 10. ENNOH sušaukia projekto komitetą, kad jam padėtų parengti tinklo kodeksą. Projekto komitetą sudaro ACER, ENTSO-G, ENTSO-E ir atitinkamais atvejais ES SSO subjekto atstovai bei ribotas skaičius pagrindinių su kodeksu susijusių

suinteresuotųjų subjektų atstovų. Europos vandenilio tinklo operatorių tinklas parengia 1 ir 2 dalyse nurodytų sričių tinklo kodeksų pasiūlymus.

11. ACER persvarsto pasiūlytą tinklo kodeksą siekdama užtikrinti, kad tinklo kodeksas atitiktų atitinkamas bendrąsias gaires ir padėtų užtikrinti rinkos integraciją, nediskriminavimą, veiksmingą konkurenciją ir efektyvų rinkos veikimą, ir per šešis mėnesius nuo pasiūlymo gavimo dienos pateikia peržiūrėtą tinklo kodeksą Komisijai. Persvarstytame tinklo kodekse ACER atsižvelgia į visų dalyvavusių šalių nuomones, pateiktas tuomet, kai vadovaujant Europos vandenilio tinklo operatorių tinklui buvo rengiamas pasiūlymas, ir konsultuojasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl persvarstytos versijos, kuri turi būti pateikta Komisijai.
12. ENNOH neparengus tinklo kodekso per Komisijos pagal 9 dalį nustatytą laikotarpį, Komisija gali prašyti ACER parengti tinklo kodekso projektą remiantis atitinkamomis bendromis rekomendacijomis. Rengdama tinklo kodekso projektą pagal šią dalį ACER gali pradėti papildomas konsultacijas. ACER pateikia Komisijai pagal šią dalį parengtą tinklo kodekso projektą ir gali rekomenduoti jį patvirtinti.
13. Jei Europos vandenilio tinklo operatorių tinklas neparengia tinklo kodekso arba ACER neparengia tinklo kodekso projekto, kaip nurodyta 12 dalyje, Komisija gali priimti vieną ar daugiau 1 ir 2 dalyse nurodytų sričių tinklo kodeksų savo iniciatyva arba ACER pateikus pasiūlymą pagal 11 dalį.
14. Jei Komisija siūlo priimti tinklo kodeksą savo iniciatyva, ji bent du mėnesius dėl tinklo kodekso projekto konsultuojasi su ACER, ENNOH, ENTSO-G ir visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.
15. Šio straipsnio nuostatos neturi įtakos Komisijos teisei priimti ir iš dalies keisti gaires, kaip nustatyta 56 straipsnyje. Juo nedaromas poveikis ENNOH galimybei rengti neprivalomas 1 ir 2 dalyse nustatytų sričių gaires, kai tokios gairės nėra susijusios su ENNOH skirtame Komisijos prašyme nurodytomis sritimis. ENNOH tokias gaires pateikia ACER, kad ji pateiktų nuomonę, į kurią turi būti tinkamai atsižvelgta.

↓ 715/2009 (naujas)

557 straipsnis

Tinklo kodeksų keitimas

- ~~1. Bet kurio pagal 6 straipsnį priimto tinklo kodekso pakeitimų projektus Agentūrai gali siūlyti asmenys, kurie tikriausiai yra suinteresuoti tuo tinklo kodeksu, be kita ko, ENTSO-G, perdavimo sistemos operatoriai, tinklo naudotojai ir vartotojai. Be to, Agentūra gali pati inicijuoti pakeitimus.~~
- ~~2. Agentūra konsultuojasi su visais suinteresuotaisiais subjektais pagal Reglamento Nr. 713/2009 10 straipsnį. Taikydama šią procedūrą, Agentūra gali teikti Komisijai pagrįstus pasiūlymus dėl pakeitimų, paaiškindama, kaip tokie pasiūlymai yra suderinami su šio reglamento 6 straipsnio 2 dalyje nustatytais tinklo kodeksų tikslais.~~
- ~~3. Atsižvelgdama į Agentūros pasiūlymus, Komisija gali priimti bet kurio pagal 6 straipsnį priimto tinklo kodekso pakeitimus. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti~~

~~neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.~~

- ~~4. Taikant 28 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą pasiūlytų pakeitimų svarstymas apsiriboja aspektais, susijusiais su pasiūlytu pakeitimu. Šie pasiūlyti pakeitimai nekliaudo priimti kitų pakeitimų, kuriuos gali pasiūlyti Komisija.~~

↓ naujas

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai iš dalies keisti 53 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 54 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų sričių tinklo kodeksus, laikantis atitinkamos tuose straipsniuose nustatytos procedūros.
2. Asmenys, kurie, tikėtina, suinteresuoti pagal 52–55 straipsnius priimamais tinklo kodeksais, be kita ko, ENTSO-G, Europos vandenilio tinklo operatorių tinklas, ES SSO subjektas, reguliavimo institucijos, perdavimo sistemos operatoriai ir skirstymo sistemos operatoriai, sistemos naudotojai ir vartotojai, gali siūlyti ACER tų tinklo kodeksų pakeitimų projektus. Be to, ACER gali pati inicijuoti pakeitimus.
3. ACER gali teikti Komisijai pagrįstus pasiūlymus dėl pakeitimų, paaiškindama, kaip tokie pasiūlymai dera su šio reglamento 52 straipsnyje nustatytais tinklo kodeksų tikslais. Kai ACER mano, kad siūlomas pakeitimas yra priimtinas, arba siūlo pakeitimus savo iniciatyva, ji konsultuojasi su visais suinteresuotaisiais subjektais pagal Reglamento (ES) 2019/942 14 straipsnį.

↓ 715/2009

~~5623~~ straipsnis

Gairės

- ~~1. Tam tikrais atvejais gairėse, kuriomis užtikrinamas šio reglamento tikslams pasiekti reikalingas būtiniausias suderinimo lygis, nurodoma:~~

↓ naujas

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti privalomas šiame straipsnyje nurodytų sričių gaires.
2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti gaires srityse, kuriose tokie aktai taip pat galėtų būti rengiami pagal 53 ir 54 straipsnius nustatytą tinklo kodekso procedūrą. Tos gairės priimanos deleguotųjų arba įgyvendinimo aktų forma, atsižvelgiant į šiame reglamente numatytus atitinkamus įgaliojimus.
3. Komisijai pagal 63 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant rekomendacijas šiose srityse:

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

- a) išsami informacija apie trečiųjų šalių prieigos paslaugas, įskaitant tų paslaugų pobūdį, trukmę ir kitus reikalavimus pagal ~~☒~~ 5–7 ~~☒~~ ~~14 ir 15~~ straipsnius;
- b) išsami informacija apie pajėgumo paskirstymo mechanizmų principus ir perkrovos valdymo tvarkos taikymą sutartinės perkrovos atveju pagal ~~916~~ ir ~~1017~~ straipsnius;
- c) išsami informacija apie informacijos teikimą, techninės informacijos, būtinos tinklo naudotojams, kad jie galėtų įgyti veiksmingą teisę naudotis ~~sistematiniu~~ tinklu, apibrėžimą ir visų atitinkamų taškų, kuriems galioja skaidrumo reikalavimai, apibrėžimą, įskaitant informaciją, kuri turi būti skelbiama visuose atitinkamuose taškuose, bei tos informacijos skelbimo tvarkaraštį pagal ~~3018~~ ir ~~3149~~ straipsnius;
- d) išsami informacija apie tarifų nustatymo metodiką, susijusi su tarpvalstybine prekyba gamtinėmis dujomis, pagal ⇒ šio reglamento ⇐ ⇒ 15 ir ⇐ ~~1613~~ straipsnius;
- e) išsami informacija, susijusi su ~~238~~ straipsnio 6 dalyje išvardytomis sritimis.

↓ naujas

- 4. Komisijai pagal 63 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant iš dalies pakeisti šio reglamento I priede išdėstytas gaires.
- 5. Priimdama arba iš dalies keisdama gaires Komisija konsultuojasi su ACER, ENTSO-G, ENNOH, ES SSO subjektu ir, kai taikytina, kitais suinteresuotaisiais subjektais.

↓ 715/2009

~~Tuo tikslu Komisija konsultuojasi su Agentūra ir ENTSO-G.~~

- ~~6. Su 1 dalies a, b ir c punktuose išvardytais klausimais susijusios gairės, skirtos perdavimo sistemos operatoriams, pateikiamos I priede.~~

~~Komisija gali priimti gaires dėl šio straipsnio 1 dalyje išvardytų klausimų ir iš dalies pakeisti jos a, b ir c punktuose nurodytas gaires. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, inter alia, jį papildant, tvirtinamos pagal 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.~~

- ~~7. Pagal šį reglamentą priimtų gairių taikymas ir dalinis keitimas atspindi nacionalinių dujų sistemų skirtumus, todėl Bendrijos lygmeniu nėra būtina nustatyti vienodas išsamias teises naudotis tinklu suteikimo trečiosioms šalims sąlygas. Vis dėlto gali būti nustatyti būtinausi reikalavimai, kurie turi būti tenkinami siekiant nediskriminacinių ir skaidrių teises naudotis tinklu sąlygų, būtinų gamtinių dujų vidaus rinkai, kurie tuomet galėtų būti taikomi atsižvelgiant į nacionalinių dujų sistemų skirtumus.~~

~~25 straipsnis~~

Informacijos teikimas

~~Valstybės narės ir reguliavimo institucijos Komisijos prašymu pateikia jai visą informaciją, būtiną 23 straipsniui taikyti.~~

~~Komisija nustato pagrįstą terminą, per kurį informacija turi būti pateikta, atsižvelgdama į reikalaujamos informacijos sudėtingumą ir jos poreikio skubumą.~~

5726 straipsnis

Valstybių narių teisė numatyti išsamesnes priemones

Šis reglamentas neriboja valstybių narių teisės toliau taikyti arba nustatyti priemones, kurių nuostatos yra išsamesnės už nustatytas ⇒ šiame reglamente, 56 straipsnyje nurodytose gairėse arba 52–55 straipsniuose nurodytuose tinklo kodeksuose, su sąlyga, kad tos priemonės suderinamos su Sąjungos teise ⇐ ~~šiuo reglamente arba 23 straipsnyje nurodytose gairėse.~~

58 straipsnis

Informacijos teikimas ☒ ir konfidencialumas ☒

1. Valstybės narės ir reguliavimo institucijos Komisijos prašymu pateikia jai visą informaciją, būtiną ~~23 straipsniui taikyti~~ ⇒ šio reglamento, įskaitant pagal šį reglamentą priimtas gaires ir tinklo kodeksus, reikalavimų vykdymui užtikrinti ⇐.
2. Komisija nustato pagrįstą terminą, per kurį informacija turi būti pateikta, atsižvelgdama į reikalaujamos informacijos sudėtingumą ir jos poreikio skubumą.

⇓ naujas

3. Jei atitinkama valstybė narė arba reguliavimo institucija nepateikia informacijos per Komisijos nustatytą terminą, Komisija gali paprašyti visos informacijos, būtinos siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento, tiesiogiai iš atitinkamų įmonių.

Siųsdama prašymą dėl informacijos įmonei, Komisija tuo pat metu išsiunčia prašymo kopiją valstybės narės, kurios teritorijoje yra tos įmonės buveinė, reguliavimo institucijoms.

4. Savo prašyme pateikti informaciją Komisija nurodo teisinį prašymo pagrindą, terminą, per kurį informacija turi būti pateikta, prašymo tikslą ir 59 straipsnio 2 dalyje numatytas sankcijas už neteisingos, neišsamios ar klaidinančios informacijos pateikimą.

5. Prašomą informaciją pateikia įmonių savininkai arba jų atstovai, o juridinių asmenų atveju – įstatymais arba įmonių įstatais įgalioti įmonėms atstovauti asmenys. Kai savo kliento vardu informaciją pateikia tinkamai įgalioti teisininkai, už pateiktą neišsamią, neteisingą ar klaidinančią informaciją visapusiškai išlieka atsakingas jų klientas.

6. Jei įmonė nepateikia prašomos informacijos per Komisijos nustatytą terminą arba pateikia neišsamią informaciją, Komisija savo sprendimu gali pareikalauti pateikti informaciją. Tame sprendime nurodoma, kokios informacijos reikalaujama, ir nustatomas atitinkamas terminas, per kurį ji turi būti pateikta. Jame nurodomos 59 straipsnio 2 dalyje numatytos sankcijos. Jame taip pat nurodoma teisė kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, kad jis peržiūrėtų sprendimą.

Siųsdama sprendimą, Komisija tuo pat metu išsiunčia jo kopiją valstybės narės, kurios teritorijoje asmuo gyvena arba kurioje yra įmonės buveinė, reguliavimo institucijoms.

7. 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija turi būti naudojama tik siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento.

Komisija neatskleidžia pagal šį reglamentą gautos informacijos, jei ta informacija dėl jos pobūdžio laikoma profesine paslaptimi.

↓ 715/2009

59~~27~~ straipsnis

Sankcijos

↕ naujas

1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, pagal 52–56 straipsnius priimtus tinklo kodeksus ir gaires bei šio reglamento I priede nustatytas gaires, taisykles ir imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės nedelsdamos praneša apie tas taisykles ir tas priemones Komisijai ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

2. Jei įmonės, atsakydamos į pagal 58 straipsnio 4 dalį pateiktą prašymą, tyčia ar per aplaidumą pateikia neteisingą, neišsamią ar klaidinančią informaciją arba jos nepateikia per pagal 58 straipsnio 6 dalies pirmą pastraipą priimtame sprendime nustatytą terminą, Komisija savo sprendimu gali skirti toms įmonėms baudas, neviršijančias 1 % bendros praėjusių finansinių metų apyvartos. Nustatydama baudos dydį, Komisija atsižvelgia į tai, ar šio straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų nevykdymas laikomas sunkiu pažeidimu.

3. Pagal 1 dalį numatytos sankcijos ir pagal 2 dalį priimti sprendimai neturi būti baudžiamosios teisės pobūdžio.

↓ 715/2009

→₁ Klaidų ištaisymas, OL L 309,
2009 11 24, p. 87.

~~1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų pažeidus šio reglamento nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių, kuriomis užtikrinamas tų nuostatų įgyvendinimas. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios. Valstybės narės apie šias taisykles, atitinkančias Reglamento (EB) Nr. 1775/2005 nuostatas, praneša Komisijai ne vėliau kaip 2006 m. liepos 1 d. ir nedelsdamos informuoja Komisiją apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius tų nuostatų dalinius pakeitimus. Jos praneša Komisijai apie taisykles, neatitinkančias Reglamento (EB) Nr. 1775/2005 nuostatų, ne vėliau kaip 2011 m. kovo 3 d. ir nedelsdamos informuoja Komisiją apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius tų nuostatų dalinius pakeitimus.~~

~~2. Pagal 1 dalį numatytos sankcijos nėra baudžiamosios teisės pobūdžio.~~

V skyrius

Baigiamosios nuostatos

↓ naujas

60 straipsnis

Nauja gamtinių dujų ir vandenilio infrastruktūra

1. Pateikus prašymą, stambiai naujai gamtinių dujų infrastruktūrai, t. y. jungtims, SGD įrenginiams ir saugykloms, nustatytą laikotarpį gali būti leidžiama netaikyti šio reglamento ir [naujos redakcijos Dujų direktyvos] 28, 27, 29, 54 straipsnių, 72 straipsnio 7 ir 9 dalių ir 73 straipsnio 1 dalies nuostatų. Pateikus prašymą, stambiai naujai vandenilio infrastruktūrai, t. y. jungtims, vandenilio terminalams ir pagrindinėms vandenilio saugykloms, nustatytą laikotarpį gali būti leidžiama netaikyti [naujos redakcijos Dujų direktyvos] 62, 31, 32, 33 straipsnių ir šio reglamento 15 straipsnio nuostatų. Taikomos šios sąlygos:

- a) investicija skatina dujų tiekimo arba vandenilio tiekimo konkurenciją ir gerina tiekimo saugumą;
- b) investicija prisideda prie priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo;
- c) investicijos rizikos laipsnis yra toks, kad nesuteikus išimties investicija būtų negalima;

- d) infrastruktūros nuosavybės teisė priklauso fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris bent teisine forma yra nepriklausomas nuo sistemos operatorių, kurių sistemose ta infrastruktūra bus sukurta;
- e) iš tos infrastruktūros vartotojų imamas mokestis ir
- f) išimtis nekenkia konkurencijai atitinkamose rinkose, kurioms galėtų turėti įtakos investicijos, veiksmingam dujų vidaus rinkos veikimui, efektyviam atitinkamų reguliuojamųjų sistemų veikimui, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui arba energijos tiekimo saugumui Sąjungoje.

Šios sąlygos turėtų būti vertinamos atsižvelgiant į energetinio solidarumo principą. Nacionalinės institucijos turėtų atsižvelgti į padėtį kitoje paveiktoje valstybėje narėje ir derinti galimą neigiamą poveikį su teigiamu poveikiu savo teritorijoje.

2. 1 dalyje nurodyta išimtis taip pat taikoma didelio esamos infrastruktūros pajėgumo padidėjimo atvejais bei pertvarkius šią infrastruktūrą tokiu būdu, kuris leidžia plėtoti naujus dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų tiekimo šaltinius.

3. Reguliavimo institucija, apsvarsčiusi kiekvieną konkretų atvejį, gali nuspręsti taikyti 1 ir 2 dalyse nurodytą išimtį.

Prieš priimdama sprendimą dėl išimčių reguliavimo institucija arba, kai tikslinga, kita tos valstybės narės kompetentinga institucija konsultuojasi su:

- a) valstybių narių, kurių rinkoms galėtų turėti įtakos naujoji infrastruktūra, reguliavimo institucijomis ir
- b) atitinkamomis trečiųjų šalių, kuriose atitinkama infrastruktūra yra sujungta su Sąjungos tinklu, kuris priklauso valstybės narės jurisdikcijai ir prasideda arba baigiasi vienoje ar daugiau trečiųjų šalių, institucijomis.

Kai trečiųjų šalių institucijos, su kuriomis buvo konsultuojamasi, per pagrįstą laikotarpį arba per nustatytą trijų mėnesių neviršijantį terminą neatsako į prašymą konsultotis, atitinkama reguliavimo institucija gali priimti būtiną sprendimą.

4. Jei atitinkama infrastruktūra yra daugiau nei vienos valstybės narės teritorijoje, ACER gali atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms pateikti patariamąją nuomonę per du mėnesius nuo prašymo suteikti išimtį pateikimo paskutinei iš tų reguliavimo institucijų dienos. Ta nuomone jos gali remtis priimdamos sprendimą.

Jeigu visos atitinkamos reguliavimo institucijos per šešis mėnesius nuo prašymo suteikti išimtį pateikimo paskutinei iš tų reguliavimo institucijų dienos susitarė dėl prašymo suteikti išimtį, jos informuoja ACER apie savo sprendimą. Jeigu atitinkama infrastruktūra yra tarp valstybės narės ir trečiosios šalies esanti perdavimo linija, reguliavimo institucija arba, kai tinkama, valstybės narės, kurioje yra pirmas sujungimo su valstybių narių tinklu taškas, kita kompetentinga institucija prieš sprendimo dėl išimčių priėmimą gali konsultotis su atitinkama tos trečiosios šalies institucija siekdama užtikrinti, kad atitinkamos infrastruktūros atžvilgiu šis reglamentas nuosekliai būtų taikomas tos valstybės narės teritorijoje ir, kai taikytina, tos valstybės narės teritorinėje jūroje. Jeigu trečiosios šalies institucija, su kuria buvo

konsultuojamasi, per pagrįstą laikotarpį arba per nustatytą trijų mėnesių neviršijantį terminą neatsako į prašymą konsultuotis, atitinkama reguliavimo institucija gali priimti būtiną sprendimą.

ACER vykdo atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms šiuo straipsniu pavestas užduotis:

- a) jei visos atitinkamos reguliavimo institucijos nesugebėjo susitarti per šešis mėnesius nuo prašymo suteikti išimtį pateikimo paskutinei iš tų reguliavimo institucijų dienos; arba
- b) gavusi bendrą atitinkamų reguliavimo institucijų prašymą.

Visos atitinkamos reguliavimo institucijos gali kartu prašyti, kad trečios pastraipos a punkte nurodytas laikotarpis būtų pratęstas ne daugiau nei trimis mėnesiais.

- 5. Prieš priimdama sprendimą ACER konsultuojasi su atitinkamomis reguliavimo institucijomis ir prašymų teikėjais.
- 6. Išimtį galima suteikti naujos infrastruktūros arba esamos infrastruktūros, kurios pajėgumas smarkiai padidėja, visam pajėgumui arba jo daliai.

Priimant sprendimą suteikti išimtį, kiekvienu atskiru atveju atsižvelgiama į poreikį nustatyti sąlygas, susijusias su išimties galiojimo laikotarpiu ir nediskriminacine prieiga prie infrastruktūros. Priimant sprendimą dėl tų sąlygų visų pirma atsižvelgiama į papildomą pajėgumą, kurį planuojama sukurti, ar esamo pajėgumo pakeitimus, projekto įgyvendinimo laikotarpį ir nacionalines aplinkybes.

Prieš suteikdama išimtį reguliavimo institucija priima sprendimą dėl pajėgumo valdymo ir paskirstymo taisyklių bei mechanizmų. Taisyklėse reikalaujama, kad prieš paskirstant naujos infrastruktūros pajėgumą visų potencialių infrastruktūros naudotojų būtų prašoma pareikšti susidomėjimą galimybe sudaryti sutartį dėl pajėgumo (taip pat naudoti savo reikmėms). Reguliavimo institucija reikalauja, kad perkrovos valdymo taisyklėse būtų numatyta pareiga nepanaudotą pajėgumą pasiūlyti rinkoje ir kad infrastruktūros naudotojams būtų suteikta teisė parduoti sutartyse numatytą pajėgumą antrinėje rinkoje. Vertindama 1 dalies a, b ir e punktuose nurodytus kriterijus, reguliavimo institucija atsižvelgia į pajėgumo paskirstymo procedūros rezultatus.

Sprendimas suteikti išimtį, įskaitant šios dalies antroje pastraipoje nurodytas sąlygas, turi būti tinkamai pagrįstas ir paskelbtas.

- 7. Analizuodama, ar stambi nauja infrastruktūra padidins energijos tiekimo saugumą pagal 1 dalies a punktą, atitinkama institucija turi apsvarstyti, kiek nauja infrastruktūra pagerins valstybių narių pareigų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1938²⁰ vykdymą tiek regioniniu, tiek nacionaliniu lygmenimis.

²⁰

2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (*OL L 280, 2017 10 28, p. 1*).

8. Valstybės narės gali nustatyti, kad atitinkamai jų reguliavimo institucija arba ACER pateiktų savo nuomonę valstybės narės atitinkamai įstaigai dėl prašymo taikyti išimtį, kad ta įstaiga priimtų oficialų sprendimą. Ta nuomonė skelbiama kartu su sprendimu.

9. Reguliavimo institucija nedelsdama perduoda Komisijai kiekvieno gauto prašymo suteikti išimtį kopiją. Kompetentinga institucija nedelsdama praneša Komisijai apie sprendimą ir kartu pateikia visą svarbią informaciją. Ta informacija Komisijai gali būti pateikta apibendrinta forma, kad ji galėtų priimti tinkamai pagrįstą sprendimą. Visų pirma tą informaciją sudaro:

- a) išsamios priežastys, dėl kurių reguliavimo institucija arba valstybė narė suteikė ar atsisakė suteikti išimtį, kartu su nuoroda į tinkamą 1 dalies punktą (-us), kuriuo (-iais) grindžiamas tas sprendimas, įskaitant finansinę informaciją, pagrindžiančią išimties reikalingumą;
- b) išimties, jei ji būtų suteikta, poveikio konkurencijai ir veiksmingam vidaus rinkos veikimui analizė;
- c) priežastys, į kurias atsižvelgiant buvo nustatyta išimties galiojimo trukmė ir viso infrastruktūros pajėgumo dalis, kuriai suteikiama išimtis;
- d) jei išimtis susijusi su jungtimi – konsultacijų su atitinkamomis reguliavimo institucijomis rezultatai;
- e) informacija apie tai, kaip infrastruktūra pasitarnaus įvairinant tiekimo šaltinius.

10. Per 50 darbo dienų nuo pranešimo gavimo pagal 7 dalį, Komisija gali priimti sprendimą prašyti, kad notifikuojančios įstaigos iš dalies pakeistų arba atšauktų sprendimą taikyti išimtį. Tas laikotarpis gali būti pratęstas dar 50 darbo dienų, jei Komisija paprašo pateikti papildomos informacijos. Papildomas laikotarpis prasideda kitą dieną po dienos, kurią gauta išsami informacija. Be to, pradinis laikotarpis gali būti pratęstas, jei dėl to sutaria Komisija ir notifikuojančios įstaigos.

Jei informacija, kurios prašoma, nepateikiama per prašyme nustatytą laikotarpį, pranešimas laikomas atšauktu, išskyrus tuos atvejus, kai dar nepasibaigus tam laikotarpiui Komisijos ir notifikuojančios įstaigos sutarimu laikotarpis pratęsiamas arba kai notifikuojanti įstaiga tinkamai pagrįstu pareiškimu informuoja Komisiją, kad, jos nuomone, pranešimas yra išsamus.

Reguliavimo institucija per vieną mėnesį įvykdo Komisijos sprendimą iš dalies pakeisti ar atšaukti sprendimą suteikti išimtį ir atitinkamai apie tai informuoja Komisiją.

Komisija užtikrina neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą.

Komisijai patvirtinus sprendimą suteikti išimtį, tas patvirtinimas nustoja galioti:

- a) po dvejų metų nuo jo priėmimo, jeigu iki to laiko infrastruktūra nepradedama statyti,

- b) po penkerių metų nuo jo priėmimo dienos, jeigu per tą laikotarpį infrastruktūra nepradedama eksploatuoti, nebent Komisija nuspręstų, kad vėluojama dėl didelių kliūčių, kurių asmuo, kuriam suteikta išimtis, negali kontroliuoti.

11. Komisijai pagal 63 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant nustatyti šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų taikymo gaires ir šio straipsnio 3, 6, 8 ir 9 dalių taikymo tvarką.

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

6128 straipsnis

Komiteto procedūra

1. 1. Komisijai padeda pagal [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] ⇒ ~~8454~~ straipsnį įsteigtas ~~komitetas~~ ☒ [komiteto pavadinimas].
☒ Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011. ⇐

↓ naujas

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

↓ 715/2009

- ~~2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.~~

↓ 1999/2018 50 straipsnis

↓ 715/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

6230 straipsnis

Leidžiančios nukrypti nuostatos ~~ir išimties~~

Šis reglamentas netaikomas:

- ☞ valstybėse narėse esančioms gamtinių dujų perdavimo sistemoms tol, kol galioja pagal ~~Direktyvos 2009/73/EB 49 straipsnį~~ ⇒ [naujos Dujų direktyvos] 80 straipsnį ⇐ pritaikytos leidžiančios nukrypti nuostatos;

~~b) stambiai naujai infrastruktūrai, t.y. jungiamiesiems vamzdynams, SGD įrenginiams bei saugykloms, taip pat didelio esamos infrastruktūros pajėgumų padidėjimo atvejais bei pertvarkius tokią infrastruktūrą tokiu būdu, kuriuo sudaromos sąlygos naudoti naujus dujų tiekimo šaltinius, nurodytus Direktyvos 2009/73/EB 36 straipsnio 1 ir 2 dalyse, kuriems netaikomos tos direktyvos 9, 14, 32, 33, 34 straipsnių ar 41 straipsnio 6, 8 ir 10 dalių nuostatos, kol jiems netaikomos šioje pastraipoje nurodytos nuostatos, išskyrus šio reglamento 19 straipsnio 4 dalį; arba~~

~~e) gamtinių dujų perdavimo sistemoms, kurioms pagal Direktyvos 2009/73/EB 48 straipsnį buvo pritaikytos leidžiančios nukrypti nuostatos.~~

~~Atsižvelgiant į pirmos pastraipos a punktą, valstybės narės, kurioms pagal Direktyvos 2009/73/EB 49 straipsnį pritaikytos leidžiančios nukrypti nuostatos, gali kreiptis į Komisiją dėl leidimo laikinai netaikyti šio reglamento ne ilgesnį nei dvejų metų laikotarpį nuo tame punkte nurodytos nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo pabaigos.~~

↓ naujas

63 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 16, 28, 53, 54, 56 ir 60 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [įsigaliojimo data].
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 16, 28, 53, 54, 56 ir 60 straipsniuose nurodytus įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 16, 28, 53, 54, 56 ir 60 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

64 straipsnis

Sprendimo (ES) 2017/684 pakeitimas

Laikoma, kad Sprendime (ES) 2017/684 nustatyta pareiga pranešti apie tarpvyriausybinius su dujomis susijusius energetikos susitarimus, apima tarpvyriausybinius susitarimus dėl vandenilio, įskaitant vandenilio junginius, tokius kaip amoniaką ir skystuosius organinius vandenilio nešiklius.

65 straipsnis

Reglamento (ES) 2019/942 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2019/942 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnio a punktą pakeičiamas taip:

„a) teikia nuomones ir rekomendacijas, skirtas perdavimo sistemos operatoriams, ENTSO-E, ENTSO-G, **Europos vandenilio tinklo operatorių tinklui (ENNOH)**, ES SSO subjektui, regioniniams koordinavimo centrams ir paskirtiesiems elektros energijos rinkos operatoriams, **ir subjektams, kuriuos įsteigė dujų perdavimo sistemos operatoriai, SGD sistemos operatoriai, dujų ar vandenilio laikymo sistemų operatoriai arba vandenilio tinklų operatoriai;**“

2) 3 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa pakeičiama taip:

„ACER prašymu reguliavimo institucijos, ENTSO-E, ENTSO-G, **ENNOH**, regioniniai koordinavimo centrai, ES SSO subjektas, perdavimo sistemų operatoriai, **vandenilio tinklo operatoriai**, paskirtieji elektros energijos rinkos operatoriai **ir subjektai, kuriuos įsteigė dujų perdavimo sistemos operatoriai, SGD sistemos operatoriai, dujų ar vandenilio laikymo sistemos operatoriai arba vandenilio terminalų operatoriai** suteikia ACER tokio pat išsamumo informaciją, kokios reikia ACER užduotims pagal šį reglamentą atlikti, išskyrus atvejus, kai ACER jos jau paprašė ir ją gavo.“

3) 4 straipsnio 1 ir 2 dalys, 4 straipsnio 3 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

„1. ACER teikia Komisijai nuomonę apie įstatų projektus, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektus: dėl ENTSO-E pagal Reglamento (ES) 2019/943 29 straipsnio 2 dalį; dėl ENTSO-G pagal [Dujų reglamento] 22 straipsnio 2 dalį, **dėl ENNOH pagal Reglamento [Dujų reglamentą] 40 straipsnio 5 dalį** ir dėl ES SSO subjekto pagal Reglamento (ES) 2019/943 53 straipsnio 3 dalį **ir [Dujų reglamento] 37 straipsnio 4 dalį.**“

„2. ACER stebi ENTSO-E užduočių vykdymą pagal Reglamento (ES) 2019/943 32 straipsnį, ENTSO-G užduočių vykdymą pagal [Dujų reglamento] 24 straipsnį, **ENNOH užduočių vykdymą pagal Reglamento [Dujų reglamentą] 46 straipsnį** ir ES SSO subjekto užduočių vykdymą, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2019/943 55 straipsnyje ir [Dujų reglamento] 38 straipsnyje.“

„3. ACER gali teikti nuomonę:

a) ENTSO-E, kaip numatyta Reglamento (ES) 2019/943 30 straipsnio 1 dalies a punkte, ir ENTSO-G, kaip numatyta [Dujų reglamento, pasiūlyto COM(2021) xxx] 23 straipsnio 2 dalyje, ir ENNOH, kaip numatyta [Dujų reglamento] XX straipsnyje dėl tinklo kodeksų;“

„b) ENTSO-E, kaip numatyta Reglamento (ES) 2019/943 32 straipsnio 2 dalyje, ENTSO-G, kaip numatyta [naujos redakcijos Dujų reglamento, pasiūlyto COM(2021) xxx] 24 straipsnio 2 dalyje, ir ENNOH, kaip numatyta [naujos redakcijos Dujų reglamento, pasiūlyto COM(2021) xxx] 43 straipsnio 2 dalyje dėl visos Sąjungos tinklo plėtros plano projekto ir kitų atitinkamų dokumentų, nurodytų Reglamento (ES) 2019/943 30 straipsnio 1 dalyje ir [naujos redakcijos Dujų reglamento, pasiūlyto COM(2021) xxx] 23 straipsnio 3 dalyje ir 42 straipsnio 1 dalyje, atsižvelgiant į nediskriminavimo, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo bei saugaus elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkų veikimo tikslus;“

4) 4 straipsnio 6, 7 ir 8 dalys pakeičiamos taip:

„6. Atitinkamos reguliavimo institucijos koordinuoja ir bendrai nustato, ar **ES SSO subjektas**, ENTSO-E, **ENTSO-G, ENNOH, ES SSO subjektas** arba regioniniai koordinavimo centrai nevykdo įsipareigojimų pagal Sąjungos teisę, ir imasi atitinkamų veiksmų, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2019/944 59 straipsnio 1 dalies c punkte ir 62 straipsnio 1 dalies f punkte **arba [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 72 straipsnio 1 dalies e punkte.**

ACER vienos ar daugiau reguliavimo institucijų prašymu arba savo iniciatyva pateikia pagrįstą nuomonę ir rekomendaciją ENTSO-E, **ENTSO-G, Europos vandenilio tinklo operatorių tinklui**, ES SSO subjektui arba regioniniams koordinavimo centrams dėl jų įsipareigojimų vykdymo.“

„7. Jeigu ACER pagrįstoje nuomonėje nustatoma, kad ENTSO-E, **ENTSO-G, Europos vandenilio tinklo operatorių tinklas**, ES SSO subjektas ar regioninis koordinavimo centras galimai nevykdo atitinkamų savo įsipareigojimų, atitinkamos reguliavimo institucijos vieningai priima suderintus sprendimus, kuriuose nustatoma, ar nevykdomi įsipareigojimai ir, kai taikytina, nustato priemonės, kurių turi imtis ENTSO-E, **ENTSO-G, ENNOH**, ES SSO subjektas arba regioninis koordinavimo centras įsipareigojimų nevykdymui pašalinti. Jeigu reguliavimo institucijos vieningai nepriima tokių suderintų sprendimų per keturis mėnesius nuo ACER pagrįstos nuomonės gavimo, klausimas pagal 6 straipsnio 10 dalį perduodamas ACER, kad ši priimtų sprendimą.“

„8. Jei ENTSO-E, **ENTSO-G, ENNOH**, ES SSO subjektas arba regioninis koordinavimo centras per tris mėnesius neištaiso pažeidimų, nustatytų pagal šio straipsnio 6 arba 7 dalį, ir nepradeda vykdyti įsipareigojimų, arba jei valstybės narės, kurioje yra subjekto būstinė, reguliavimo institucija nesiima veiksmų, kad užtikrintų įsipareigojimų vykdymą, ACER pateikia rekomendaciją reguliavimo institucijai imtis veiksmų pagal Direktyvos (ES) 2021/944 59 straipsnio 1 dalies c punktą ir 62 straipsnio 1 dalies f punktą **arba [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 74 straipsnio 1 dalies d punktą**, kad ENTSO-E, **ENTSO-G, ENNOH**, ES SSO subjektas arba regioniniai koordinavimo centrai vykdytų savo įsipareigojimus, ir apie tai informuoja Komisiją.“

5) 5 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. ACER dalyvauja rengiant tinklo kodeksus pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnį ir **[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx]**~~Reglamento (EB) Nr. 715/2009 53 ir 54 6 straipsnius ir gaires pagal Reglamento (ES) 2019/943 61 straipsnio 6 dalį ir [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 56 straipsnio 5 dalį~~. Konkrečiai, ji:

- a) pateikia Komisijai neprivalomas bendrąsias gaires, kai jos prašoma tai padaryti pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnio 4 dalį arba ~~Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~**[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 53 straipsnio 4 dalį arba 54 straipsnio 4 dalį**~~6 straipsnio 2 dalį~~. ACER peržiūri bendrąsias gaires ir jas vėl pateikia Komisijai, kai jos prašoma tai padaryti pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnio 7 dalį arba ~~Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~**[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 53 straipsnio 7 dalį arba 54 straipsnio 7 dalį**~~6 straipsnio 4 dalį~~;
- b) ~~pateikia ENTSO-G pagrįstą nuomonę dėl tinklo kodekso pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnio 7 dalį;~~
- be) peržiūri tinklo kodeksą pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnio 11 dalį ~~arba ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~**[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 53 straipsnio 11 dalį arba 54 straipsnio 11 dalį**~~6 straipsnio 9 dalį~~. Atlikdama peržiūrą, ACER atsižvelgia į visų šalių, dalyvavusių, vadovaujant ENTSO-E, ENTSO-G, ENNOH arba ES SSO subjektui, rengiant peržiūrėtą tinklo kodeksą, ir konsultuojasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl versijos, kuri turi būti teikiama Komisijai. Šiuo tikslu ACER, kai tinkama, gali naudotis pagal tinklo kodeksus įsteigtu komitetu. ACER pateikia ataskaitą Komisijai apie konsultacijų rezultatus. Po to ACER pateikia peržiūrėtą tinklo kodeksą Komisijai pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnio 11 dalį ~~arba ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~**[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 53 straipsnio 11 dalį arba 54 straipsnio 11 dalį**~~6 straipsnio 9 dalį~~. Jeigu ENTSO-E ir ENTSO-G, ENNOH arba ES SSO subjektas neparengia tinklo kodekso, ACER parengia ir pateikia Komisijai tinklo kodekso projektą, kai jos prašoma tai padaryti pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnio 12 dalį ~~arba Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~**[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 53 straipsnio 12 dalį arba 54 straipsnio 12 dalį**~~6 straipsnio 10 dalį~~;
- cd) pagal Reglamento (ES) 2019/943 32 straipsnio 1 dalį arba ~~Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~**[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 24 straipsnio 1 dalį arba 46 straipsnio 2 dalį**~~9 straipsnio 1 dalį~~pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę, jei ENTSO-E, ENTSO-G, ENNOH arba ES SSO subjektas nevykdo tinklo kodekso, parengto pagal Reglamento (ES) 2019/943 30 straipsnio 1 dalies **a punktą** ~~a punktą~~ arba ~~Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~ **[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 23 straipsnio 1 dalį arba 42 straipsnio 1 dalies**

~~a punkta 8 straipsnio 2 dalį~~ arba tinklo kodekso, parengto pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnio 3–12 dalis ~~arba Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~ **[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 53 straipsnio 3–12 dalis arba 54 straipsnio 3–12 dalis** ~~6 straipsnio 1–10 dalis~~, tačiau kurio Komisija nepriėmė pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnio 13 dalį ~~arba pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~ **[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 53 straipsnio 13 dalį arba 54 straipsnio 13 dalį** ~~6 straipsnio 11 dalį~~;

d)e) stebi ir analizuoja, kaip įgyvendinami tinklo kodeksai, kuriuos Komisija priėmė pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnį ir ~~Reglamento (EB) Nr. 715/2009~~ **[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 53 ir 54 straipsnius** ~~6 straipsnį~~, taip pat gairės, priimtos pagal Reglamento (ES) 2019/943 61 straipsnį ir **[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 56 straipsnį**, ir kokią poveikį jie turi taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai ir užtikrinti nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą, suderinimui, bei teikia ataskaitą Komisijai.“

6) 6 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa keičiama taip:

„3. Komisija ne vėliau kaip 2022 m. liepos 5 d., o po to – kas ketverius metus, pagal Direktyvos (ES) 2019/944 57 straipsnio 7 dalį ir **[naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 70 straipsnio 6 dalį** pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl reguliavimo institucijų nepriklausomumo.“

7) 6 straipsnis papildomas 9a, 9b, 9c ir 9d dalimis:

„9a) ACER reguliavimo institucijoms ir tinklo operatoriams teikia rekomendacijas, susijusias su reguliuojamo turto bazėmis pagal [Dujų reglamento] 4 straipsnio 4 dalį.

9b) ACER gali teikti rekomendacijas reguliavimo institucijoms dėl tarpvalstybinių srautų apribojimų, susijusių su dujų kokybės skirtumų sprendimais, sąnaudų paskirstymo pagal [Dujų reglamento] 19 straipsnio 8 dalį.

9c) ACER gali teikti rekomendacijas reguliavimo institucijoms dėl tarpvalstybinių srautų apribojimų, susijusių su vandenilio kokybės skirtumų sprendimais, sąnaudų paskirstymo pagal [Dujų reglamento] 39 straipsnio 8 dalį.

9d) ACER pagal [Dujų reglamento] I priedo 2.2.1 skirsnio 2 punktą skelbia stebėsenos ataskaitas apie perkrovą sujungimo taškuose.“

8) 6 straipsnio 10 dalies pirmos pastraipos b ir c punktai pakeičiami taip:

„b) tinklo kodeksuose ir gairėse, **nurodytuose Reglamento (ES) 2019/943 59–61 straipsniuose**, priimtuose anksčiau nei 2019 m. liepos 4 d. ir vėlesnėse tų peržiūrėtų tinklo kodeksų ir gairių redakcijose; ~~arba~~“

„c) tinklo kodeksuose ir gairėse, **nurodytuose Reglamento (ES) 2019/943 59–61 straipsniuose**, priimtuose kaip įgyvendinimo aktai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnį; arba“

9) 6 straipsnio 10 dalies pirmą pastraipą papildoma šiais punktais:

„d) gairės pagal [Dujų reglamento] I priedą arba

e) [Dujų reglamento] 53–56 straipsniuose nurodyti tinklo kodeksai ir gairės.“

10) 6 straipsnio 10 dalies antros pastraipos a punktas pakeičiamas taip:

„a) jeigu kompetentingos reguliavimo institucijoms nepavyko susitarti per šešių mėnesių laikotarpį nuo klausimo perdavimo paskutinei iš tų reguliavimo institucijų arba – šio reglamento 4 straipsnio 7 dalyje arba Direktyvos (ES) 2019/944 59 straipsnio 1 dalies c punkte ar 62 straipsnio 1 dalies f punkte **arba [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 72 straipsnio 1 dalies e punkte** nurodytais atvejais – per keturis mėnesius;“

11) 6 straipsnio 10 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Kompetentingos reguliavimo institucijos gali bendrai prašyti, kad šios dalies antros pastraipos a punkte nurodytas laikotarpis būtų pratęstas ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, išskyrus atvejus, nurodytus šio reglamento 4 straipsnio 7 dalyje arba Direktyvos (ES) 2019/944 59 straipsnio 1 dalies c punkte ar 62 straipsnio 1 dalies f punkte **arba [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 72 straipsnio 1 dalies e punkte**.“

12) 6 straipsnio 10 dalies ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Kai pagal naujus tinklo kodeksus ar gaires, **nurodytus Reglamento (ES) 2019/943 59–61 straipsniuose**, priimtus kaip deleguotieji aktai po 2019 m. liepos 4 d., kompetencija priimti sprendimus dėl pirmoje pastraipoje nurodytų tarpvalstybinių klausimų suteikiama reguliavimo institucijoms, ACER turi kompetenciją savo nuožiūra priimti sprendimą pagal šios dalies antros pastraipos b punktą tik jei to prašo 60 proc. kompetentingų reguliavimo institucijų. Jei dalyvauja tik dvi reguliavimo institucijos, bet kuri iš jų gali perduoti klausimą nagrinėti ACER.“

13) 6 straipsnio 12 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) priima sprendimą per šešis mėnesius nuo klausimo pateikimo dienos arba – šio reglamento 4 straipsnio 7 dalyje arba Direktyvos (ES) 2019/944 59 straipsnio 1 dalies c punkte ar 62 straipsnio 1 dalies f punkte **arba [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 72 straipsnio 1 dalies e punkte** numatytais atvejais – per keturis mėnesius nuo klausimo pateikimo dienos;“ ir

14) 14 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„Vykdama savo užduotis, visų pirma rengdama bendrąsias gaires pagal Reglamento (ES) 2019/943 59 straipsnį arba [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 53 ir 54 straipsnius, taip pat siūlydama tinklo kodeksų dalinius pakeitimus pagal Reglamento (ES) 2019/943 60 straipsnį arba [naujos

redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 55 straipsnį ACER visapusiškai ankstyvame etape atvirai ir skaidriai konsultuojasi su rinkos dalyviais, perdavimo sistemos operatoriais, **vandenilio tinklo operatoriais**, vartotojais, galutiniais naudotojais ir, atitinkamais atvejais, su konkurencijos institucijomis, nepažeisdama atitinkamos jų kompetencijos, visų pirma, kai jos užduotys susijusios su perdavimo sistemos operatoriais **ir vandenilio tinklo operatoriais**.“

15) 15 straipsnyje pridedamos toliau išdėstytos 6 ir 7 dalys:

„6) ACER atlieka tyrimus, kuriuose lyginamas ES perdavimo sistemos operatorių sąnaudų efektyvumas pagal [Dujų reglamento] 17 straipsnio 2 dalį].“

„7) ACER pateikia nuomones, kuriose pateikia suderintą techninės informacijos apie teisę naudotis vandenilio tinklais skelbimo formatą pagal šio reglamento I priedą.“

16) 15 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„Glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija, valstybėmis narėmis ir atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis, įskaitant reguliavimo institucijas, ir nepažeisdama konkurencijos institucijų kompetencijos, ACER stebi elektros energijos ir gamtinių dujų didmenines ir mažmenines rinkas, visų pirma elektros energijos ir gamtinių dujų mažmenines kainas, atitikimą Direktyvoje (ES) 2019/944 ir **[Dujų direktyvoje]** nustatytoms vartotojų teisėms, rinkos pokyčių poveikį namų ūkio vartotojams, prieigą prie tinklų, įskaitant elektros energijos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių prieigą, pažangą jungčių diegimo srityje, potencialias kliūtis tarpvalstybinei prekybai, **įskaitant vandenilio įmaišymo į gamtinių dujų sistemą poveikį ir kliūtis tarpvalstybiniam biometano srautui**, reguliavimo kliūtis naujiems rinkos dalyviams ir mažesnėms įmonėms, įskaitant piliečių energijos bendruomenes, valstybės įsikišimo priemones, neleidžiančias kainoms atspindėti faktinio trūkumo, kaip antai nustatytąsias Reglamento (ES) 2019/943 10 straipsnio 4 dalyje, valstybių narių veiksmus elektros energijos tiekimo saugumo srityje, grindžiamus to reglamento 23 straipsnyje nurodyto Europos išteklių adekvatumo vertinimo, visų pirma atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2019/941 17 straipsnyje nurodytą *ex post* vertinimą, rezultatais.“

17) 15 straipsnio 2 dalis papildoma antra pastraipa:

„Glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija, valstybėmis narėmis ir atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis, įskaitant reguliavimo institucijas, ir nepažeisdama konkurencijos institucijų kompetencijos ACER stebi vandenilio rinkas, visų pirma rinkos pokyčių poveikį vandenilio vartotojams, vandenilio tinklo prieigą, įskaitant vandenilio, pagaminto iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, tinklo prieigą, pažangą, padarytą jungiamųjų linijų srityje, galimas tarpvalstybinės prekybos kliūtis.“

18) 15 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„ACER kasmet skelbia 1 dalyje nurodytos stebėsenos rezultatų ataskaitą. Toje ataskaitoje ji nurodo visas kliūtis, trukdančias baigti kurti elektros energijos, ~~ir gamtinių~~ **gamtinių dujų** ir **vandenilio** vidaus rinkas.“

66 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dalinis pakeitimas

Reglamentas (EB) Nr. 1227/2011 iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 straipsnyje, 3 straipsnio 3 ir 4 dalyse, 4 straipsnio 1 dalyje, 8 straipsnio 5 dalyje terminas „elektros energija arba gamtinės dujos“ pakeičiamas terminu **„elektros energija, vandenilis arba gamtinės dujos“**;
- b) 6 straipsnio 2 dalyje sąvoka „elektros energijos ir dujų rinkos“ pakeičiama sąvoka **„elektros energijos, vandenilio ir gamtinių dujų rinkos“**.

67 straipsnis

Reglamento (ES) 2017/1938 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2017/1938 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 1 straipsnio pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

„Šiame reglamente nustatomos nuostatos, kuriomis siekiama garantuoti dujų tiekimo saugumą Sąjungoje užtikrinant tinkamą ir nenutrūkstamą gamtinių dujų, dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų (toliau – dujos) vidaus rinkos veikimą, numatant įgyvendinti išimtinės priemonės tais atvejais, kai rinka nebegali tiekti reikiamo dujų kiekio, įskaitant kraštutines solidarumo priemones, ir aiškiai apibrėžiant bei padalijant gamtinių dujų įmonių, valstybių narių ir Sąjungos atsakomybę tiek už prevencinius veiksmus, tiek reaguojant į konkrečius dujų tiekimo sutrikimus.“

- 2) 2 straipsnis papildomas šiomis apibrėžtimis:

„27) dujos – gamtinės dujos, kaip apibrėžta [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 2 straipsnio 1 punkte;

28) strateginės atsargos – perdavimo sistemos operatorių įsigytos, valdomos ir laikomos dujos, skirtos tik jų, kaip perdavimo sistemos operatorių, funkcijoms vykdyti ir tiekimo saugumui užtikrinti. Dujos, saugomos kaip strateginių atsargų dalis, skirstomos tik tuo atveju, jei to reikia, kad sistema veiktų saugiomis ir patikimomis sąlygomis pagal [naujos redakcijos Dujų direktyvos, pasiūlytos COM(2021) xxx] 35 straipsnį, arba paskelbtos ekstremaliosios situacijos atveju pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1938 11 straipsnį, ir kitais atvejais negali būti parduodamos didmeninėse dujų rinkose;

29) saugyklos naudotojas – laikymo sistemos operatoriaus klientas arba potencialus klientas;“

- 3) 2 straipsnis papildomas šia pastraipa:

„Nuorodos į gamtines dujas laikomos nuorodomis į dujas, kaip apibrėžta 27 punkte.“

- 4) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Imitavimo bandymas turi apimti dujų tiekimo ekstremaliųjų situacijų atvejais koridorių nustatymą ir vertinimą, ir jo metu taip pat nustatoma, kurios valstybės narės gali išspręsti nustatytą riziką, įskaitant susijusią su laikymu ir SGD.“

5) 4 dalies e punktas pakeičiamas taip:

„e) atsižvelgiant į riziką, susijusią su dujų tiekimo saugumui svarbios infrastruktūros kontrole, kiek tai gali būti susiję su, *inter alia*, nepakankamų investicijų, neigiamos įtakos įvairinimui, netinkamo esamos infrastruktūros naudojimo, **įskaitant laikymo pajėgumo kaupimą**, arba Sąjungos teisės aktų pažeidimo rizika;“

6) įtraukiamas naujas 7a straipsnis:

„7a straipsnis

Preveninės ir ekstremaliųjų situacijų valdymo priemonės

Valstybės narės imasi tinkamų prevencinių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo priemonių. Šiomis priemonėmis turi būti atsižvelgiama į naujausio visos Sąjungos mastu atlikto sutrikimo scenarijų imitavimo bandymo, numatyto 7 straipsnyje, rezultatus ir jos turi būti tinkamos atliekant bendrą ir nacionalinį rizikos vertinimus nustatytai rizikai šalinti.“;

(7) 8 straipsnio 1 dalis ir 9 straipsnio 3–10 dalys tampa 7a straipsnio 2–12 dalimis;

(8) įterpiami 7b, 7c ir 7d straipsniai:

„7b straipsnis

Efektyvus bendras infrastruktūros ir dujų saugyklų naudojimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad esama infrastruktūra nacionaliniu ir regiono lygmenimis būtų naudojama efektyviai taip didinant tiekimo saugumą. Visų pirma valstybės narės sudaro sąlygas vykdyti tarpvalstybinius dujų mainus ir gauti tarpvalstybinę prieigą prie saugyklų ir SGD.

2. Rengiant bendrus rizikos vertinimus ir vėliau juos atnaujinant išanalizuojamas regione turimų saugyklų pajėgumo adekvatumas, laikymo pajėgumų veikimas ir jų indėlis užtikrinant tiekimo saugumą Sąjungoje, taip pat rizika, susijusi su dujų tiekimo saugumui svarbios laikymo infrastruktūros kontrole, vykdoma trečiųjų valstybių subjektų. Atliekant šią analizę dujų saugyklų reikšmė palyginama su alternatyviomis priemonėmis, tokiomis kaip investicijos į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energetiką.

3. Jeigu šios rengiant bendrą rizikos vertinimą ar vėliau jį atnaujinant atliktos analizės rezultatai rodo, kad esama regiono lygmens rizikos, kuri kyla vienai ar kelioms tos pačios rizikos grupės valstybėms narėms ir kurios negalima kitaip pašalinti, valstybės narės apsparsto galimybę taikyti vieną ar daugiau iš šių priemonių:

- a) įpareigoti dujų saugyklų naudotojus užtikrinti minimalų dujų kiekį požeminėse saugyklose;
- b) organizuoti konkursus, aukcionus ar taikyti lygiaverčius mechanizmus, kuriais skatinama užsakyti laikymo pajėgumų galimam trūkumui dėl išlaidų padengti;
- c) įpareigoti perdavimo sistemos operatorių įsigyti strategines dujų atsargas ir jas valdyti;
- d) leisti saugyklas visiškai integruoti į perdavimo sistemos operatoriaus tinklą, jeigu kitaip saugykla nustotų veikti ir dėl to kiltų rizika saugiam ir patikimam perdavimo sistemos veikimui.

Dėl tokių priemonių konsultuojamasi atitinkamoje rizikos grupėje, visų pirma dėl to, kaip jomis šalinama rizika, nustatyta atliekant bendrą rizikos vertinimą.

4. Pagal 7a straipsnį ir šio straipsnio 3 dalį priimtose priemonės turi būti būtinos, aiškiai apibrėžtos, skaidrios, proporcingos, nediskriminacinės ir patikrinamos, neturi nederamai iškraipyti konkurencijos, trikdyti veiksmingo dujų vidaus rinkos veikimo ar kelti pavojaus dujų tiekimo saugumui kitose valstybėse narėse ar Sąjungoje. Priemonėmis neturi būti blokuojami ar ribojami tarpvalstybiniai pajėgumai, paskirstyti pagal Komisijos reglamento (ES) 2017/459 nuostatas.

5. Jei nustatoma regioninė rizika, atitinkamos rizikos grupės valstybės narės siekia susitarti regioninės rizikos grupėje dėl tikslinio regiono atsargų lygio siekdamos užtikrinti, kad nustatyta tiekimo saugumo rizika būtų padengta pagal bendrą rizikos analizę.

Atitinkamos rizikos grupės valstybės narės siekia susitarti dėl bendro priemonių, pagal 3 dalį pasirinktų remiantis bendru rizikos vertinimu, finansavimo schemų. Sąnaudos valstybėms narėms paskirstomos sąžiningai, remiantis pagal 2 dalį atlikta analize. Jeigu priemonė finansuojama iš rinkliavos, ši rinkliava neskiriama tarpvalstybiniais sujungimo taškams. Jei valstybės narės negali susitarti dėl bendro finansavimo schemų, Komisija gali priimti teisiškai neprivalomas gaires dėl pagrindinių įtrauktinų elementų.

6. Atitinkamos rizikos grupės valstybės narės susitaria dėl bendros koordinuojamos procedūros saugykloje pagal šio straipsnio 3 dalį laikomoms dujoms išleisti susidarius 11 straipsnio 1 dalyje apibrėžtai ekstremaliajai situacijai. Bendra koordinuojama procedūra apima procedūrą, kai dujos išleidžiamos vykdant Komisijos koordinuojamus veiksmus susidarius 12 straipsnio 3 dalyje nurodytai regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliajai situacijai.

7. Pasikonsultavusios tarpusavyje atitinkamoje rizikos grupėje, kaip nurodyta 3 dalyje, valstybės narės konsultuojasi su Dujų koordinavimo grupe. Valstybės narės informuoja Dujų koordinavimo grupę apie bendro finansavimo schemas ir dujų išleidimo procedūras, nurodytas 5 ir 6 dalyse.

8. Pagal 3 dalį priimtose priemonės įtraukiamos į rizikos vertinimus ir, kai tinkama, į atitinkamo laikotarpio prevencinių veiksmų planą ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

7c straipsnis

ES masto rizikos vertinimas

Taikant pereinamojo laikotarpio nuostatą, per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo visos valstybės narės esamus bendrus ir nacionalinius rizikos vertinimus ir, kai tinkama, prevencinių veiksmų planą ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planą papildo reikiamu priedu, kad jie atitiktų 7b straipsnio 2–6 dalių nuostatas. Šie atnaujinti planai skelbiami viešai ir apie juos pranešama Komisijai 8 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka, o Komisija 8 straipsnio 8 dalyje nustatytomis sąlygomis pateikia rekomendaciją, į kurią atitinkama kompetentinga institucija turi atsižvelgti, laikydamasi 8 straipsnio 9 dalyje aprašytos procedūros.

7d straipsnis

Bendri viešieji strateginių atsargų pirkimai

1. Valstybės narės, imdamosi prevencinių priemonių tiekimo saugumui užtikrinti, gali nustatyti mechanizmą, pagal kurį perdavimo sistemos operatoriai vykdytų bendrus viešuosius strateginių atsargų pirkimus.

Mechanizmas turi atitikti ES teisę ir konkurencijos taisykles ir sudaromas taip, kad strateginės atsargos galėtų būti naudojamos vykdant Komisijos koordinuojamus veiksmus susidarius 12 straipsnio 3 dalyje nurodytai regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliajai situacijai.

Mechanizmas turi būti atviras visiems sukūrus mechanizmą prie jo prisijungti norintiems Sąjungos perdavimo sistemos operatoriams.

2. Dalyvaujančios valstybės narės apie savo ketinimą nustatyti tokį mechanizmą praneša Komisijai. Pranešime pateikiama atitiktai šio reglamento nuostatomis įvertinti būtina informacija, pavyzdžiui, pirkimas dujų kiekis, priemonės taikymo trukmė, dalyvaujantys perdavimo sistemos operatoriai, valdymo priemonės, veiklos procedūros ir mechanizmo aktyvavimo ekstremaliojoje situacijoje sąlygos. Jame taip pat nurodomos tikėtinos sąnaudos ir nauda.

3. Per tris mėnesius Komisija gali pateikti nuomonę dėl numatomo mechanizmo atitikties šiam reglamentui. Komisija apie gautą pranešimą informuoja Dujų koordinavimo grupę ir, jei tikslinga, Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą. Dalyvaujančios valstybės narės kuo labiau atsižvelgia į Komisijos nuomonę.

7e straipsnis

Ataskaita dėl saugyklų ir bendrų viešųjų strateginių atsargų pirkimų

Praėjus trejiems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo Komisija parengia ataskaitą dėl 7b, 7c ir 7d straipsnių taikymo ir naudojimosi galimybe vykdyti bendrus viešuosius strateginių atsargų pirkimus patirties, naudos, sąnaudų ir kliūčių.“;

(9) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis išbraukiama;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Į regioninius skyrius įtraukiamos tinkamos ir veiksmingos tarpvalstybinės priemonės, įskaitant priemones dėl **saugyklų ir SGD**, dėl kurių susitaria priemonės įgyvendinančios tos pačios rizikos grupės arba skirtingų rizikos grupių valstybės narės, kurioms daro poveikį priemonė, remiantis 7 straipsnio 1 dalyje nurodytu imitavimo bandymu ir bendru rizikos vertinimu.“;

(10) 6 dalis papildoma šiuo sakiniu:

„Pasiūlymas dėl bendradarbiavimo gali apimti savanorišką dalyvavimą vykdanč bendrus viešuosius strateginių atsargų pirkimus, kaip nurodyta 7c straipsnyje.“;

(11) įterpiamas naujas 8a straipsnis:

„8a straipsnis

Kibernetinio saugumo priemonės

1. Tvirtindamos prevencinių veiksmų planus ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus valstybės narės apsvarsto tinkamas kibernetinio saugumo priemones.

2. Komisija gali pagal 19 straipsnį priimti deleguotąjį aktą, kuriuo nustatomos dujų sektoriui taikomos taisyklės dėl tarpvalstybinių dujų srautų kibernetinio saugumo aspektų, įskaitant taisykles dėl bendrų minimalių reikalavimų, planavimo, stebėjimo, ataskaitų teikimo ir krizių valdymo.

3. Rengdama šį deleguotąjį aktą Komisija glaudžiai bendradarbiauja su Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER), Kibernetinio saugumo agentūra (ENISA), Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklu (ENTSO-G) ir ribotu skaičiumi susijusių pagrindinių suinteresuotųjų subjektų, taip pat su kibernetinio saugumo kompetenciją turinčiais subjektais pagal jų įgaliojimus, tokiais kaip kibernetinio saugumo operacijų centrai (SOC) ir reagavimo į kompiuterių saugumo incidentus tarnybos (CSIRT), nurodyti peržiūrėtoje Tinklų ir informacinių sistemų saugumo direktyvoje.“;

(12) 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) e punktas pakeičiamas taip:

„e) informacija apie kitas prevencines priemones, kuriomis siekiama atsižvelgti į atliekant rizikos vertinimą nustatytą įvairių rūšių riziką, **kaip nurodyta 7a straipsnio 1 dalyje**, kaip antai priemonės, susijusias su poreikiu plėtoti jungtis tarp kaimyninių valstybių narių, toliau didinti energijos vartojimo efektyvumą, **vykdyti pajėgumo kaupavimo prevenciją** bei mažinti dujų poreikį ir su galimybe atitinkamais atvejais įvairinti dujų tiekimo maršrutus bei šaltinius ir esamų saugyklų ir SGD pajėgumų regioninį naudojimą, kad būtų kiek įmanoma išlaikomas dujų tiekimas visiems vartotojams;“;

ii) k punktas pakeičiamas taip:

„k) informacija apie visas su dujų tiekimo saugumu susijusias viešųjų paslaugų pareigas, **įskaitant su laikymo pajėgumu susijusias pareigas ir strategines atsargas**“;

iii) pridedamas šis i punktas:

„i) informacija apie kibernetinio saugumo priemonės, nurodytas 8a straipsnyje.“;

(13) 12 straipsnio 3 dalis papildoma d punktu:

„d) koordinuoja veiksmus dėl bendrų viešųjų strateginių atsargų pirkimų, nurodytų 7c straipsnyje.“;

(14) 13 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3, 4 ir 5 dalys pakeičiamos taip:

„3. Solidarumo priemonė **yra kraštinė priemonė** ir taikoma tik tuo atveju, kai prašančioji valstybė narė:

a) paskelbė ekstremaliąją situaciją pagal 11 straipsnį;

b) nesugebėjo ištaisyti nepakankamo dujų tiekimo savo solidariai saugomiems vartotojams padėties nepaisant to, kad taikė 11 straipsnio 3 dalyje nurodytą priemonę;

c) išnaudojo visas rinkos priemones (savanoriškos priemonės), visas ne rinkos priemones (privalomos priemonės) ir kitas savo ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytas priemones;

d) pateikė išsamų prašymą Komisijai ir visų valstybių narių, su kuriomis ji yra sujungta tiesiogiai arba, kaip numatyta 2 dalyje, per trečiąją valstybę, kompetentingoms institucijoms kartu su įgyvendintų priemonių, nurodytų šios dalies b punkte, aprašymu ir **aiškiu išipareigojimu** nedelsiant sumokėti sąžiningą kompensaciją iš solidarumo tiekiančiai valstybei narei pagal 8 dalį.

4. Valstybės narės, **gavusios prašymą taikyti solidarumo priemonę**, tokius savanoriškomis poreikio valdymo priemonėmis grindžiamus pasiūlymus teikia tokiu mastu ir tiek laiko, kiek tai įmanoma, prieš imdamosi ne rinkos priemonių.

Kai rinkos priemonės pasirodo nepakankamos, kad iš solidarumo tiekianti valstybė narė ištaisyti nepakankamo dujų tiekimo solidariai saugomiems vartotojams prašančiojoje valstybėje narėje padėtį, iš solidarumo tiekianti valstybė narė gali imti taikyti ne rinkos priemones, kad įvykdytų 1 ir 2 dalyse nustatytas pareigas.

5. Jeigu prašančiajai valstybei narei solidariai padėti galėtų daugiau nei viena valstybė narė, prašančioji valstybė narė, pasikonsultavusi su visomis valstybėmis narėmis, kurioms tenka pareiga tiekti iš solidarumo, prašo pateikti pasiūlymą dėl dujų tiekimo, kuris būtų palankiausias atsižvelgiant į išlaidas, tiekimo spartą,

patikimumą ir diversifikaciją. Jei turimų rinkos priemonėmis grindžiamų pasiūlymų nepakanka, kad būtų ištaisyta nepakankamo dujų tiekimo solidariai saugomiems vartotojams prašančiojoje valstybėje narėje padėtis, valstybės narės, kurioms tenka pareiga tiekti iš solidarumo, privalo aktyvuoti ne rinkos priemones.“;

b) 10 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jei buvo taikoma solidarumo priemonė pagal 1 ir 2 dalis, per tris mėnesius nuo ekstremaliosios situacijos atšaukimo iš solidarumo tiekiančios valstybės narės reguliavimo institucija ir (arba) konkurencijos institucija atlieka prašančiosios valstybės narės sumokėtos galutinės kompensacijos sumos *ex post* kontrolę. Dėl *ex post* kontrolės išvados konsultuojamasi su prašančiąja valstybe nare ir ji pateikia savo nuomonę. Pasikonsultavusi su prašančiąja valstybe nare, *ex post* kontrolę vykdanči institucija turi teisę reikalauti ištaisyti kompensacijos sumą atsižvelgiant į prašančiosios valstybės narės nuomonę. Šios *ex post* kontrolės išvados perduodamos Europos Komisijai, kuri į jas atsižvelgia savo ataskaitoje dėl ekstremaliųjų situacijų pagal 14 straipsnio 3 dalį.“;

c) 14 dalis pakeičiama taip:

„14. Jeigu valstybės narės nesusitaria dėl savo techninių, teisinių ir finansinių susitarimų arba jų neužbaigia rengti, tai nedaro poveikio šio straipsnio taikymui. Susidarius tokiai situacijai, **jeigu solidarumo priemonė yra reikalinga, kad būtų užtikrintas dujų tiekimas solidariai saugomiems vartotojams, prašymui ir atitinkamų dujų tiekimui automatiškai taikoma (naujame) IX priede nustatyta tvarka.**“;

(15) 14 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Pasibaigus ekstremaliajai situacijai, kuo skubiau ir ne vėliau kaip per šešias savaites nuo ekstremaliosios situacijos atšaukimo, 1 dalyje nurodyta kompetentinga institucija pateikia Komisijai išsamų ekstremaliosios situacijos ir įgyvendintų priemonių veiksmingumo vertinimą, įskaitant ekstremaliosios situacijos ekonominio poveikio vertinimą, poveikio elektros energijos sektoriui vertinimą ir informaciją apie Sąjungai ir jos valstybėms narėms suteiktą arba iš jų gautą pagalbą. **Kai aktualu, vertinime išsamiai apibūdinamos aplinkybėmis, dėl kurių buvo aktyvuotas 13 straipsnyje nurodytas mechanizmas, ir sąlygos, kuriomis gautas trūkstamas dujų kiekis, įskaitant kainą ir sumokėtą finansinę kompensaciją, taip pat, kai aktualu, priežastys, kodėl nebuvo priimti solidarumo pasiūlymai ir (arba) dujos nebuvo tiekiamos.** Toks vertinimas pateikiamas DKG ir į jį atsižvelgiama atnaujinant prevencinių veiksmų planus ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus.“;

(16) 19 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies pirmas sakiny pakeičiamas taip:

„3 straipsnio 8 dalyje, 7 straipsnio 5 dalyje, 8 straipsnio 5 dalyje ir **8a straipsnio 2 dalyje (kibernetinis saugumas)** nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2017 m. lapkričio 1 d.“;

b) 3 dalies pirmas sakinyss pakeičiamas taip:

„3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnio 8 dalyje, 7 straipsnio 5 dalyje, 8 straipsnio 5 dalyje ir **8a straipsnio 2 dalyje (kibernetinis saugumas)** nurodytus deleguotuosius įgaliojimus.“;

c) 6 dalies pirmas sakinyss pakeičiamas taip:

„6. Pagal 3 straipsnio 8 dalį, 7 straipsnio 5 dalį, 8 straipsnio 5 dalį ir **8a straipsnio 2 dalį (kibernetinis saugumas)** priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš.“;

(17) VI priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 5 skirsnio a punkto antroje pastraipoje po antros įtraukos „dujų tiekimo maršrutų ir šaltinių įvairinimo priemonės,“ įterpiama ši įtrauka:

„— pajėgumo kaupavimo prevencijos priemonės,“;

a) 11.3 skirsnio a punkto antroje pastraipoje po antros įtraukos „dujų tiekimo maršrutų ir šaltinių įvairinimo priemonės,“ įterpiama ši įtrauka:

„— pajėgumo kaupavimo prevencijos priemonės,“;

(18) šio reglamento II priede pateikiamas tekstas pridedamas kaip Reglamento (ES) 2017/1938 IX priedas.

ê 715/2009 (pritaikytas)

~~6831~~ straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. ~~715/2009~~ ~~715/2009~~ panaikinamas ~~2011 m. kovo 3 d.~~ Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal II priede pateiktą atitikmenų lentelę.

~~6932~~ straipsnis

Įsigaliojimas

↓ Klaidų ištaisymas, OL L 229, 2009 9 1, p. 29 (pritaikytas) ⇒ naujas

Šis reglamentas įsigalioja ☒ dvidešimtą ☒ dieną ~~nuo~~ ☒ po ☒ jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ⇒ 2023 m. sausio mėn. ⇐ ~~2011 m. kovo 3 d.~~

↓ 715/2009

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

1.5.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

1.5.3. Panašios patirties išvados

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės), kurioms daromas poveikis

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA „AGENTŪROS“

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamų ir gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių (nauja redakcija).

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamų gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų (nauja redakcija).

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Politikos sritis: Energetika

Veikla: Europos žaliasis kursas

1.3. Pasiūlymas susijęs su:

☒ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai²¹

☐ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☐ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Europos žaliojo kurso komunikate ir Klimato teisės akte nustatytas tikslas, kad iki 2050 m. ES taptų neutralaus poveikio klimatui ir taip prisidėtų prie Europos konkurencingumo, ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Apskaičiuota, kad siekiant 55 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių dalis turėtų sudaryti 38–40 proc. Iki 2050 m. dujinis kuras ir toliau sudarys svarbią energijos rūšių derinio dalį, todėl reikia mažinti dujų sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro, kuriant perspektyvias konkurencingas mažiau nuo iškastinio kuro priklausančias dujų rinkas. Ši iniciatyva taip yra pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio dalis. Joje aptariamas dujų, įskaitant vandenilį, rinkos modelis. Nors šia iniciatyva savaime nebus pasiektas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslas, ja bus pašalintos esamos reguliavimo kliūtys ir sudarytos sąlygos tai pasiekti ekonomiškai efektyviu būdu.

²¹

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.2. *Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)*

Toliau pateikiami konkretūs tikslai, kuriems įgyvendinti reikalingi papildomi ACER ir Energetikos GD ištekliai.

1 konkretus tikslas:

Sukurti rinkos principais grindžiamą vandenilio sektoriaus ir vandenilio tinklų plėtros reguliavimo sistemą.

2 konkretus tikslas:

Pagerinti tarpvalstybinės prekybos gamtinėmis dujomis sąlygas, atsižvelgiant į didėjančią dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų vaidmenį, ir suteikti daugiau teisių vartotojams.

3 konkretus tikslas:

Užtikrinti, kad visos Europos tinklo operatorių subjektai laikytųsi ES teisės aktų.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Papildomi ištekliai leis ACER ir Energetikos GD atlikti užduotis, būtinas jų įgaliojimams pagal ES teisės aktus vykdyti, kaip numatyta šiame pasiūlyme.

1.4.4. *Veiklos rezultatų rodikliai*

Nurodyti pažangos ir pasiekimų stebėsenos rodiklius.

1 konkretus tikslas:

Vandenilio infrastruktūros plėtra ir skirtingų rinkos dalyvių bendras naudojimas ja.

2 konkretus tikslas:

Prekybos dujomis iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujomis ir jų patekimo į rinkas lygis (pvz., prekybos apimtys ir prekybininkų skaičius, SGD terminalų naudojimo koeficientas ir gautų šių dujų kiekiai).

3 konkretus tikslas:

Laiku sukurti Europos vandenilio tinklo operatorių tinklą ir laiku įtraukti gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius į ES SSO subjekto veiklą.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Šiame vertinime, kiek jis susijęs su ACER, atsižvelgiama į išteklių poreikio dabartinėms užduotims atlikti įverčius, pateiktus nepriklausomo konsultanto neseniai atliktame tyrime, kurio tikslas – nustatyti išteklių poreikį panašioms, bet papildomoms užduotims atlikti, kurie buvo pakoreguoti, kad būtų išvengta pervertinimo. Nurodyti etatų vienetų, reikalingų dabartinėms užduotims atlikti, skaičiai yra suapvalinti 2023 m. reikalingų darbuotojų įverčiai, tačiau jie sumažinti 20 proc., siekiant atsižvelgti į tai, kad, yra didelė tikimybė, kad dėl konsultanto taikytos metodikos įverčiai buvo pervertinti, kaip paaiškinta 2021 m. spalio 5 d. Komisijos nuomonėje C(2021) 7024 „Dėl Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros 2022–2024 m. programavimo dokumento projekto ir ACER turimų finansinių ir žmogiškųjų išteklių pakankamumo.“ Todėl šiame darbo jėgos tyrime taikomas nuosaikesnis nei konsultanto apskaičiuotas reikalingų darbuotojų skaičiaus įvertis.

Nors ES vartotojams tiekiamų gamtinių dujų kiekis palaipsniui mažės, dėl to artimiausioje ateityje darbo krūvis, susijęs su dabartinėmis ACER užduotimis, nesumažės: Pavyzdžiui, gamtinių dujų tinklo kodeksai ir toliau įgyvendinami neatsižvelgiant į tinklu transportuojamus kiekius. Sudėtingumas dar labiau padidės, nes vis svarbesnis tampa mažo anglies dioksido pėdsako dujų įmaišymas. Be to, sukūrus gryno vandenilio tinklą ir rinką, į ACER užduočių sąrašą bus įtrauktas naujo sektoriaus reguliavimas.

1 konkretus tikslas: Rinkos principais grindžiamos vandenilio sektoriaus ir vandenilio tinklų plėtros reguliavimo sistemos sukūrimas

- Kaip ir elektros energijos bei gamtinių dujų atveju, rinkos principais grindžiamo vandenilio sektoriaus plėtrai reikalingos išsamesnės taisyklės – **tinklo kodeksai arba gairės**. Į pasiūlymą įtraukti 9 įgaliojimai priimti naujus tinklo kodeksus ar gaires, susijusias su vandeniliu, Komisijos reglamentų forma.

Šiuo metu šeši tinklo kodeksai arba gairės yra priimti kaip Komisijos reglamentai pagal Dujų reglamentą (EB) Nr. 715/2009 arba įtraukti į šio reglamento priedus. Konsultantas apskaičiavo, kad jiems įgyvendinti ACER reikia septynių etato ekvivalentų. Patirtis, įgyta rengiant ir įgyvendinant gamtinių dujų tinklo kodeksus ir gaires, gali būti panaudota rengiant panašius vandenilio tinklo kodeksus ir gaires (pavyzdžiui, pajėgumo paskirstymas, sąveika).

Todėl apskaičiuota, kad su vandeniliu susijusiems naujiems tinklo kodeksams ir gairėms parengti ir vėliau įgyvendinti reikės penkių etato ekvivalentų. Atsižvelgiant į laipsnišką vandenilio sektoriaus plėtrą, papildomi etato ekvivalentai turėtų būti pridedami palaipsniui: 1 etato ekvivalentas per metus nuo 2023 m.

- ACER taip pat **priima sprendimus dėl naujos tarpvalstybinės vandenilio infrastruktūros sąnaudų paskirstymo ir dėl sprendimų, kuriais panaikinami apribojimai dėl skirtingos vandenilio ar kitų dujų kokybės.** Konsultantas apskaičiavo, kad ACER sprendimui dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo pagal TEN-E reglamentą Nr. 347/2013 priimti reikės maždaug trijų etato ekvivalentų, jei valstybių narių reguliavimo institucijos negali susitarti šešis mėnesius, o jei sprendimas bus apskustas, reikės papildomų žmoniškųjų išteklių. Darant prielaidą, kad sprendimas priimamas kas antrus metus, reikėtų papildomo vieno etato ekvivalento tuo metu, kai, didėjant vandenilio ir kitų nei gamtinės dujų, svarbai, tikėtina, kad ši sprendimo galia bus panaudota (t. y. 2026 m.).
- ACER **rinkos stebėsenos ataskaita** bus papildyta **ketvirtu skyriumi** (šalia didmeninės elektros energijos prekybos, didmeninės gamtinių dujų prekybos ir mažmeninės prekybos ir (arba) vartotojų) **apie vandenilį**, taip išplečiant ACER rinkos stebėsenos veiklos sritį. Šiuo metu su šiais trimis skyriais dirba 7–8 etatiniai darbuotojai. Kadangi vandenilis bus nauja ACER sritis, kurioje reikia sutelkti vidaus ekspertines žinias, apskaičiuota, kad nuo pasiūlymų įsigaliojimo reikės vieno papildomo etato ekvivalento, o kai vandenilio sektorius išsivystys į visos Europos rinką (t. y. apie 2027 m.), reikės dar vieno papildomo etato ekvivalento.
- Atsižvelgiant į didėjančią vandenilio ir kitų nei iškastinės dujos dujų svarbą, **Reglamento dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo taikymo sritį reikia išplėsti.** Tam iš viso reikės penkių papildomų etato ekvivalentų: dviejų etato ekvivalentų nuo 2024 m. ir trijų papildomų etato ekvivalentų, kai prasidės vandenilio rinkos plėtra, taigi nuo 2027 m. Šie penki etato ekvivalentai galės būti finansuojami iš mokesčių.

2 konkretus tikslas: Geresnės tarpvalstybinės prekybos gamtinėmis dujomis sąlygos, atsižvelgiant į didėjančią dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų vaidmenį, ir daugiau teisių vartotojams

- Planuojama priimti naują Komisijos reglamentą dėl **kibernetinio saugumo**, lygiavertį elektros energijos sektoriui skirtam reglamentui. Atsižvelgiant į patirtį, kurios ACER reikia, vidutiniškai reikia vieno etato ekvivalento kiekvienam tinklo kodeksui ar gairėms, o nuo pasiūlymo įsigaliojimo dienos kibernetinio saugumo srityje reikia papildomo vieno etato ekvivalento.
- Siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo, reikia įtvirtinti naują nuostatą, pagal kurią būtų reikalaujama, kad tinklo operatoriai turėtų atskiras reguliuojamojo turto bazes gamtinių dujų, vandenilio ir (arba) elektros energijos tinklams. ACER bus pavesta teikti **rekomendacijas tinklo operatoriams ir valstybių narių reguliavimo institucijoms dėl turto vertės nustatymo ir tinklo naudotojams taikomų mokesčių apskaičiavimo** bei kas antrus metus jas atnaujinti. ACER taip pat bus pavesta kas ketverius metus skelbti **ES perdavimo sistemos operatorių sąnaudų efektyvumo palyginimo tyrimą**. Esamos

geriausios praktikos ataskaitos dėl perdavimo ir skirstymo tarifų pagal Elektros energijos reglamento 2019/943 18 straipsnio 9 dalį atžvilgiu konsultantas apskaičiavo 0,4 etato ekvivalento per metus, t. y. šiek tiek daugiau nei dabartinės ataskaitos dėl perkrovos dujų jungiamųjų linijų taškuose atveju. Pasiūlymu pastarųjų ataskaitų rengimo dažnumas sumažinamas nuo metinių ataskaitų iki iš esmės ataskaitų kas dvejus metus. Todėl nuo 2024 m. papildomai 0,5 etato ekvivalento turėtų pakakti abiem naujoms ataskaitų teikimo užduotims atlikti.

- Atsižvelgiant į naujos redakcijos Elektros energijos direktyvos (ES) 2019/944 nuostatas, šiuo pasiūlymu bus sugriežtintos nuostatos, taikomos ir **dujų vartotojams**. Šios nuostatos turėtų būti suderintos su ACER pajėgumu stebėti vartotojų teisių padėtį ir mažmenines rinkas, todėl nuo to laiko, kai valstybės narės turės perkelti šias nuostatas į nacionalinę teisę (t. y. nuo 2024 m.), ACER grupė, rengianti metinę rinkos stebėsenos ataskaitą, turėtų būti padidinta 0,5 etato ekvivalento.

3 konkretus tikslas: Užtikrinti, kad visos Europos tinklo operatorių subjektai laikytųsi ES teisės aktų

- Pasiūlymu gerinama ENTSO-G priežiūra (atkartojant nuostatas, susijusias su ENTSO-E), išplečiama ES SSO subjekto veiklos apimtis, įtraukiant gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius, ir sukuriamas naujas Europos vandenilio tinklo operatorių tinklas.

Įsteigus Europos vandenilio tinklo operatorių tinklą ir išplėtus ES SSO subjekto veiklos apimtį, ACER pirmaisiais metais po pasiūlymo įsigaliojimo teks didžiausias darbo krūvis, vėliau bus atliekamos reguliarios stebėsenos užduotys ir galimi, nors ir retai, vykdymo užtikrinimo veiksmai. Turėtų pakakti 1 etato ekvivalento, kuris po pirmųjų metų taip pat atliks pagrindinę naujojo Europos vandenilio tinklo operatorių tinklo stebėsenos užduotį: naujojo visos Sąjungos tinklo plėtros plano vertinimą.

Šie papildomi etato ekvivalentai, kaip aprašyta pirmiau, neapima netiesioginių kaštų. Taikant maždaug 25 proc. netiesioginių kaštų koeficientą (mažiau nei šiuo metu), reikia papildomų penkių etato ekvivalentų. Ankstesnėse Komisijos nuomonėse dėl ACER programavimo dokumentų buvo keliamas klausimas, kad ACER etatų plane nėra nuostatų dėl darbuotojų, atliekančių kanceliarines ar sekretoriato užduotis, ir ACER iš tiesų tokioms užduotims pasitelkia laikinuosius darbuotojus. Todėl, siekiant ištaisyti šią padėtį ir nesukuriant papildomos naštos ES biudžetui, šie papildomi etatai turėtų būti padėjų sekretorių kategorijos (AST/SC), nes jie pakeistų laikinuosius darbuotojus.

Iš visų 21 etato ekvivalentų ne daugiau kaip septyni galėtų būti finansuojami iš mokesčių (2 laikinieji darbuotojai (TA AD), 3 IV pareigų grupės sutartininkai (CA FG IV) ir 2 laikinieji padėjų sekretorių kategorijos darbuotojai (TA AST/SC) kaip sekretorių pagalba dviejų REMIT departamentų vadovams).

Nors daugiausia papildomo ES įstaigų darbo teks ACER, dėl vandenilio sektoriaus, palaipsniui tapsiančio visos Europos rinka, taip pat dėl sudėtingesnio gamtinių dujų tinklo ir rinkos, nes didėja ne iškastinių, o kitų dujų pasiūla, Energetikos GD darbo krūvis taip pat padidės. Nuosaikiai vertinant apskaičiuota, kad tinkamam sugriežtintų vartotojų apsaugos nuostatų įgyvendinimui užtikrinti reikia vieno papildomo etato ekvivalento. Didmeninės prekybos srityje aštuoni etatiniai darbuotojai šiuo metu dirba su dujų rinkomis (įskaitant tinklo planavimą ir dujų kokybę). Dėl papildomų su vandeniliu susijusių taisyklių ir didėjančio gamtinių dujų sektoriaus sudėtingumo darbo jėgą reikia padidinti 1,5 karto, t. y. keturiais papildomais etatais, kurie bus paskirstyti per ateinančius metus, atsižvelgiant į vandenilio sektoriaus plėtrą ir didėjančią kitų nei iškastinės dujos dujų rinkos dalį.

- 1.5.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.*

Šiuo metu ES lygmeniu nėra jokių taisyklių, kuriomis būtų reglamentuojami specialūs vandenilio tinklai ar rinkos. Atsižvelgiant į dabartinės ES ir nacionalinio lygmens pastangas skatinti naudoti vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių vietoje iškastinio kuro, valstybės narės būtų skatinamos nacionaliniu lygmeniu priimti specialias vandenilio infrastruktūros vežimo taisykles. Dėl to kyla pavojus, kad visoje ES reguliavimo sistema bus fragmentiška, o tai gali trukdyti integruoti nacionalinius vandenilio tinklus ir rinkas, taip užkertant kelią tarpvalstybinei prekybai vandeniliu.

Vandenilio infrastruktūros taisyklių suderinimas vėlesniame etape (t. y. po to, kai bus priimti nacionaliniai teisės aktai) padidintų administracinę našlą valstybėms narėms ir reguliavimo išlaidas bei neapibrėžtumą bendrovėms, visų pirma kai tai susiję su ilgalaikėmis investicijomis į vandenilio gamybos ir transportavimo infrastruktūrą.

Sukūrus specialių vandenilio tinklų ir rinkų reguliavimo sistemą ES lygmeniu, būtų skatinama nacionalinių vandenilio rinkų ir tinklų integracija ir sujungimas. ES lygmens taisyklės dėl tokių specialių vandenilio tinklų planavimo, finansavimo ir eksploatavimo užtikrintų ilgalaikę šios rūšies ilgalaikės infrastruktūros numatomumą potencialiems investuotojams, visų pirma tarpvalstybinių jungiamųjų linijų (kurioms priešingu atveju gali būti taikomi skirtingi ir galimai nevienodi nacionaliniai įstatymai) atveju.

Kalbant apie biometaną, tikėtina, kad be ES lygmens iniciatyvos iki 2030 m. vis dar egzistuos reguliavimo nenuoseklumas, susijęs su galimybe patekti į didmenines rinkas, sujungimo įpareigojimais ir perdavimo sistemos operatorių ir skirstymo sistemos operatorių koordinavimo priemonėmis. Be to, jei nebus tam tikro suderinimo ES lygmeniu, dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų gamintojai visoje ES patirs labai skirtingas sujungimo ir įleidimo sąnaudas, todėl jiems bus sudarytos nevienodos sąlygos.

Jei ES lygmeniu nebus priimti papildomi teisės aktai, valstybės narės ir toliau taikys skirtingus dujų kokybės standartus ir taisykles dėl vandenilio įmaišymo lygių, todėl gali kilti tarpvalstybinių srautų apribojimų ir rinkos segmentacijos pavojus. Dujų kokybės standartai ir

toliau būtų daugiausia nustatomi pagal gamtinių dujų kokybės parametrus, todėl būtų ribojamas atsinaujinančiųjų dujų integravimas į tinklą.

Dėl visų šių aspektų gali sumažėti tarpvalstybinė prekyba iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamomis dujomis, kurią gali kompensuoti didesnis iškastinių dujų importas. SGD terminalų naudojimas ir importas galėtų ir toliau apsiriboti tik iškastinėmis dujomis, nepaisant to, kad jei būtų galima gauti konkurencingo biometano arba sintetinio metano iš ne ES šaltinių, nereikėtų pritaikyti SGD terminalų.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Rengiant ankstesnius teisės aktų pasiūlymus įgyta patirtis parodė, kad ACER personalo poreikiai dažnai neįvertinami. Tai ypač aktualu, jei teisės aktuose numatytos nuostatos dėl įgaliojimų priimti išsamesnes technines taisykles, pavyzdžiui, tinklo kodeksus ir gaires pagal Elektros energijos reglamentą (ES) 2019/943. Kad nepasikartotų 2009 m. situacija, susijusi su trečiuoju vidaus rinkos teisės aktų rinkiniu, kai dėl nepakankamo personalo poreikių įvertinimo susidarė struktūrinis personalo trūkumas (kuris visiškai išspręstas tik pradedant 2022 m. ES biudžetu), šiame pasiūlyme personalo poreikiai apskaičiuoti keleriems metams į ateitį ir atsižvelgta į tikėtinus būsimus pokyčius, pavyzdžiui, įgaliojimų suteikimą.

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Ši iniciatyva įtraukta į 2021 m. Komisijos darbo programą (COM(2020) 690 *final*) kaip Europos žaliojo kurso ir pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio dalis ir padės siekti Europos klimato teisės akte nustatyto tikslo iki 2030 m. bent 55 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, palyginti su 1990 m., ir ES tikslo iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui.

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Naujų etatų reikia naujoms užduotims atlikti, o dabartinių užduočių artimiausioje ateityje nesumažės: vandenilio sektorius vystysis kartu su toliau naudojama gamtinių dujų sistema, o pastaroji netgi taps sudėtingesnė, nes vis dažniau bus naudojamos ne tik iškastinės dujos, bet ir kiti metano šaltiniai. Taigi perskirstymas neišspręstų papildomų darbuotojų poreikio.

Kiek teisiškai įmanoma, papildomi etato ekvivalentai bus finansuojami pagal galiojančią mokesčių už ACER užduotis pagal Reglamento dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo sistemą.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

☐ trukmė ribota

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD]
- ☐ finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM

☒ trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)²²

☒ Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos

- ☐ vykdomųjų įstaigų

☐ Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis

☒ netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

- ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;

☒ 70 ir 71 straipsniuose nurodytiems organams;

- ☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;

- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;

- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;

- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

Pastabos

²² Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pagal ACER finansinį reglamentą ACER, atsižvelgdama į savo programavimo dokumentą, turi pateikti metinę darbo programą, įskaitant išsamią informaciją apie finansinius ir žmogiškuosius išteklius kiekvienai vykdomai veiklai.

ACER kas mėnesį ENER GD teikia biudžeto vykdymo, įskaitant įsipareigojimus ir mokėjimus pagal biudžeto antraštinės dalis, ir laisvų darbo vietų skaičiaus pagal darbuotojų tipą ataskaitas.

Be to, ENER GD yra tiesiogiai atstovaujamas ACER valdymo organuose. Per savo atstovus Administracinėje valdyboje ENER GD bus informuojamas apie biudžeto panaudojimą ir etatų planą kiekviename Administracinės valdybos posėdyje metų eigoje.

Galiausiai, taip pat pagal finansines taisykles, ACER taikomi metiniai reikalavimai teikti veiklos ir išteklių naudojimo ataskaitas Administracinei valdybai ir jos metinei veiklos ataskaitai.

Užduotys, kurias tiesiogiai įgyvendina ENER GD, bus vykdomos pagal metinį planavimo ir stebėsenos ciklą, kaip įgyvendinama Komisijoje ir vykdomosiose įstaigose, įskaitant rezultatų pateikimą ENER GD metinėje veiklos ataskaitoje.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Nors ACER turės sukaupti naujų žinių, vis dėlto ekonomiškai efektyviausia šiame pasiūlyme numatytas naujas užduotis pavesti esamai įstaigai, kuri jau vykdo panašias užduotis.

DG ENER nustatė savo santykių su ACER valdymo kontrolės strategiją, kuri yra 2017 m. Komisijos vidaus kontrolės sistemos dalis. 2018 m. gruodžio mėn. ACER peržiūrėjo ir patvirtino savo vidaus kontrolės sistemą.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Didžiausią pavojų kelia neteisingi šio pasiūlymo darbo krūvio apskaičiavimai, nes juo siekiama sukurti palankesnę reguliavimo sistemą *ex ante*, o ne *ex post*, nustačius nacionalines priemones ir energetikos sektoriuje atsiradus naujiems dalyviams bei naujoms kuro rūšims (vandeniliui ir kitoms „alternatyvioms dujoms“). Šią riziką reikia priimti, nes, kaip rodo

patirtis, jei į pirminį pasiūlymą neįtraukiami papildomi ištekliai, vėliau labai sunku ištaisyti padėtį.

Tai, kad į pasiūlymą įtrauktos kelios naujos užduotys, šią riziką sumažina, nes kai kurių būsimų užduočių darbo krūvis gali būti nepakankamai įvertintas, o kitų – pervertintas, todėl ateityje bus galima jas perskirstyti.

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

Nesitikima, kad dėl papildomų užduočių, susijusių su esamais ACER įgaliojimais, skyrimo ACER bus atliekama konkreti papildoma kontrolė, todėl kontrolės sąnaudų ir valdomų lėšų vertės santykis išliks nepakitęs.

Panašiai ir dėl DG ENER paskirtų užduočių nebus atliekama papildoma kontrolė ir nepasikeis kontrolės sąnaudų santykis.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

ACER taiko decentralizuotų ES agentūrų kovos su sukčiavimu principus, atsižvelgdama į Komisijos poziciją.

2019 m. kovo mėn. ACER priėmė naują kovos su sukčiavimu strategiją, kuria panaikinamas ACER Administracinės valdybos sprendimas Nr. 13/2014. Naujoji trejų metų trukmės strategija grindžiama šiais elementais: metiniu rizikos vertinimu, interesų konfliktų prevencija ir valdymu, vidaus taisyklėmis dėl informavimų apie pažeidimą, jautrių funkcijų valdymo politika ir procedūra, taip pat priemonės, susijusios su etika ir sąžiningumu.

Be to, 2020 m. ENER GD priėmė persvarstytą kovos su sukčiavimu strategiją. Energetikos GD kovos su sukčiavimu strategija grindžiama Komisijos kovos su sukčiavimu strategija ir specialiu vidaus rizikos vertinimu, atliktu siekiant nustatyti sritis, kuriose kyla didžiausias sukčiavimo pavojus, jau veikiančiomis kontrolės priemonėmis ir veiksmams, būtiniais pagerinti ENER GD pajėgumą užkirsti kelią sukčiavimui, jį nustatyti bei ištaisyti.

Tiek ACER reglamentu, tiek viešiesiems pirkimams taikomomis sutarčių nuostatomis užtikrinama, kad Komisijos tarnybos, įskaitant OLAF, galėtų atlikti auditą ir patikrinimus vietoje, taikydamos OLAF rekomenduojamas standartines nuostatas.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės), kurioms daromas poveikis

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA/NDA ²³	ELPA šalių ²⁴	valstybių kandidačių ²⁵	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
02		DA/	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

²³ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

²⁴ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

²⁵ valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

	02 10 06 ir 02 03 02					
--	----------------------	--	--	--	--	--

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA/NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	2	Europos strateginės investicijos – Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER)
--	----------	---

ACER			2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
1 antraštinė dalis.	Išipareigojimai	(1)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Mokėjimai	(2)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
2 antraštinė dalis.	Išipareigojimai	(1a)						
	Mokėjimai	(2a)						
3 antraštinė dalis.	Išipareigojimai	(3a)						
	Mokėjimai	(3b)						
IŠ VISO asignavimų ACER	Išipareigojimai	=1+1a +3a	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Mokėjimai	=2+2a +3b	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
Energetikos (ENER) GD							
• Žmogiškieji ištekliai		0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
• Kitos administracinės išlaidos							
IŠ VISO ENER GD	Asignavimai						

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansų programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572
	Mokėjimai	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572

3.2.2. Numatomas poveikis ACER asignavimams

- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus ↓			N metai		N + 1 metai		N + 2 metai		N + 3 metai		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO	
	ATLIKTI DARBAI																	
	Rūšis ²⁶	Vidutinės sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Skaicius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ²⁷ ...																		
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
– Atliktas darbas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO SĄNAUDŲ																		

²⁶ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

²⁷ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomas poveikis ACER žmogiškiems ištekliams

3.2.3.1. Santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygių)	0,456	0,760	0,912	1,064	1,216	4,408
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)						
Laikinieji darbuotojai (AST/SC lygio)	0,152	0,152	0,304	0,304	0,456	1,368
Sutartininkai	0,082	0,082	0,164	0,246	0,246	0,820
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai						

IŠ VISO	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Personalo poreikiai (etatų vienetais):

	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygių)	3	6	7	8	10	10
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)						
Laikinieji darbuotojai (AST/SC lygio)	1	2	3	4	5	5
Sutartininkai (FG IV)	1	2	3	3	6	6
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai						

IŠ VISO	5	10	13	15	21	21
---------	---	----	----	----	----	----

Iš jų finansuojamos ES įnašo lėšomis²⁸:

	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
Laikinieji darbuotojai (AD lygių)	3	5	6	7	8	8
Laikinieji darbuotojai (AST)						

²⁸ Pagal Komisijos sprendimo (ES) 2020/2152 3 straipsnio 1 dalį ACER kiekvienais metais nustatys tas sąnaudas, įskaitant išlaidas personalui, kurias galima finansuoti iš mokesčių, ir rezultatus pateiks savo programavimo dokumento projekte. Pagal Reglamento (ES) 2019/942 20 straipsnį Komisija pateikia nuomonę dėl ACER programavimo dokumento projekto, įskaitant agentūros pasiūlymus dėl sąnaudų, kurios laikomos tinkamomis finansuoti iš mokesčių, ir dėl galimybių tokiu būdu sumažinti ES biudžetui tenkančią našą.

lygio)						
Laikinieji darbuotojai (AST/SC lygio)	1	1	2	2	3	3
Sutartininkai (FG IV pareigų grupės)	1	1	2	3	3	3
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai						

IŠ VISO	5	7	10	12	14	14
---------	---	---	----	----	----	----

Planuojama personalo įdarbinimo data – atitinkamų metų sausio 1 d.

3.2.3.2. Numatomi pagrindinio GD žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtuju tikslumu)

	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)					
20 01 02 01 bei 20 01 02 02 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	1	2	2	3	5
20 01 02 03 (Delegacijos)					
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)					
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)					
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)²⁹					
20 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)					
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT ir JPD atstovybėse)					
Biudžeto eilutė (-ės) (nurodyti) ³⁰	– būstinėje ³¹				
	– delegacijose				
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)					
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)					
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)					
IŠ VISO	1	2	2	3	5

²⁹ CA – sutartininkas („Contract Staff“); LA – vietos darbuotojas („Local Staff“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“); JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

³⁰ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

³¹ Daugiausia ES sanglaudos politikos fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui (EJRŽAF).

Tai – naujos užduotys, kurioms šiuo metu ENER GD nėra paskirtų darbuotojų. Žmogiškųjų išteklių poreikiai gali būti tenkinami perskirsčius GD darbuotojus, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.
- ☒ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

- Apskaičiuojant DFP išlaidų kategorijas į pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio iniciatyvas nebuvo atsižvelgta. Kadangi ši konkreti iniciatyva yra nauja, reikės perprogramuoti tiek įnašo ACER eilutę, tiek eilutę, kuri skirta remti papildomą darbą ENER GD. Jeigu ACER papildomų žmogiškųjų išteklių poveikio biudžetui nebus galima padengti iš mokesčių arba dabartinio ES įnašo, jis bus padengtas perskirstant lėšas iš kitų ENER GD administruojamų biudžeto eilučių, susijusių su mokesčiais nefinansuojamais papildomais etato ekvivalentais, visų pirma iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės energetikos programos biudžeto eilutės (02 03 02), tačiau nesukuriant EITP lėšų naudojimo precedento.
- ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą³².

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
Iš VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

³² Žr. 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 2093/2020, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, 12 ir 13 straipsnius.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ kitoms pajamoms
 - ☐ nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ³³						
		N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
....straipsnis.								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio pajamoms apskaičiavimo metodą.

³³ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.

TEISĖS AKTO FINANSINĖS PAŽYMOŠ **PRIEDAS**

Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas:

Dujų reglamentas (įskaitant ACER reglamento dalinius pakeitimus)

- 1. REIKALINGŲ ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ SKAIČIUS IR SU JAIS SUSIJUSIOS SĄNAUDOS**
- 2. KITŲ ADMINISTRACINIŲ IŠLAIDŲ SĄNAUDOS**
- 3. IŠ VISO ADMINISTRACINIŲ IŠLAIDŲ**
- 4. APYTIKRIŲ IŠLAIDŲ APSKAIČIAVIMO METODAI**
 - 4.1. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI**
 - 4.2. KITOS ADMINISTRACINĖS IŠLAIDOS**

Šis priedas turi būti pridedamas prie finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos prasidėjus tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

Duomenų lentelės naudojamos kaip finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje pateiktų lentelių šaltinis. Jos skirtos tik naudoti Komisijoje.

1. Su reikalingais žmogiškaisiais ištekliais susijusios sąnaudos

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama
☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansų programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)																	
20 01 02 01 – būstinė atstovybės	AD	1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						
	AST																
20 01 02 03 – Sąjungos delegacijos	AD																
	AST																
• Išorės darbuotojai ³⁴																	
20 02 01 ir 20 02 02 – Išorės personalas – būstinė atstovybės	CA																
	SNE																
	INT																
20 02 03 – Išorės	AC																

³⁴ CA – sutartininkas („Contract Staff“); LA – vietos darbuotojas („Local Staff“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“); JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

personalas (Sąjungos delegacijos)	LA																
	SNE																
	INT																
	JPD																
Kitos su žmogiškaisiais išteklių susijusios biudžeto eilutės (nurodyti)																	
Žmogiškųjų išteklių tarpinė suma pagal 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

Tai – naujos užduotys, kurioms šiuo metu ENER GD nėra paskirtų darbuotojų. Žmogiškųjų išteklių poreikiai gali būti tenkinami perskirsčius GD darbuotojus, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai	Etatų vienetai	Asignavimai
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)																
01 01 01 01 – Netiesioginiai	AD															

moksliniai tyrimai ³⁵		AST															
01 01 01 11 – Tiesioginiai moksliniai tyrimai																	
Kita (nurodyti)																	
• Išorės darbuotojai ³⁶																	
Išorės personalas, finansuojamas iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).	– būstinėje	CA															
		SNE															
		INT															
	– Sąjungos delegacijose	CA															
		LA															
		SNE															
		INT															
		JPD															
01 01 01 02 – Netiesioginiai moksliniai tyrimai		CA															
01 01 01 12 – Tiesioginiai moksliniai tyrimai		SNE															
Kita (nurodyti) ³⁷		INT															

³⁵ Pasirinkite atitinkamą biudžeto eilutę ar prirėikus nurodykite kitą; jei taikomos kelios biudžeto eilutės, personalą reikėtų suskirstyti pagal kiekvieną susijusią biudžeto eilutę.

³⁶ CA – sutartininkas („Contract Staff“); LA – vietos darbuotojas („Local Staff“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“); JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

³⁷ Pasirinkite atitinkamą biudžeto eilutę ar prirėikus nurodykite kitą; jei taikomos kelios biudžeto eilutės, personalą reikėtų suskirstyti pagal kiekvieną susijusią biudžeto eilutę.

Kitos su žmogiškaisiais ištekliais susijusios biudžeto eilutės (nurodyti)																	
Žmogiškųjų išteklių tarpinė suma, neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ																	
Iš viso žmogiškųjų išteklių (visos DFP kategorijos)		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

Tai – naujos užduotys, kurioms šiuo metu ENER GD nėra paskirtų darbuotojų. Žmogiškųjų išteklių poreikiai gali būti tenkinami perskirsčius GD darbuotojus, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

2. Kitų administracinių išlaidų sąnaudos

- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai nenaudojami
☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansų programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	N metai ³⁸	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	N + 4 metai	N + 5 metai	N + 7 metai	Iš viso
Būstinėse arba ES teritorijoje:								
20 02 06 01 – Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos								
20 02 06 02 – Konferencijų ir posėdžių išlaidos								
20 02 06 03 – Komitetai ³⁹								
20 02 06 04 – Tyrimai ir konsultacijos								
20 04 – IT išlaidos (įmonių) ⁴⁰								
Kitos su žmogiškaisiais ištekliais nesusijusios biudžeto eilutės (jei reikia, nurodyti)								
Sajungos delegacijose								
20 02 07 01 – Komandiruočių, konferencijų ir								

³⁸ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomaiais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus

³⁹ Nurodyti komiteto rūšį ir kuriai grupei jis priklauso.

⁴⁰ Informatikos GD nuomonė – reikalinga IT investicijų grupė (žr. IT finansavimo gaires, C(2020) 6126 *final*, 2020 9 10, p. 7).

reprezentacinės išlaidos								
20 02 07 02 – Tolesnis darbuotojų mokymas								
20 03 05 – Infrastruktūra ir logistika								
Kitos su žmogiškaisiais ištekliais nesusijusios biudžeto eilutės <i>(jei reikia, nurodyti)</i>								
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiamečių finansinės programos								
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								

mIn. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Neįtraukta į daugiamečių finansinės programos	N metai⁴¹	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	N + 4 metai	N + 5 metai	N + 7 metai	Iš viso
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Techninės ir administracinės pagalbos (<i>nepasitelkiant išorės darbuotojų</i>) išlaidos iš veiklai finansuoti skiriamų asignavimų (buvusios BA eilutės):								
– būstinėje								
– Sąjungos delegacijose								

⁴¹ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomaiais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus

Kitos valdymo išlaidos moksliniams tyrimams								
Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms ⁴²								
Įmonių IT išlaidos veiklos programoms ⁴³								
Kitos su žmogiškaisiais ištekliais nesusijusios biudžeto eilutės <i>(jei reikia, nurodyti)</i>								
Tarpinė kitų išlaidų suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos								
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Iš viso kitų administracinių išlaidų (visos DFP kategorijos)								

⁴² Informatikos GD nuomonė – reikalinga IT investicijų grupė (žr. IT finansavimo gaires, C(2020) 6126 *final*, 2020 9 10, p. 7).

⁴³ Šis punktas apima vietos administracines sistemas ir bendro įmonių IT sistemų finansavimo įnašus (žr. IT finansavimo gaires, C(2020)6126 *final*, 2020 9 10).

3. Iš viso administracinių sąnaudų (visos DFP kategorijos)

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Santrauka	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
7 išlaidų kategorija – Žmogiškieji ištekliai	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
7 išlaidų kategorija – Kitos administracinės išlaidos								
Tarpinė suma pagal 7 išlaidų kategoriją	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Neįtraukta į 7 išlaidų kategoriją – Žmogiškieji ištekliai								
Neįtraukta į 7 išlaidų kategoriją – Kitos administracinės išlaidos								
Tarpinė suma pagal kitas kategorijas								
IŠ VISO Įtraukta ir neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			

Tai visiškai naujos užduotys. Administracinių asignavimų poreikiai gali būti tenkinami perskirsčius GD darbuotojus, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

4.

4. Apytikrių išlaidų apskaičiavimo metodai

4.1 Žmogiškieji ištekliai

Šioje dalyje nustatomas skaičiavimo metodas, taikomas siekiant įvertinti reikalingus žmogiškuosius išteklius (darbo krūvio prielaidos, įskaitant konkrečias darbo vietas (SYSPER 2 darbo vietų aprašas), darbuotojų kategorijos ir atitinkamos vidutinės sąnaudos)

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA
Pastaba: Vidutinės išlaidos kiekvienos kategorijos darbuotojams būstinėje skelbiamos interneto svetainėje „BudgWeb“: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx
• Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai Nuo 1 iki 5 AD pareigybių, skirtų reglamento įgyvendinimui stebėti: - ACER priežiūra ir koordinavimas su ja - Rinkos principais grindžiamos vandenilio sektoriaus ir vandenilio tinklų plėtros reguliavimo sistemos sukūrimas - Geresnės tarpvalstybinės prekybos dujomis sąlygos, atsižvelgiant į didėjančių dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako dujų vaidmenį, ir daugiau teisių vartotojams - Užtikrinti, kad visos Europos tinklo operatorių subjektai laikytųsi ES teisės aktų Vidutinės sąnaudos apskaičiuotos pagal raštą Ares(2020)7207955.
• Išorės darbuotojai

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ
• Tik iš mokslinių tyrimų biudžeto finansuojamos pareigybės
• Išorės darbuotojai

4.2 Kitos administracinės išlaidos

Išsamiai aprašykite kiekvienos biudžeto eilutės skaičiavimo metodą,

visų pirma, svarbiausias prielaidas (pavyzdžiui, posėdžių skaičius per metus, vidutinės sąnaudos ir kt.)

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA